Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение «Стародрюшевская начальная общеобразовательная школа»
Тукаевского муниципального района Республики Татарстан.

Рабочая программа по предмету литературное чтение на родном языке(тат).
(Уровень: начальное общее образование)

Составитель: ШМО учителей начальных классов.

с. Старый Дрюш

2019 г.

Учебник	*Класс*	*Авторы*	*Издательство*
Әлифба	1	И.Х. Мияссарова, Ф.Ш. Гарифуллина, Р.Р. Шәмсетдинова	Казан,“Мәгариф – Вакыт”
Әдәби уку. Дәреслек. 1 класс	1	Г.М.Сафиуллина, М.Я. Гарифуллина, Ә.МГ. Мөхәммәтҗанова, Ф.Ф. Хәсәнова	Казан,“Мәгариф – Вакыт”
Әдәби уку. Дәреслек- хрестоматия. 1 класс	1	Г.М.Сафиуллина, М.Я. Гарифуллина, Ә.МГ. Мөхәммәтҗанова, Ф.Ф. Хәсәнова	Казан,“Мәгариф – Вакыт”
Әдәби уку. Дәреслек. 1нче кисәк.2 нче кисәк. 2 класс	2	Г.М.Сафиуллина, Ф.Ф.Хәсәнова, Ә.Г.Мөхәммәтҗанова	Казан,“Мәгариф – Вакыт”
Әдәби уку. Дәреслек- хрестоматия. 2 класс	2	Г.М.Сафиуллина, Ф.Ф.Хәсәнова, Ә.Г.Мөхәммәтҗанова	Казан,“Мәгариф – Вакыт”
Әдәби уку. Дәреслек. 1нче кисәк.2 нче кисәк. 3 класс	3	Г.М.Сафиуллина, Ф.Ф.Хәсәнова, Ә.Г. Мөхәмәтҗанова	Казан,“Мәгариф – Вакыт”
Әдәби уку. Дәреслек- хрестоматия. 3 класс	3	Г.М.Сафиуллина, Ф.Ф.Хәсәнова, Ә.Г. Мөхәмәтҗанова	Казан,“Мәгариф – Вакыт”
Әдәби уку. Дәреслек. 1нче кисәк.2 нче кисәк. 4 класс	4	Г.М.Сафиуллина, Ф.Ф.Хәсәнова, Ә.Г.Мөхәммәтҗанова	Казан,“Мәгариф – Вакыт”
Әдәби уку. Дәреслек- хрестоматия. 4 класс	4	Г.М.Сафиуллина, Ф.Ф.Хәсәнова, Ә.Г.Мөхәммәтҗанова	Казан,“Мәгариф – Вакыт”

ПЛАНИРУЕМЫЕ РЕЗУЛЬТАТЫ ОСВОЕНИЯ К КОНЦУ 1-ГО ГОДА ОБУЧЕНИЯ

Раздел «Виды речевой и читательской деятельности»: аудирование, чтение вслух и про себя, работа с разными видами текста, библиографическая культура, работа с текстом художественного произведения, культура речевого общения.

Обучающиеся научатся:

• читать вслух плавно, безотрывно по слогам и целыми словами, учитывая индивидуальный темп чтения;

• понимать содержание коротких произведений, воспринятых на слух, а также прочитанных в классе, выделять в них основные логические части;

• читать про себя маркированные места текста, осознавая смысл прочитанного;

• рассказывать наизусть 3–4 стихотворения разных авторов.

Обучающиеся в процессе самостоятельной и парной работы получат возможность научиться:

• находить в книге страницу «Содержание» или «Оглавление»;

• находить нужное произведение в книге, ориентируясь на «Содержание»;

• задавать вопросы по тексту произведения и отвечать на вопросы, используя текст.

Раздел «Литературоведческая пропедевтика»: узнавание особенностей стихотворного произведения (ритм, рифма и т. д.), различение жанровых особенностей (народной и авторской сказки и др.), узнавание литературных приемов (сравнение, олицетворение, контраст и др.).

Обучающиеся научатся

• отличать прозаическое произведение от стихотворного;

• различать малые жанры фольклора: загадку, считалку, скороговорку, закличку;

• находить средства художественной выразительности в тексте (повтор; уменьшительно-ласкательная форма слов, восклицательный и вопросительный знаки, рифмы).

Обучающиеся получат возможность научиться:

• различать сюжетно-композиционные особенности сказок;

• обнаруживать подвижность границ между жанрами фольклора и литературы (прибаутка может включать в себя и дразнилку**; колыбельная песенка — закличку; рассказ — сказку и т. д.).**

Раздел «Элементы творческой деятельности учащихся»: чтение по ролям, инсценировка, драматизация, устное словесное рисование, работа с репродукциями, создание собственных текстов.

Обучающиеся научатся:

• понимать содержание прочитанного; осознанно выбирать интонацию, темп чтения и необходимые паузы в соответствии с особенностями текста;

• читать художественное произведение (его фрагменты) по ролям и по цепочке;

• рассматривать иллюстрации, соотносить их сюжет с соответствующим фрагментом текста или с основной мыслью (чувством, переживанием), выраженными в тексте.

Обучающиеся получат возможность научиться:

• осваивать на практике малые фольклорные жанры (загадку, закличку, считалку, колыбельную) и инсценировать их с помощью выразительных средств (мимика, жесты, интонация);

• находить иллюстрации, подходящие к конкретным текстам, сравнивать тексты и иллюстрации.

ОЖИДАЕМЫЕ РЕЗУЛЬТАТЫ ФОРМИРОВАНИЯ УУД К КОНЦУ 1-ГО ГОДА ОБУЧЕНИЯ

В области общих учебных действий обучающиеся научатся:

• ориентироваться в учебной книге, то есть читать язык условных обозначений; находить выделенные строчки и слова на странице; находить нужную иллюстрацию;

• работать с двумя источниками информации (учебной книгой и тетрадью для самостоятельной работы; учебной книгой и хрестоматией), то есть сопоставлять условные обозначения учебника и рабочей тетради, учебника и хрестоматии;

• находить нужный раздел тетради для самостоятельной работы и хрестоматии.

В области коммуникативных учебных действий обучающиеся научатся:

а) в рамках коммуникации как сотрудничества:

• работать с соседом по парте: распределять работу между собой и соседом, выполнять свою часть работы, осуществлять взаимопроверку;

• выполнять работу по цепочке;

б) в рамках коммуникации как взаимодействия:

• видеть разницу между двумя заявленными точками зрения.

В области контроля и самоконтроля учебных действий обучающиеся получат возможность научиться:

• понимать, что можно по-разному отвечать на вопросы;

• обращаться к тексту для подтверждения того ответа, с которым он соглашается.

ПЛАНИРУЕМЫЕ РЕЗУЛЬТАТЫ ОСВОЕНИЯ К КОНЦУ 2-ГО ГОДА ОБУЧЕНИЯ

Раздел «Виды речевой и читательской деятельности»: аудирование, чтение вслух и про себя, работа с разными видами текста, библиографическая культура, работа с текстом художественного произведения, культура речевого общения.

Обучающиеся научатся:

• читать целыми словами вслух, постепенно увеличивая скорость чтения в соответствии с индивидуальными возможностями;

• читать про себя в процессе первичного ознакомительного чтения, выборочного чтения и повторного изучающего чтения;

• строить короткое монологическое высказывание: краткий и развернутый ответ на вопрос учителя;

• слушать собеседника (учителя и одноклассников): не повторять уже прозвучавший ответ, дополнять чужой ответ новым содержанием;

• называть имена 2–3 классиков татарской литературы,

• называть имена 2–3 современных писателей (поэтов);

• перечислять названия произведений и коротко пересказывать их содержание;

• перечислять названия произведений любимого автора и коротко пересказывать их содержание;

• определять тему и выделять главную мысль произведения (с помощью учителя);

• оценивать и характеризовать героев произведения (их имена, портреты, речь) и их поступки;

• пользоваться Толковым словарем для выяснения значений слов.

Обучающиеся в процессе самостоятельной, парной, групповой и коллективной работы получат возможность научиться:

• развивать навыки аудирования на основе целенаправленного восприятия текста, который читает учитель;

• устно выражать свое отношение к содержанию прочитанного;

• читать наизусть 6–8 стихотворений разных авторов (по выбору);

• пересказывать текст небольшого объема;

• использовать при выборе книг и детских периодических журналов в школьной библиотеке содержательность обложки, а также страницу «Содержание» или «Оглавление»;

• привлекать к работе на уроках тексты хрестоматии, а также книг из домашней и школьной библиотек;

• задавать вопросы по тексту произведения и отвечать на вопросы.

Раздел «Литературоведческая пропедевтика»: узнавание особенностей стихотворного произведения (ритм, рифма и т. д.), различение жанровых особенностей (народной и авторской сказки и др.), узнавание литературных приемов (сравнение, олицетворение, контраст и др.).

Обучающиеся научатся:

• различать сказку о животных и волшебную сказку;

• определять особенности волшебной сказки;

• различать сказку и рассказ;

• уметь находить в произведении изобразительно-выразительные средства литературного языка (сравнение, олицетворение, гиперболу (называем «преувеличением»), контраст, повтор).

Обучающиеся получат возможность научиться:

• обнаруживать в авторской детской поэзии жанровые особенности фольклора: сюжетно-композиционные особенности сказки-цепочки, считалки, скороговорки, заклички, колыбельной песенки;

• обнаруживать подвижность границ между жанрами литературы и фольклора (рассказ может включать элементы сказки, волшебная сказка – элементы сказки о животных и т. д.);

• понимать, в чем особенность поэтического восприятия мира

• обнаруживать, что поэтическое мировосприятие может быть выражено не только в стихотворных текстах, но и в прозе.

Раздел «Элементы творческой деятельности учащихся: чтение по ролям, инсценировка, драматизация, устное словесное рисование, работа с репродукциями, создание собственных текстов.

Обучающиеся научатся:

• понимать содержание прочитанного;

• осознанно выбирать интонацию, темп чтения и необходимые паузы в соответствии с особенностями текста;

• читать художественное произведение по ролям и по цепочке;

• эмоционально воспринимать на слух художественные произведения, определенные программой.

Обучающиеся в процессе самостоятельной, парной, групповой и коллективной работы получат возможность научиться:

• читать выразительно поэтические и прозаические произведения;

• рассматривать иллюстрации в учебнике и сравнивать их с художественными текстами;

• устно делиться своими личными впечатлениями и наблюдениями.

ОЖИДАЕМЫЕ РЕЗУЛЬТАТЫ ФОРМИРОВАНИЯ УУД К КОНЦУ 2-ГО ГОДА ОБУЧЕНИЯ

В области познавательных общих учебных действий обучающиеся научатся:

• ориентироваться в учебной книге: читать язык условных обозначений; находить нужный текст по страницам «Содержание» и «Оглавление»;

• быстро находить выделенный фрагмент текста, выделенные строчки и слова на странице;

• работать с несколькими источниками информации (учебной книгой, тетрадью для самостоятельной работы и хрестоматией; учебной книгой и учебными словарями; текстом и иллюстрацией к тексту).

В области коммуникативных учебных действий обучающиеся научатся:

а) в рамках коммуникации как сотрудничества:

• работать с соседом по парте: распределять работу между собой и соседом, выполнять свою часть работы, осуществлять взаимопроверку выполненной работы;

• выполнять работу по цепочке;

б*) в рамках коммуникации как взаимодействия:*

• видеть разницу между двумя точками зрения, двумя позициями и мотивированно присоединяться к одной из них;

• находить в тексте подтверждение высказанным героями точкам зрения.

В области контроля и самоконтроля учебных действий обучающиеся получат возможность научиться:

• подтверждать строчками из текста прозвучавшую точку зрения;

• понимать, что разные точки зрения имеют разные основания.

ПЛАНИРУЕМЫЕ РЕЗУЛЬТАТЫ ОСВОЕНИЯ К КОНЦУ 3-ГО ГОДА ОБУЧЕНИЯ

Раздел «Виды речевой и читательской деятельности»: аудирование, чтение вслух и про себя, работа с разными видами текста, библиографическая культура, работа с текстом художественного произведения, культура речевого общения.

Обучающиеся научатся:

• читать правильно и выразительно целыми словами вслух, учитывая индивидуальный темп чтения;

• читать про себя в процессе первичного ознакомительного чтения, повторного просмотрового чтения, выборочного и повторного изучающего чтения;

• называть имена писателей и поэтов – авторов изучаемых произведений, перечислять названия их произведений и коротко пересказывать содержание текстов, прочитанных в классе;

• рассказывать о любимом литературном герое;

• выявлять авторское отношение к герою;

• характеризовать героев произведений; сравнивать характеры героев разных произведений;

• читать наизусть 6–8 стихотворений разных авторов (по выбору);

• ориентироваться в книге по ее элементам (автор, название, страница «Содержание», иллюстрации).

Обучающиеся в процессе самостоятельной, парной, групповой и коллективной работы получат возможность научиться:

• делать самостоятельный выбор книги и определять содержание книги по ее элементам;

• самостоятельно читать выбранные книги;

• высказывать оценочные суждения о героях прочитанных произведений;

•самостоятельно работать со словарями.

Раздел «Литературоведческая пропедевтика»: узнавание особенностей стихотворного произведения (ритм, рифма и т. д.), различение жанровых особенностей произведений (сказка и рассказ; сказка о животных и волшебная сказка и др.), узнавание литературных приемов (сравнение, олицетворение, контраст и др.).

Обучающиеся научатся:

• различать сказку о животных, басню, волшебную сказку, бытовую сказку;

• различать сказку и рассказ;

• находить и различать средства художественной выразительности в авторской литературе (приемы: сравнение, олицетворение, гипербола (называем преувеличением), контраст; фигуры: повтор).

Обучающиеся получат возможность научиться:

• понимать развитие сказки о животных во времени;

• обнаруживать «бродячие» сюжеты («бродячие сказочные истории») в сказках разных народов мира.

Раздел «Элементы творческой деятельности учащихся»: чтение по ролям, инсценировка, драматизация, устное словесное рисование, работа с репродукциями, создание собственных текстов.

Обучающиеся научатся:

• понимать содержание прочитанного; осознанно выбирать интонацию, темп чтения и необходимые паузы в соответствии с особенностями текста;

• эмоционально воспринимать на слух художественные произведения, определенные программой, и оформлять свои впечатления (отзывы) в устной речи;

• интерпретировать литературный текст, живописное и музыкальное произведения, (выражать свои мысли и чувства по поводу увиденного, прочитанного и услышанного);

• принимать участие в инсценировке (разыгрывании по ролям) крупных диалоговых фрагментов литературных текстов.

Обучающиеся в процессе самостоятельной, парной, групповой и коллективной работы получат возможность научиться:

• читать вслух стихотворный и прозаический тексты;

• рассматривать иллюстрации в учебнике, слушать музыкальные произведения, сравнивать их с художественными текстами и живописными произведениями с точки зрения выраженных в них мыслей, чувств и переживаний;

• устно и письменно (в форме высказываний и/или коротких сочинений) делиться своими личными впечатлениями и наблюдениями, возникшими в ходе обсуждения литературных текстов, музыкальных и живописных произведений.

ОЖИДАЕМЫЕ РЕЗУЛЬТАТЫ ФОРМИРОВАНИЯ УУД К КОНЦУ 3-ГО ГОДА ОБУЧЕНИЯ

В области познавательных общих учебных действий обучающиеся научатся

• свободно ориентироваться в корпусе учебных словарей, быстро находить нужную словарную статью;

• свободно ориентироваться в учебной книге: сможет читать язык условных обозначений; находить нужный текст по страницам «Содержание» и «Оглавление»;

• работать с текстом: выделять в нем тему и основную мысль (идею, переживание), разные жизненные позиции (точки зрения, установки, умонастроения);

• работать с несколькими источниками информации (учебной книгой, тетрадью для самостоятельной работы и хрестоматией; учебной книгой и учебными словарями; учебной книгой и дополнительными источниками информации (другими учебниками комплекта, библиотечными книгами, сведениями из Интернета); текстами и иллюстрациями к текстам.

Обучающиеся получат возможность научиться:

• освоить алгоритм составления сборников: монографических, жанровых и тематических (сами термины – определения сборников не используются).

В области коммуникативных учебных действий обучающиеся научатся:

а) в рамках коммуникации как сотрудничества:

• работать с соседом по парте, в малой группе, в большой группе: распределять между собой работу и роли, выполнять свою часть работы и встраивать ее в общее рабочее поле;

б) в рамках коммуникации как взаимодействия:

• понимать основание разницы между двумя заявленными точками зрения, двумя позициями и мотивированно присоединяться к одной из них или пробовать высказывать собственную точку зрения;

В области регулятивных учебных действий обучающиеся научатся:

• осуществлять самоконтроль и контроль за ходом выполнения работы и полученного результата.

ПЛАНИРУЕМЫЕ РЕЗУЛЬТАТЫ ОСВОЕНИЯ К КОНЦУ 4-ГО ГОДА ОБУЧЕНИЯ

Раздел «Виды речевой и читательской деятельности»: аудирование, чтение вслух и про себя, работа с разными видами текста, библиографическая культура, работа с текстом художественного произведения, культура речевого общения.

Выпускник научится:

• читать про себя в процессе ознакомительного, просмотрового чтения, выборочного и изучающего чтения;

• определять тему и главную мысль произведения; делить текст на смысловые части, составлять план текста и использовать его для пересказа; пересказывать текст кратко и подробно;

• представлять содержание основных литературных произведений, изученных в классе, указывать их авторов и названия;

• перечислять названия двух-трех детских журналов и пересказывать их основное содержание (на уровне рубрик);

• характеризовать героев произведений; сравнивать характеры героев одного и разных произведений; выявлять авторское отношение к герою;

• читать наизусть (по выбору) стихотворные произведения или отрывки из них, спокойно воспринимать замечания и критику одноклассников по поводу своей манеры чтения;

• обосновывать свое высказывание о литературном произведении или герое, подтверждать его фрагментами или отдельными строчками из

произведения;

• ориентироваться в книге по ее элементам (автор, название, титульный лист, страница «Содержание» или «Оглавление», аннотация, иллюстрации); • составлять аннотацию на отдельное произведение и на сборники произведений;

• делать самостоятельный выбор книг в библиотеке с целью решения разных задач (чтение согласно рекомендованному списку; подготовка устного сообщения на определенную тему);

• высказывать оценочные суждения о героях прочитанных произведений и тактично воспринимать мнения одноклассников;

• самостоятельно работать с разными источниками информации (включая словари и справочники разного направления).

Раздел «Литературоведческая пропедевтика»: различение типов рифм, различение жанровых особенностей произведений народного творчества и авторской литературы, узнавание в текстах литературных приемов (сравнение, олицетворение, контраст, гипербола, звукопись и др.) и понимание причин их использования.

Выпускник научится:

• представлять основной вектор движения художественной культуры: от народного творчества к авторским формам;

• отличать народные произведения от авторских;

• находить и различать средства художественной выразительности в авторской литературе (сравнение, олицетворение, гипербола (называем «преувеличением»), контраст, повтор, разные типы рифмы).

Выпускник в процессе самостоятельной, парной, групповой и коллективной работы получит возможность научиться:

• отслеживать особенности мифологического восприятия мира в сказках народов мира, татарских и русских народных сказках;

• обнаруживать связь смысла стихотворения с избранной поэтом стихотворной формой (на примере классической и современной поэзии);

• понимать роль творческой биографии писателя (поэта, художника) в создании художественного произведения;

• понимать, что произведения, принадлежащие к разным видам искусства (литературные, музыкальные, живописные) могут сравниваться не только на основе их тематического сходства, но и на основе сходства или различия мировосприятия их авторов (выраженных в произведении мыслей и переживаний).

Раздел «Элементы творческой деятельности учащихся»: чтение по ролям, устное словесное рисование, работа с репродукциями, создание собственных текстов.

Выпускник в процессе самостоятельной, парной, групповой и коллективной работы получит возможность научиться:

• читать вслух стихотворный и прозаический тексты;

• обсуждать с одноклассниками литературные, живописные и музыкальные произведения с точки зрения выраженных в них мыслей, чувств и переживаний;

• устно и письменно (в форме высказываний и/или коротких сочинений) делиться своими личными впечатлениями и наблюдениями, возникшими в ходе обсуждения литературных текстов, музыкальных и живописных произведений.

ОЖИДАЕМЫЕ РЕЗУЛЬТАТЫ ФОРМИРОВАНИЯ УУД К КОНЦУ 4-ГО ГОДА ОБУЧЕНИЯ

В области познавательных общих учебных действий выпускник научится:

• свободно работать с текстом: уметь выделять информацию, заданную аспектом рассмотрения, и удерживать заявленный аспект; уметь быстро менять аспект рассмотрения;

• свободно ориентироваться в текущей учебной книге и в других книгах комплекта; в корпусе учебных словарей, в периодических изданиях; в фонде школьной библиотеки: уметь находить нужную информацию и использовать ее в разных учебных целях;

• свободно работать с разными источниками информации (представленными в текстовой форме, в виде произведений изобразительного и музыкального искусства).

В области коммуникативных учебных действий выпускник научится:

а) в рамках коммуникации как сотрудничества:

• разным формам учебной кооперации (работа вдвоем, в малой группе, в большой группе) и разным социальным ролям (ведущего и исполнителя);

б) в рамках коммуникации как взаимодействия:

• понимать основание разницы между заявленными точками зрения, позициями и уметь присоединяться к одной из них или высказывать собственную точку зрения.

В области регулятивных учебных действий выпускник научится:

• осуществлять самоконтроль и контроль за ходом выполнения работы и полученного результата.

В области личностных учебных действий выпускник получит возможность научиться:

• осознавать значение литературного чтения в формировании собственной культуры и мировосприятия;

• профилировать свою нравственно-этическую ориентацию (накопив в ходе анализа произведений и общения опыт моральных оценок и нравственного выбора).

ОСНОВНОЕ СОДЕРЖАНИЕ ПРЕДМЕТА.
1 КЛАСС

№	**Раздел Бүлекләрнең исеме**	**Основное содержание. Укыту программасы бүлегенең төп эчтәлеге**	**Кол-во уроков. Сәгатьләр саны**
1	**«Виды речевой и читательской деятельности» Сөйләм һәм уку эшчәнлегенең төрләре**	Аудирование, чтение вслух и про себя, работа с разными видами текста, библиографическая культура, работа с текстом художественного произведения, культура речевого общения. Сөйләмне ишетеп аңлау, текстны кабул итү, эчтәлек буенча сорауларга җавап бирү, эчтәлек буенча ишетеп сораулар төзү, *вакыйгаларның эзлеклеген төзү.*	40
2	**Ишетеп аңлау**	Умение воспринимать на слух звучащую речь: чтение текста вслух учителем и	2

	(аудирование)	одноклассниками, высказывания собеседников, адресованные себе вопросы. Понимание смысла звучащей речи: удержание обсуждаемого аспекта, способность отвечать на вопросы по ее содержанию и задавать собственные вопросы Яңгыраган сөйләмне ишетеп аңлау; укытучы һәм сыйныфташлары кычкырып укыганны, иптәшләре сөйләгәнне, үзенә бирелгән сорауларны кабул итү.	
3	**Чтение вслух. Уку. Кычкырып уку**	Укрепление чтения как основы для перехода от слогового чтения к чтению целыми словами, а также постепенного увеличения скорости чтения. Формирование мотива читать вслух в процессе чтения по ролям и чтения по цепочке. Освоение особенностей выразительного чтения (чтение отдельных предложений с интонационным выделением знаков препинания на начальном этапе, жанровые требования и ограничения самого читаемого текста: лирическое стихотворение читается не так, как былина, а гимн – не так, как колыбельная песенка или прибаутка, и т.д., и осознанный выбор подходящих к случаю интонации, тона, пауз, логических ударений). Иҗекләп укудан сүзләп укуга күчү һәм уку тизлеген үстерә бару; кычкырып уку, чылбырлап уку, рольләргә бүлеп уку теләге формалаштыру; сәнгатьле уку үзенчәлекләрен үзләштерү.	5
4	**Чтение про себя. Эчтән уку**	Умение самостоятельно читать текст небольшого объема. Умение находить в изучаемом тексте необходимые сведения, а также умение находить в словарях нужные словарные статьи и извлекать из них требуемую информацию в рамках выборочного чтения. Зур булмаган текстларны мөстәкыйль укый белү; сайлап уку барышында өйрәнелә торган тексттан һәм сүзлекләрдән кирәкле мәгълүматны таба белү. .	Әле ге бүлекләрне ң эчтәлеге, башка бүлекләргә карап, ел ләвамында комплекста тормышка ашырыла
5	**Работа с текстом художественного произведения Әдәби әсәр тексты белән эшләү**	Анализ заголовка, анализ текста (через систему вопросов и заданий), определение его эмоционально-смысловых доминант (основная мысль в басне, главные переживания в лирическом стихотворении, противоположные позиции героев и авторский вывод в рассказе, основная интонация в колыбельной песне, былине, гимне и т.д.). Определение особенностей построения текста, выявление средств художественной выразительности. Умение определить характер героя (через его словесный портрет, анализ поступков, речевое поведение, через авторский комментарий), проследить развитие характера героя во времени, сравнительный анализ поведения разных героев. .Сорау һәм биремнәргә нигезләнеп текстны аңлау һәм фикер алышу.	
6	**Работа с учебными и научно-популярными текстами. Уку текстлары һәм фәнни-популяр текстлар**	Обучение структурированию научно-популярного и учебного текстов, выделению в тексте отдельных частей, ключевых слов, составлению плана пересказа. Текст эчтәлеген аңлау; текст эчендә өлешләрне, әһәмиятле сүзләрне табу.	

	белән эш		
7	**Работа с текстами разных видов и жанров литературы Төрле төрдәге һәм жанрдагы текстлар белән эшләү**	Определение принадлежности текста к фольклорному миру или кругу авторских произведений. Понимание жанровых особенностей текста (волшебная сказка, докучная сказка, рассказ, колыбельная песенка, гимн и т.д.) Әсәрнең халык авыз иҗатына караганын яки автор әсәре икәнлеген аера белү; текстларның жанр үзенчәлекләрен аңлау (тылсымлы әкият, аптыраткыч-йөдәткеч әкият, хикәя, бишек җыры, гимн һ.б.).	
8	**Формирование библиографической культуры Библиографик культура формалаштыру**	Умение пользоваться аппаратом учебника (страницей «Содержание» или «Оглавление», системой условных обозначений), навыки работы с дополнительными текстами и иллюстрациями. Представление о книге-сборнике, книге-произведении, о периодической печати, о справочной литературе. Систематическое использование словарей. Представление об алфавитном каталоге библиотеки. Практическое использование фондов школьной библиотеки в учебном процессе. Знакомство с книгой как с особым видом искусства, изучение ее элементов. Дәреслектә җиңел генә ориентлашырга өйрәтү: эчтәлектән кирәкле әсәрне тиз генә эзләп таба белү. Кече яшьтәге мәктәп баласының дәрестән тыш эшчәнлеген оештыру: өй, мәктәп китапханәләреннән файдалану. Балалар китабы белән эшләү. Катапның төп элементларын аеру: китап тышлыгы, китап төпсәсе, битләре. Китапны саклап тоту күнекмәләре булдыру.	
9	**Внеклассное чтение. Сыйныфтан тыш уку**	Организация подготовки учащихся к самостоятельному чтению книг, расширению и углублению читательского кругозора, познавательных интересов. Укучыларны әдәби китапларны мөстәкыйль укый алу өчен әзерләү; балаларда әдәби китаплар укуга теләк булдыру.	
10	**Устное народное творчество Халык авыз иҗаты**	Широко используется как материал для обучения грамоте, родному языку и словесности. Систематизация знаний учащихся о малых фольклорных жанрах татарского народного творчества и понятии «устное народное творчество». Формирование элементов литературоведческих представлений. Представление о фольклорных произведениях. Жанровое разнообразие фольклорных произведений (докучная сказка; сказки о животных, волшебные и бытовые сказки; малые фольклорные формы: загадки, считалки, колыбельные песенки, пословицы и т.д.). “Халык авыз иҗаты” төшенчәсен аңлау, кече фольклор әсәрләре (санамышлар, табышмаклар, тизәйткечләр, мәкальләр, бишек җырлары; тылсымлы, көнкүреш, хайваннар турындагы әкиятләр) жанрлары турында белемнәрен системалаштыру.	
11	**Говорение Сөйләм**	Освоение разновидностей монологического высказывания: в форме краткого или развернутого ответа на вопрос; в форме передачи собственных впечатлений, передачи жизненных наблюдений и	6

		впечатлений; в форме доказательного суждения с опорой на текст (зачитывание нужного места в тексте). Освоение особенностей диалогического общения: умение слушать высказывания собеседника и выражать к ним свое отношение (согласие /несогласие).. Монологик сөйләмнең төрләрен үзләштерү; эчтәлекне тулы һәм кыскартып сөйли белү; диалогик аралашуның үзенчәлекләрен үзләштерү; иптәшеңнең сөйләмен тыңлый һәм аның сөйләменә карата үз фикереңне белдерү; Текстка һәм шәхси тәҗрибәгә нигезләнеп, текст турында үз фикереңне әйтү.	
12	**Работа с произведениями разных видов искусства (литература, живопись, прикладное искусство, скульптура, музыка). Әдәбият белеменә кереш Сәнгатьнең төрле төрләренә караган әсәрләр белән эшләү (әдәбият, рәсем сәнгате, гамәли сәнгать,сынлы сәнгать, музыка һ.б)**	Представление о литературе как об одном из видов искусства (наряду с живописью, музыкой и т.д.). Сравнение особенностей мировосприятия писателя, живописца и композитора. Сравнение произведений, принадлежащих к разным видам искусства. Әдәбиятны сәнгатьнең бер төре буларак күзалдына китерү. Язучының, сәнгать кешесенең, композиторның дөньяны күзаллау үзенчәлекләрен чагыштыру. Алар арасында уртаклык һәм специфик аермалыкларны табу. Төрле сәнгать төренә кергән әсәрләрне чагыштыру.	5
13	**Элементы творческой деятельности учащихся»Иҗади эшчәнлек элементлары**	Чтение по ролям, инсценировка, драматизация, устное словесное рисование, работа с репродукциями, создание собственных текстов. Әдәби әсәрләрне (яки өзекләрне) рольләргә бүлеп яки чылбырлап уку; поэзия тиешле интонацияне дөрес сайлап һәм тиешле урында тукталышлар ясап укый белү.	2

14	**Круг детского чтения. Балаларның уку даирәсе**	Произведения устного народного творчества. Малые жанры фольклора (прибаутки, считалки, скороговорки, загадки, заклички); народные сказки (докучные, сказки о животных, бытовые, волшебные); пословицы и поговорки. Авторские произведения, басни. Литературные авторские произведения. Халык авыз иҗаты әсәрләре; фольклорның кече жанрлары (бишек җырлары, санамышлар, тизәйткечләр, табышмаклар, каргыш-теләкләр); халык әкиятләренең барлык төрләре, мәкальләр һәм әйтемнәр; автор әсәрләре, мәсәлләре; безнең илнең 19 – 20 нче гасыр әдәбияты классикларының әсәрләре (шигырьләр, хикәяләр, шигырь формасында язылган тылсымлы әкиятләр, повестьлар).	6
	Итого Барлыгы		**66**

2 КЛАСС.

№№	Раздел. Бүлекләрнең исеме	Основное содержание. Укыту программасы бүлегенең төп эчтәлеге	Сәгатьләр саны
1	**«Виды речевой и читательской деятельности»** **Сөйләм һәм уку эшчәнлегенең төрләре**	Аудирование, чтение вслух и про себя, работа с разными видами текста, библиографическая культура, работа с текстом художественного произведения, культура речевого общения. Сөйләмне ишетеп аңлау, текстны кабул итү, эчтәлек буенча сорауларга җавап бирү, эчтәлек буенча ишетеп сораулар төзү, вакыйгаларның эзлеклеген төзү.	4
2	**Ишетеп аңлау (аудирование)**	Умение воспринимать на слух звучащую речь: чтение текста вслух учителем и одноклассниками, высказывания собеседников, адресованные себе вопросы. Понимание смысла звучащей речи: удержание обсуждаемого аспекта, способность отвечать на вопросы по ее содержанию и задавать собственные вопросы Яңгыраган сөйләмне ишетеп аңлау; укытучы һәм сыйныфташлары кычкырып укыганны, иптәшләре сөйләгәнне, үзенә бирелгән сорауларны кабул итү; ишеткән сөйләмнең эчтәлеген аңлау,	1

		эчтәлек буенча сораулар төзү һәм бирелгән сорауларга җавап бирү.	
3	**Чтение вслух.** **Уку. Кычкырып уку**	Формирование мотива читать вслух в процессе чтения по ролям и чтения по цепочке. Освоение особенностей выразительного чтения (чтение отдельных предложений с интонационным выделением знаков препинания на начальном этапе, жанровые требования и ограничения самого читаемого текста: лирическое стихотворение читается не так, как былина, а гимн – не так, как колыбельная песенка или прибаутка, и т.д., и осознанный выбор подходящих к случаю интонации, тона, пауз, логических ударений). Иҗекләп укудан сүзләп укуга күчү һәм уку тизлеген үстерә бару; кычкырып уку, чылбырлап уку, рольләргә бүлеп уку теләге формалаштыру; сәнгатьле уку үзенчәлекләрен үзләштерү.	17
4	**Чтение про себя. Эчтән уку**	Умение самостоятельно читать текст небольшого объема. Умение находить в изучаемом тексте необходимые сведения, а также умение находить в словарях нужные словарные статьи и извлекать из них требуемую информацию в рамках выборочного чтения. Зур булмаган текстларны мөстәкыйль укый белү; сайлап уку барышында өйрәнелә торган тексттан һәм сүзлекләрдән кирәкле мәгълүматны таба белү. Шулай ук сүзлекләрдән кирәкле сүзлек мәкаләләрен таба белү һәм сайлап уку рамкасы эчендә алардан тиешле информацияне чыгару.	Әлеге бүлекләрнең эчтәлеге, башка бүлекләргә карап, елләвамында комплекста тормышка ашырыла
5	**Работа с текстом художественного произведения** **Әдәби әсәр тексты белән эшләү**	Анализ заголовка, анализ текста (через систему вопросов и заданий), определение его эмоционально-смысловых доминант (основная мысль в басне, главные переживания в лирическом стихотворении, противоположные позиции героев и авторский вывод в рассказе, основная интонация в колыбельной песне, былине, гимне и т.д.). Определение особенностей построения текста, выявление средств художественной выразительности. Умение определить характер героя (через его словесный портрет, анализ поступков, речевое поведение, через авторский комментарий), проследить развитие характера героя во времени, сравнительный анализ поведения разных героев. Обнаружение (с помощью учителя) авторской позиции в прозаических текстах и направления авторских переживаний в лирических текстах. В результате работы с текстом: умение выделять в тексте разные сюжетные линии; видеть разные точки зрения или позиции; устанавливать причинно-следственные связи в развитии сюжета и в поведении героев; понимать авторскую точку зрения; выделять основную мысль текста; обнаруживать выразительные средства.орау һәм биремнәргә нигезләнеп текстны аңлау һәм фикер алышу; лирик әсәрләрдәге эчке кичерешләрне аңлау; геройларның капма-каршы фикерен һәм авторның нәтиҗәсен таба белү; төрле төр әсәрләрдәге интонация аңлау һәм белдерү (бишек җыры, сөйләк, гимн һ.б.); тестның	

		сәнгатьлелек ягыннан төзелешен әйтә белү; сөйләменә һәм эш-гамәлләренә карап, геройның характерын билгели алу, геройның үсешен күзәтү; төрле геройларның эш-гамәленә бәя бирү; чәчмә әсәрләрдә авторның фикеренә һәм лирик әсәрләрдә кичерешләренә бәя бирү; сәнгатьлелек чараларын табу.	
6	**Работа с учебными и научно-популярными текстами.** **Уку текстлары һәм фәнни-популяр текстлар белән эш**	Обучение структурированию научно-популярного и учебного текстов, выделению в тексте отдельных частей, ключевых слов, составлению плана пересказа. Текст эчтәлеген аңлау; текст эчендә өлешләрне, әһәмиятле сүзләрне табу; эчтәлекне сөйләү өчен план төзү.	
7	**Работа с текстами разных видов и жанров литературы Төрле төрдәге һәм жанрдагы текстлар белән эшләү**	Определение принадлежности текста к фольклорному миру или кругу авторских произведений. Понимание жанровых особенностей текста (волшебная сказка, докучная сказка, рассказ, колыбельная песенка, гимн и т.д.) Понимание разницы между художественным и научно-популярным текстами. Умение доказательно показать принадлежность текста к кругу художественных или научно-популярных текстов. Понимание отличий прозаического и поэтического текстов. Умение реконструировать (с помощью учителя) позицию автора в любом авторском тексте, а также понимать переживания героя (или лирического героя) в лирическом стихотворении. Әсәрнең халык авыз иҗатына караганын яки автор әсәре икәнлеген аера белү; текстларның жанр үзенчәлекләрен аңлау (тылсымлы әкият, аптыраткыч-йөдәткеч әкият, хикәя, бишек җыры, гимн һ.б.). Текстларны аера белү (әдәби, фәнни-популяр); чәчмә (проза) һәм шигъри (поэзия) әсәрләрнең үзенчәлекләрен аңлау. Геройның эчке дөньясын аның әйләнә-тирә дөньяны танып белүе аша күрсәтү. Автор текстында автор позициясен күрсәтү, шулай ук лирик шигырьдә геройның хис-кичерешләрен аңлау.	
8	**Формирование библиографической культуры Библиографик культура формалаштыру**	Умение пользоваться аппаратом учебника (страницей «Содержание» или «Оглавление», системой условных обозначений), навыки работы с дополнительными текстами и иллюстрациями. Представление о книге-сборнике, книге-произведении, о периодической печати, о справочной литературе. Систематическое использование словарей. Представление об алфавитном каталоге библиотеки. Практическое использование фондов школьной библиотеки в учебном процессе. Знакомство с книгой как с особым видом искусства, изучение ее элементов.	

		Дәреслектә җиңел генә ориентлашырга өйрәтү: эчтәлектән кирәкле әсәрне тиз генә эзләп таба белү. Катапның төп элементларын аеру: китап тышлыгы, китап төпсәсе, битләре. Китапны саклап тоту күнекмәләре булдыру.. Төрле тематик җыентыклар төзү күнекмәләре бирү. Теге яки бу язучы, шагыйрь иҗатын өйрәнгәннән соң, аның әсәрләреннән нәни җыентыклар төзү.. Әдәби китапларда җиңел ориентлашу. Китапханәдә ориентлашу.	
9	**Внеклассное чтение.** **Сыйныфтан тыш уку**	Организация подготовки учащихся к самостоятельному чтению книг, расширению и углублению читательского кругозора, познавательных интересов. Развитие устойчивого и осознанного интереса к чтению художественной литературы, знакомство с детской книгой как явлением культуры, ее структурой, видами, жанрами, темами Укучыларны әдәби китапларны мөстәкыйль укый алу өчен әзерләү;балаларда әдәби китаплар укуга теләк булдыру, китапны кешелек мәдәниятенең бер өлеше буларак кабул итәргә өйрәтү.	
10	**Устное народное творчество** **Халык авыз иҗаты**	Широко используется как материал для обучения грамоте, родному языку и словесности. Систематизация знаний учащихся о малых фольклорных жанрах татарского народного творчества и понятии «устное народное творчество». Формирование элементов литературоведческих представлений. Представление о фольклорных произведениях. Жанровое разнообразие фольклорных произведений (докучная сказка; сказки о животных, волшебные и бытовые сказки; малые фольклорные формы: загадки, считалки, колыбельные песенки, пословицы и т.д.). Представление о жанрах басни (Басни – авторские произведения, укорененные в сказке о животных и в фольклорном мире ценностей.). Авторская литература: жанры рассказа и литературной сказки, авторская поэзия. Особенности стихотворного текста (ритм, рифма). Различение рифмы и понимание содержательности каждого конкретного вида рифмы. Освоение понятий «тема» и «основная мысль», а также «основное переживание» героя произведения. Практическое различение произведений разного жанрового характера (без освоения понятия «жанр»). Практическое освоение представления о сюжете и о бродячих сюжетах. Представление о герое произведения, об авторе-рассказчике. Практическое различение в текстах и уяснение смысла использования средств художественной выразительности: олицетворения, сравнения, гиперболы, контраста, звукописи, фигуры повтора. “Халык авыз иҗаты” төшенчәсен аңлау, кече фольклор әсәрләре (санамышлар, табышмаклар, тизәйткечләр, мәкальләр, бишек җырлары; тылсымлы, көнкүреш, хайваннар турындагы әкиятләр) жанрлары турында белемнәрен системалаштыру; фольклор әсәрләре һәм аларның төрләре турында белү; лирик әсрләрнең үзенчәлекләре (ритм, рифма); “тема”, “төп фикер” төшенчәләрен	

		белү; герой кичерешләрен аңлату; сюжет төшенчәсен аңлау; геройга бәяләмә бирә белү; сәнгатьлелек чараларын билгели һәм таба белү; укытучы ярдәмендә әдәби текстан сәнгатьлелек чараларын: сынландыру, чагыштыру, гипербола, каршылык, кабатлауларны табу һәм аларның әһәмиятен билгеләү.	
11	**Говорение** **Сөйләм**	Освоение разновидностей монологического высказывания: в форме краткого или развернутого ответа на вопрос; в форме передачи собственных впечатлений, передачи жизненных наблюдений и впечатлений; в форме доказательного суждения с опорой на текст (зачитывание нужного места в тексте). Освоение особенностей диалогического общения: умение слушать высказывания собеседника и выражать к ним свое отношение (согласие /несогласие). Умение спорить, опираясь на содержание текста. Этическая сторона диалогического общения – использование норм речевого этикета и воспитание сострадательного отношения к проигравшей в споре стороне. Монологик сөйләмнең төрләрен үзләштерү; эчтәлекне тулы һәм кыскартып сөйли белү; диалогик аралашуның үзенчәлекләрен үзләштерү; иптәшеңнең сөйләмен тыңлый һәм аның сөйләменә карата үз фикереңне белдерү; Текстка һәм шәхси тәҗрибәгә нигезләнеп, текст турында үз фикереңне әйтү. Дәрестән тыш аралашу вакытында сөйләм әдәбе нормаларыннан тайпылмау.	15
12	**Письмо (культура письменной речи.).** **Язу(язма сөйләм культурасы)**	Различение видов текста (текст-повествование, текст-описание, текст-рассуждение) и их практическое освоение в форме мини-сочинений; краткие сочинения по личным наблюдениям и впечатлениям; сочинения по живописным произведениям; письменное составление аннотаций к отдельным произведениям и сборникам произведений; обучение культуре предметной и бытовой переписки (написание писем и поздравительных открыток, формулы вежливости). Эш дәфтәрендә язмача күнегүләр башкару; күзәтүләрдән һәм тормыш тәҗрибәсеннән чыгып кыска сочинениеләр язу; рәсемнәргә карап мини-сочинениеләр язу.	3
13	**«Литературоведческая пропедевтика»:** **Әдәбият белеменә кереш** **Сәнгатьнең төрле төрләренә караган әсәрләр белән эшләү**	Представление о литературе как об одном из видов искусства (наряду с живописью, музыкой и т.д.). Сравнение особенностей мировосприятия писателя, живописца и композитора. Сравнение произведений, принадлежащих к разным видам искусства. узнавание особенностей стихотворного произведения (ритм, рифма и т. д.), различение жанровых особенностей (народной и авторской сказки и др.), узнавание литературных приемов (сравнение, олицетворение, контраст и др.). Әдәбиятны сәнгатьнең бер төре буларак күзалдына китерү. Язучының, сәнгать кешесенең,	9

	(әдәбият, рәсем сәнгате, гамәли сәнгать,сынлы сәнгать, музыка һ.б)	композиторның дөньяны күзаллау үзенчәлекләрен чагыштыру. Алар арасында уртаклык һәм специфик аермалыкларны табу. Төрле сәнгать төренә кергән әсәрләрне чагыштыру.	
14	**Элементы творческой деятельности учащихся** **Иҗади эшчәнлек элементлары**	Чтение по ролям, инсценировка, драматизация, устное словесное рисование, работа с репродукциями, создание собственных текстов. Әдәби әсәрләрне (яки өзекләрне) рольләргә бүлеп яки чылбырлап уку; проза һәм поэзия әсәрләрен сәнгатьле итеп укый белү; тиешле интонацияне дөрес сайлап һәм тиешле урында тукталышлар ясап укый белү; дәреслектәге иллюстрацияләр белән эшли белү һәм аларны әдәби текст белән чагыштыру; телдән һәм язмача үзеңнең шәхси тәэсирләрең белән уртаклаша алу (кечкенә сочинение һәм телдән фикерләмә).	8
15	**Круг детского чтения.** **Балаларның уку даирәсе**	Произведения устного народного творчества. Малые жанры фольклора (прибаутки, считалки, скороговорки, загадки, заклички); народные сказки (докучные, сказки о животных, бытовые, волшебные); пословицы и поговорки. Авторские произведения, басни. Литературные авторские произведения. Произведения классиков отечественной литературы XIX–XX вв. (стихотворения, рассказы, волшебные сказки в стихах, повесть). Произведения классиков детской литературы (стихотворения, рассказы, сказки, сказочные повести). Произведения современной отечественной (с учетом многонациональности России) и зарубежной литературы (стихотворения, рассказы, сказки, сказочная повесть). Разные виды книг: историческая, приключенческая, фантастическая, научно-популярная, справочно-энциклопедическая литература; детские периодические издания (детские журналы). Халык авыз иҗаты әсәрләре; фольклорның кече жанрлары (бишек җырлары, санамышлар, тизәйткечләр, табышмаклар, каргыш-теләкләр); халык әкиятләренең барлык төрләре, безнең илнең 19 – 20 нче гасыр әдәбияты классикларының әсәрләре (шигырьләр, хикәяләр, балалар әдәбияты классикларының әсәрләре (шигырьләр, хикәяләр, әкиятләр, әкияти повестьлар); Балалар матбугаты басмалары (балалар журналы).	11
	Итого Барлыгы		**68**

3 КЛАСС

№№	Раздел. Бүлекләрнең исеме	Основное содержание. Укыту программасы бүлегенең төп эчтәлеге	Кол-во уроков. Сәгатьләр саны
1	**«Виды речевой и читательской деятельности»: Сөйләм һәм уку эшчәнлегенең төрләре**	Аудирование, чтение вслух и про себя, работа с разными видами текста, библиографическая культура, работа с текстом художественного произведения, культура речевого общения. Сөйләмне ишетеп аңлау, текстны кабул итү, эчтәлек буенча сорауларга җавап бирү, эчтәлек буенча ишетеп сораулар төзү, вакыйгаларның эзлеклеген төзү.	5
2	**Чтение вслух.** **Уку. Кычкырып уку**	Укрепление чтения как основы для перехода от слогового чтения к чтению целыми словами, а также постепенного увеличения скорости чтения. Формирование мотива читать вслух в процессе чтения по ролям и чтения по цепочке. Освоение особенностей выразительного чтения (чтение отдельных предложений с интонационным выделением знаков препинания на начальном этапе, жанровые требования и ограничения самого читаемого текста: лирическое стихотворение читается не так, как былина, а гимн – не так, как колыбельная песенка или прибаутка, и т.д., и осознанный выбор подходящих к случаю интонации, тона, пауз, логических ударений). Иҗекләп укудан сүзләп укуга күчү һәм уку тизлеген үстерә бару; кычкырып уку, чылбырлап уку, рольләргә бүлеп уку теләг формалаштыру; сәнгатьле уку үзенчәлекләрен үзләштерү.	20
3	**Ишетеп аңлау (аудирование)**	Умение воспринимать на слух звучащую речь: чтение текста вслух учителем и одноклассниками, высказывания собеседников, адресованные себе вопросы. Понимание смысла звучащей речи: удержание обсуждаемого аспекта, способность отвечать на вопросы по ее содержанию и задавать собственные вопросы Яңгыраган сөйләмне ишетеп аңлау; укытучы һәм сыйныфташлары кычкырып укыганны, иптәшләре сөйләгәнне, үзенә бирелгән сорауларны кабул итү; ишеткән сөйләмнең эчтәлеген аңлау, эчтәлек буенча сораулар төзү һәм бирелгән сорауларга җавап бирү.	Әлеге бүлекләрнең эчтәлеге, башка бүлекләргә карап, ел дәвамында комплекста тормышка ашырыла
4	**Чтение про себя. Эчтән уку**	Умение самостоятельно читать текст небольшого объема. Умение находить в изучаемом тексте необходимые сведения, а также умение находить в словарях нужные словарные статьи и извлекать из них требуемую информацию в рамках выборочного чтения.	

		Зур булмаган текстларны мөстәкыйль укый белү; сайлап уку барышында өйрәнелә торган текстан һәм сүзлекләрдән кирәкле мәгълүматны таба белү. Шулай ук сүзлекләрдән кирәкле сүзлек мәкаләләрен таба белү һәм сайлап уку рамкасы эчендә алардан тиешле информацияне чыгару.	
5	**Работа с текстом художественного произведения** **Әдәби әсәр тексты белән эшләү**	Анализ заголовка, анализ текста (через систему вопросов и заданий), определение его эмоционально-смысловых доминант (основная мысль в басне, главные переживания в лирическом стихотворении, противоположные позиции героев и авторский вывод в рассказе, основная интонация в колыбельной песне, былине, гимне и т.д.). Определение особенностей построения текста, выявление средств художественной выразительности. Умение определить характер героя (через его словесный портрет, анализ поступков, речевое поведение, через авторский комментарий), проследить развитие характера героя во времени, сравнительный анализ поведения разных героев. Обнаружение (с помощью учителя) авторской позиции в прозаических текстах и направления авторских переживаний в лирических текстах. В результате работы с текстом: умение выделять в тексте разные сюжетные линии; видеть разные точки зрения или позиции; устанавливать причинно-следственные связи в развитии сюжета и в поведении героев; понимать авторскую точку зрения; выделять основную мысль текста; обнаруживать выразительные средства.Сорау һәм биремнәргә нигезләнеп текстны аңлау һәм фикер алышу; лирик әсәрләрдәге эчке кичерешләрне аңлау; геройларның капма-каршы фикерен һәм авторның нәтиҗәсен таба белү; төрле төр әсәрләрдәге интонация аңлау һәм белдерү (бишек җыры, сөйләк, гимн һ.б.); тестның сәнгатьлелек ягыннан төзелешен әйтә белү; сөйләменә һәм эш-гамәлләренә карап, геройның характерын билгели алу, геройның үсешен күзәтү; төрле геройларның эш-гамәленә бәя бирү; чәчмә әсәрләрдә авторның фикеренә һәм лирик әсәрләрдә кичерешләренә бәя бирү; сәнгатьлелек чараларын табу.	
6	**Работа с учебными и научно-популярными текстами.Уку текстлары һәм фәнни-популяр текстлар белән эш**	Обучение структурированию научно-популярного и учебного текстов, выделению в тексте отдельных частей, ключевых слов, составлению плана пересказа. Текст эчтәлеген аңлау; текст эчендә өлешләрне, әһәмиятле сүзләрне табу; эчтәлекне сөйләү өчен план төзү.	
7	**Работа с текстами разных видов и**	Определение принадлежности текста к фольклорному миру или кругу авторских произведений. Понимание жанровых особенностей текста (волшебная сказка, докучная сказка, рассказ,	

	жанров литературы Төрле төрдәге һәм жанрдагы текстлар белән эшләү	колыбельная песенка, гимн и т.д.) Понимание разницы между художественным и научно-популярным текстами. Умение доказательно показать принадлежность текста к кругу художественных или научно-популярных текстов. Понимание отличий прозаического и поэтического текстов. Умение реконструировать (с помощью учителя) позицию автора в любом авторском тексте, а также понимать переживания героя (или лирического героя) в лирическом стихотворении. Әсәрнең халык авыз иҗатына караганын яки автор әсәре икәнлеген аера белү; текстларның жанр үзенчәлекләрен аңлау (тылсымлы әкият, аптыраткыч-йөдәткеч әкият, хикәя, бишек җыры, гимн һ.б.). Текстларны аера белү (әдәби, фәнни-популяр); чәчмә (проза) һәм шигъри (поэзия) әсәрләрнең үзенчәлекләрен аңлау. Геройның эчке дөньясын аның әйләнә-тирә дөньяны танып белүе аша күрсәтү. Автор текстында автор позициясен күрсәтү, шулай ук лирик шигырьдә геройның хис-кичерешләрен аңлау.	
8	**Формирование библиографической культуры Библиографик культура формалаштыру**	Умение пользоваться аппаратом учебника (страницей «Содержание» или «Оглавление», системой условных обозначений), навыки работы с дополнительными текстами и иллюстрациями. Представление о книге-сборнике, книге-произведении, о периодической печати, о справочной литературе. Систематическое использование словарей. Представление об алфавитном каталоге библиотеки. Практическое использование фондов школьной библиотеки в учебном процессе. Знакомство с книгой как с особым видом искусства, изучение ее элементов. Кече яшьтәге мәктәп баласының дәрестән тыш эшчәнлеген оештыру: өй, мәктәп китапханәләреннән файдалану. Фән буенча сүзлек, белешмә әдәбият, вакытлы матбугат белән эшләү. Балалар китабы белән эшләү.. Китапны саклап тоту күнекмәләре булдыру. Тематик һәм монографик җыентыклар турында күзаллау булдыру. Төрле тематик җыентыклар төзү күнекмәләре бирү. Теге яки бу язучы, шагыйрь иҗатын өйрәнгәннән соң, аның әсәрләреннән нәни җыентыклар төзү. Китапханәләрдән файдалана белү осталыгын үстерү, тәкъдим ителгән исемлек буенча китаплар сайлый белергә өйрәтү. Алфавитлы каталогыннан файдалану. Әдәби китапларда җиңел ориентлашу. Китап ахырында бирелгән эчтәлек белән эшләү. Китапның элементлары: титул бите, аннотация, китапның рәссам-бизәүчеләре турында өйрәнүне дәвам итү. Китапханәдә ориентлашу.	
9	**Внеклассное чтение.** **Сыйныфтан тыш уку**	Организация подготовки учащихся к самостоятельному чтению книг, расширению и углублению читательского кругозора, познавательных интересов. Развитие устойчивого и осознанного интереса к чтению художественной литературы, знакомство с детской книгой как явлением культуры, ее структурой, видами, жанрами, темами	

		Укучыларны әдәби китапларны мөстәкыйль укый алу өчен әзерләү;балаларда әдәби китаплар укуга теләк булдыру, китапны кешелек мәдәниятенең бер өлеше буларак кабул итәргә өйрәтү	
10	**Устное народное творчество** **Халык авыз иҗаты**	Широко используется как материал для обучения грамоте, родному языку и словесности. Систематизация знаний учащихся о малых фольклорных жанрах татарского народного творчества и понятии «устное народное творчество». Формирование элементов литературоведческих представлений. Представление о фольклорных произведениях. Жанровое разнообразие фольклорных произведений (докучная сказка; сказки о животных, волшебные и бытовые сказки; малые фольклорные формы: загадки, считалки, колыбельные песенки, пословицы и т.д.). Представление о жанрах басни (Басни – авторские произведения, укорененные в сказке о животных и в фольклорном мире ценностей.). Авторская литература: жанры рассказа и литературной сказки, авторская поэзия. Особенности стихотворного текста (ритм, рифма). Различение рифмы и понимание содержательности каждого конкретного вида рифмы. Освоение понятий «тема» и «основная мысль», а также «основное переживание» героя произведения. Практическое различение произведений разного жанрового характера (без освоения понятия «жанр»). Практическое освоение представления о сюжете и о бродячих сюжетах. Представление о герое произведения, об авторе-рассказчике. Практическое различение в текстах и уяснение смысла использования средств художественной выразительности: олицетворения, сравнения, гиперболы, контраста, звукописи, фигуры повтора. “Халык авыз иҗаты” төшенчәсен аңлау, тылсымлы, көнкүреш, хайваннар турындагы әкиятләр) жанрлары турында белемнәрен системалаштыру; фольклор әсәрләре һәм аларның төрләре турында белү; мәсәлләр турында белү; хикәя жанры, әдби әкиятләр, автор шигърияте; лирик әсрләрнең үзенчәлекләре (ритм, рифма); “тема”, “төп фикер” төшенчәләрен белү; герой кичерешләрен аңлату; сюжет төшенчәсен аңлау; геройга бәяләмә бирә белү; сәнгатьлелек чараларын билгеләи һәм таба белү; укытучы ярдәмендә әдәби тексттан сәнгатьлелек чараларын: сынландыру, чагыштыру, гипербола, каршылык, кабатлауларны табу һәм аларның әһәмиятен билгеләү	
11	**Письмо (культура письменной речи.).** **Язу(язма сөйләм культурасы)**	Различение видов текста (текст-повествование, текст-описание, текст-рассуждение) и их практическое освоение в форме мини-сочинений; краткие сочинения по личным наблюдениям и впечатлениям; сочинения по живописным произведениям; письменное составление аннотаций к отдельным произведениям и сборникам произведений; обучение культуре предметной и бытовой переписки (написание писем и поздравительных открыток, формулы вежливости). Рәсемнәргә карап мини-сочинениеләр язу	

12	**Говорение** **Сөйләм**	Освоение разновидностей монологического высказывания: в форме краткого или развернутого ответа на вопрос; в форме передачи собственных впечатлений, передачи жизненных наблюдений и впечатлений; в форме доказательного суждения с опорой на текст (зачитывание нужного места в тексте). Освоение особенностей диалогического общения: умение слушать высказывания собеседника и выражать к ним свое отношение (согласие /несогласие). Умение спорить, опираясь на содержание текста. Этическая сторона диалогического общения – использование норм речевого этикета и воспитание сострадательного отношения к проигравшей в споре стороне. Монологик сөйләмнең төрләрен үзләштерү; эчтәлекне тулы һәм кыскартып сөйли белү; диалогик аралашуның үзенчәлекләрен үзләштерү; иптәшеңнең сөйләмен тыңлый һәм аның сөйләменә карата үз фикереңне белдерү. Текстка һәм шәхси тәҗрибәгә нигезләнеп, текст турында үз фикереңне әйтү. Дәрестән тыш аралашу вакытында сөйләм әдәбе нормаларыннан тайпылмау	16
13	**«Литературоведческ ая пропедевтика»:** **Әдәбият белеменә кереш** **Сәнгатьнең төрле төрләренә караган әсәрләр белән эшләү (әдәбият, рәсем сәнгате, гамәли сәнгать,сынлы сәнгать, музыка h.б)**	Представление о литературе как об одном из видов искусства (наряду с живописью, музыкой и т.д.). Сравнение особенностей мировосприятия писателя, живописца и композитора. Сравнение произведений, принадлежащих к разным видам искусства. Узнавание особенностей стихотворного произведения (ритм, рифма и т. д.), различение жанровых особенностей произведений (сказка и рассказ; сказка о животных и волшебная сказка и др.), узнавание литературных приемов (сравнение, олицетворение, контраст и др.). Әдәбиятны сәнгатьнең бер төре буларак күзалдына китерү. Язучының, сәнгать кешесенең, композиторның дөньяны күзаллау үзенчәлекләрен чагыштыру. Алар арасында уртаклык һәм специфик аермалыкларны табу. Төрле сәнгать төренә кергән әсәрләрне чагыштыру.	8
14	**«Элементы творческой деятельности учащихся»:** **Иҗади эшчәнлек элементлары**	Чтение по ролям, инсценировка, драматизация, устное словесное рисование, работа с репродукциями, создание собственных текстов. Әдәби әсәрләрне (яки өзекләрне) рольләргә бүлеп яки чылбырлап уку; проза һәм поэзия әсәрләрен сәнгатьле итеп укый белү; тиешле интонацияне дөрес сайлап һәм тиешле урында тукталышлар ясап укый белү; дәреслектәге иллюстрацияләр белән эшли белү һәм аларны әдәби текст белән чагыштыру; телдән һәм язмача үзеңнең шәхси тәэсирләрең белән уртаклаша алу (кечкенә сочинение һәм телдән фикерләмә)	14

15	**Круг детского чтения** **Балаларның уку даирәсе**	Произведения устного народного творчества. Малые жанры фольклора (прибаутки, считалки, скороговорки, загадки, заклички); народные сказки (докучные, сказки о животных, бытовые, волшебные); пословицы и поговорки. Авторские произведения, басни. Литературные авторские произведения. Произведения классиков отечественной литературы XIX–XX вв. (стихотворения, рассказы, волшебные сказки в стихах, повесть). Произведения классиков детской литературы (стихотворения, рассказы, сказки, сказочные повести). Произведения современной отечественной (с учетом многонациональности России) и зарубежной литературы (стихотворения, рассказы, сказки, сказочная повесть). Разные виды книг: историческая, приключенческая, фантастическая, научно-популярная, справочно-энциклопедическая литература; детские периодические издания (детские журналы). Автор әсәрләре, мәсәлләре; безнең илнең 19 – 20 нче гасыр әдәбияты классикларының әсәрләре (шигырьләр, хикәяләр, шигырь формасында язылган тылсымлы әкиятләр, повестьлар); балалар әдәбияты классикларының әсәрләре (шигырьләр, хикәяләр, әкиятләр, әкияти повестьлар); күпмилләтле Россиянең һәм чит илләрнең бүгенге көн әдәбияты классиклары әсәрләре (шигырьләр, хикәяләр, әкиятләр, әкияти повестьлар).	5
	Всего. Барлыгы		**68**

4 КЛАСС

№№	**Раздел. Бүлекләрнең исеме**	**Основное содержание. Укыту программасы бүлегенең төп эчтәлеге**	**Кол-во часов Сәгатьләр саны**
1	**Виды речевой и читательской деятельности»: Сөйләм һәм уку**	Аудирование, чтение вслух и про себя, работа с разными видами текста, библиографическая культура, работа с текстом художественного произведения, культура речевого общения. Сөйләмне ишетеп аңлау, текстны кабул итү, эчтәлек буенча сорауларга җавап бирү, эчтәлек буенча ишетеп сораулар төзү, вакыйгаларның эзлеклеген төзү.	1

	эшчәнлегенең төрләре		
2	**Понимание услышанного. Ишетеп аңлау (аудирование)**	Умение воспринимать на слух звучащую речь: чтение текста вслух учителем и одноклассниками, высказывания собеседников, адресованные себе вопросы. Понимание смысла звучащей речи: удержание обсуждаемого аспекта, способность отвечать на вопросы по ее содержанию и задавать собственные вопросы Яңгыраган сөйләмне ишетеп аңлау; укытучы һәм сыйныфташлары кычкырып укыганны, иптәшләре сөйләгәнне, үзенә бирелгән сорауларны кабул итү; ишеткән сөйләмнең эчтәлеген аңлау, эчтәлек буенча сораулар төзү һәм бирелгән сорауларга җавап бирү.	4
3	**Чтение вслух.** **Уку.Кычкырып уку**	Укрепление чтения как основы для перехода от слогового чтения к чтению целыми словами, а также постепенного увеличения скорости чтения. Формирование мотива читать вслух в процессе чтения по ролям и чтения по цепочке. Освоение особенностей выразительного чтения (чтение отдельных предложений с интонационным выделением знаков препинания на начальном этапе, жанровые требования и ограничения самого читаемого текста: лирическое стихотворение читается не так, как былина, а гимн – не так, как колыбельная песенка или прибаутка, и т.д., и осознанный выбор подходящих к случаю интонации, тона, пауз, логических ударений). Иҗекләп укудан сүзләп укуга күчү һәм уку тизлеген үстерә бару; кычкырып уку, чылбырлап уку, рольләргә бүлеп уку телэге формалаштыру; сәнгатьле уку үзенчәлекләрен үзләштерү.	2
4	**Чтение про себя.** **Эчтән уку**	Умение самостоятельно читать текст небольшого объема. Умение находить в изучаемом тексте необходимые сведения, а также умение находить в словарях нужные словарные статьи и извлекать из них требуемую информацию в рамках выборочного чтения. Зур булмаган текстларны мөстәкыйль укый белү; сайлап уку барышында өйрәнелә торган тексттан һәм сүзлекләрдән кирәкле мәгълүматны таба белү. Шулай ук сүзлекләрдән кирәкле сүзлек мәкаләләрен таба белү һәм сайлап уку рамкасы эчендә алардан тиешле информацияне чыгару.	Әлеге бүлекләрнең эчтәлеге, башка бүлекләргә карап, ел ләвам
5	**Работа с текстом художественного произведения**	Анализ заголовка, анализ текста (через систему вопросов и заданий), определение его эмоционально-смысловых доминант (основная мысль в басне, главные переживания в лирическом стихотворении, противоположные позиции героев и авторский вывод в рассказе, основная интонация в колыбельной	

	Әдәби әсәр тексты белән эшләү	песне, былине, гимне и т.д.). Определение особенностей построения текста, выявление средств художественной выразительности. Умение определить характер героя (через его словесный портрет, анализ поступков, речевое поведение, через авторский комментарий), проследить развитие характера героя во времени, сравнительный анализ поведения разных героев. Обнаружение (с помощью учителя) авторской позиции в прозаических текстах и направления авторских переживаний в лирических текстах. В результате работы с текстом: умение выделять в тексте разные сюжетные линии; видеть разные точки зрения или позиции; устанавливать причинно-следственные связи в развитии сюжета и в поведении героев; понимать авторскую точку зрения; выделять основную мысль текста; обнаруживать выразительные средства. Сорау һәм биремнәргә нигезләнеп текстны аңлау һәм фикер алышу; лирик әсәрләрдәге эчке кичерешләрне аңлау; геройларның капма-каршы фикерен һәм авторның нәтиҗәсен таба белү; төрле төр әсәрләрдәге интонация аңлау һәм белдерү (бишек җыры, сөйләк, гимн һ.б.); тестның сәнгатьлелек ягыннан төзелешен әйтә белү; сөйләменә һәм эш-гамәлләренә карап, геройның характерын билгели алу, геройның үсешен күзәтү; төрле геройларның эш-гамәленә бәя бирү; чәчмә әсәрләрдә авторның фикеренә һәм лирик әсәрләрдә кичерешләренә бәя бирү; сәнгатьлелек чараларын табу.	ында комплекста тормышка ашырыла
6	**Работа с учебными и научно-популярными текстами.** **Уку текстлары һәм фәнни-популяр текстлар белән эш**	Обучение структурированию научно-популярного и учебного текстов, выделению в тексте отдельных частей, ключевых слов, составлению плана пересказа. Текст эчтәлеген аңлау; текст эчендә өлешләрне, әһәмиятле сүзләрне табу; эчтәлекне сөйләү өчен план төзү.	
7	**Работа с текстами разных видов и жанров литературы Төрле төрдәге һәм жанрдагы текстлар белән эшләү**	Определение принадлежности текста к фольклорному миру или кругу авторских произведений. Понимание жанровых особенностей текста (волшебная сказка, докучная сказка, рассказ, колыбельная песенка, гимн и т.д.) Понимание разницы между художественным и научно-популярным текстами. Умение доказательно показать принадлежность текста к кругу художественных или научно-популярных текстов. Понимание отличий прозаического и поэтического текстов. Умение реконструировать (с помощью учителя) позицию автора в любом авторском тексте, а также понимать переживания героя (или лирического героя) в лирическом стихотворении.	

		Әсәрнең халык авыз иҗатына караганын яки автор әсәре икәнлеген аера белү; текстларның жанр үзенчәлекләрен аңлау (тылсымлы әкият, аптыраткыч-йөдәткеч әкият, хикәя, бишек җыры, гимн һ.б.). Текстларны аера белү (әдәби, фәнни-популяр); чәчмә (проза) һәм шигъри (поэзия) әсәрләрнең үзенчәлекләрен аңлау. Геройның эчке дөньясын аның әйләнә-тирә дөньяны танып белүе аша күрсәтү. Автор текстында автор позициясен күрсәтү, шулай ук лирик шигырьдә геройның хис-кичерешләрен аңлау.	
8	**Формирование библиографической культуры Библиографик культура формалаштыру**	Умение пользоваться аппаратом учебника (страницей «Содержание» или «Оглавление», системой условных обозначений), навыки работы с дополнительными текстами и иллюстрациями. Представление о книге-сборнике, книге-произведении, о периодической печати, о справочной литературе. Систематическое использование словарей. Представление об алфавитном каталоге библиотеки. Практическое использование фондов школьной библиотеки в учебном процессе. Знакомство с книгой как с особым видом искусства, изучение ее элементов. Дәреслектә җиңел генә ориентлашырга өйрәтү: эчтәлектән кирәкле әсәрне тиз генә эзләп таба белү. Кече яшьтәге мәктәп баласының дәрестән тыш эшчәнлеген оештыру: өй, мәктәп китапханәләреннән файдалану. Фән буенча сүзлек, белешмә әдәбият, вакытлы матбугат белән эшләү. Балалар китабы белән эшләү. Катапның төп элементларын аеру: китап тышлыгы, китап төпсәсе, битләре. Китапны саклап тоту күнекмәләре булдыру. Тематик һәм монографик җыентыклар турында күзаллау булдыру. Төрле тематик җыентыклар төзү күнекмәләре бирү. Теге яки бу язучы, шагыйрь иҗатын өйрәнгәннән соң, аның әсәрләреннән нәни җыентыклар төзү. Китапханәләрдән файдалана белү осталыгын үстерү, тәкъдим ителгән исемлек буенча китаплар сайлый белергә өйрәтү. Алфавитлы каталогыннан файдалану. Әдәби китапларда җиңел ориентлашу. Китап ахырында бирелгән эчтәлек белән эшләү. Китапның элементлары: титул бите, аннотация, китапның рәссам-бизәүчеләре турында өйрәнүне дәвам итү. Китапханәдә ориентлашу.	
9	**Внеклассное чтение.** **Сыйныфтан тыш уку**	Организация подготовки учащихся к самостоятельному чтению книг, расширению и углублению читательского кругозора, познавательных интересов. Развитие устойчивого и осознанного интереса к чтению художественной литературы, знакомство с детской книгой как явлением культуры, ее структурой, видами, жанрами, темами Укучыларны әдәби китапларны мөстәкыйль укый алу өчен әзерләү;балаларда әдәби китаплар укуга теләк булдыру, китапны кешелек мәдәниятенең бер өлеше буларак кабул итәргә өйрәтү.	

10	**Устное народное творчество** **Халык авыз иҗаты**	Широко используется как материал для обучения грамоте, родному языку и словесности. Систематизация знаний учащихся о малых фольклорных жанрах татарского народного творчества и понятии «устное народное творчество». Формирование элементов литературоведческих представлений. Представление о фольклорных произведениях. Жанровое разнообразие фольклорных произведений (докучная сказка; сказки о животных, волшебные и бытовые сказки; малые фольклорные формы: загадки, считалки, колыбельные песенки, пословицы и т.д.). Представление о жанрах басни (Басни – авторские произведения, укорененные в сказке о животных и в фольклорном мире ценностей.). Авторская литература: жанры рассказа и литературной сказки, авторская поэзия. Особенности стихотворного текста (ритм, рифма). Различение рифмы и понимание содержательности каждого конкретного вида рифмы. Освоение понятий «тема» и «основная мысль», а также «основное переживание» героя произведения. Практическое различение произведений разного жанрового характера (без освоения понятия «жанр»). Практическое освоение представления о сюжете и о бродячих сюжетах. Представление о герое произведения, об авторе-рассказчике. Практическое различение в текстах и уяснение смысла использования средств художественной выразительности: олицетворения, сравнения, гиперболы, контраста, звукописи, фигуры повтора. “Халык авыз иҗаты” төшенчәсен аңлау, кече фольклор әсәрләре (санамышлар, табышмаклар, тизәйткечләр, мәкальләр, бишек җырлары; тылсымлы, көнкүреш, хайваннар турындагы әкиятләр) жанрлары турында белемнәрен системалаштыру; фольклор әсәрләре һәм аларның төрләре турында белү; мәсәлләр турында белү; хикәя жанры, әдби әкиятләр, автор шигърияте; лирик әсрләрнең үзенчәлекләре (ритм, рифма); “тема”, “төп фикер” төшенчәләрен белү; герой кичерешләрен аңлату; сюжет төшенчәсен аңлау; геройга бәяләмә бирә белү; сәнгатьлелек чараларын билгеләи һәм таба белү; укытучы ярдәмендә әдәби текстган сәнгатьлелек чараларын: сынландыру, чагыштыру, гипербола, каршылык, кабатлауларны табу һәм аларның әһәмиятен билгеләү.	
11	**Говорение** **Сөйләм**	Монологик сөйләмнең төрләрен үзләштерү; эчтәлекне тулы һәм кыскартып сөйли белү; диалогик аралашуның үзенчәлекләрен үзләштерү; иптәшеңнең сөйләмен тыңлый һәм аның сөйләменә карата үз фикереңне белдерү. Текстка һәм шәхси тәҗрибәгә нигезләнеп, текст турында үз фикереңне әйтү. Дәрестән тыш аралашу вакытында сөйләм әдәбе нормаларыннан тайпылмау.	8
12	**Письмо (культура письменной речи.).**	Различение видов текста (текст-повествование, текст-описание, текст-рассуждение) и их практическое освоение в форме мини-сочинений; краткие сочинения по личным наблюдениям и впечатлениям; сочинения по живописным произведениям; письменное составление аннотаций к отдельным произведениям и сборникам произведений; обучение культуре предметной и бытовой переписки	2

	Язу(язма сөйләм культурасы)	(написание писем и поздравительных открыток, формулы вежливости). Эш дәфтәрендә язмача күнегүләр башкару; күзәтүләрдән һәм тормыш тәҗрибәсеннән чыгып кыска сочинениеләр язу; рәсемнәргә карап мини-сочинениеләр язу; хәбәрләрнең һәм хатларның төрле төрләрен язу.	
13	**«Литературоведческая пропедевтика»: Әдәбият белеменә кереш. Сәнгатьнең төрле төрләренә караган әсәрләр белән эшләү (әдәбият, рәсем сәнгате, гамәли сәнгать,сынлы сәнгать, музыка һ.б)**	Представление о литературе как об одном из видов искусства (наряду с живописью, музыкой и т.д.). Сравнение особенностей мировосприятия писателя, живописца и композитора. Сравнение произведений, принадлежащих к разным видам искусства. различение типов рифм, различение жанровых особенностей произведений народного творчества и авторской литературы, узнавание в текстах литературных приемов (сравнение, олицетворение, контраст, гипербола, звукопись и др.) и понимание причин их использования. Әдәбиятны сәнгатьнең бер төре буларак күзалдына китерү. Язучының, сәнгать кешесенең, композиторның дөньяны күзаллау үзенчәлекләрен чагыштыру. Алар арасында уртаклык һәм специфик аермалыкларны табу. Төрле сәнгать төренә кергән әсәрләрне чагыштыру.	6
14	**Элементы творческой деятельности учащихся»:** **Иҗади эшчәнлек элементлары**	чтение по ролям, устное словесное рисование, работа с репродукциями, создание собственных текстов. Әдәби әсәрләрне (яки өзекләрне) рольләргә бүлеп яки чылбырлап уку; проза һәм поэзия әсәрләрен сәнгатьле итеп укый белү; тиешле интонацияне дөрес сайлап һәм тиешле урында тукталышлар ясап укый белү; дәреслектәге иллюстрацияләр белән эшли белү һәм аларны әдәби текст белән чагыштыру; телдән һәм язмача үзеңнең шәхси тәэсирләрең белән уртаклаша алу (кечкенә сочинение һәм телдән фикерләмә).	3
15	**Круг детского чтения.** **Балаларның уку даирәсе**	Произведения устного народного творчества. Малые жанры фольклора (прибаутки, считалки, скороговорки, загадки, заклички); народные сказки (докучные, сказки о животных, бытовые, волшебные); пословицы и поговорки. Авторские произведения, басни. Литературные авторские произведения. Произведения классиков отечественной литературы XIX–XX вв. (стихотворения, рассказы, волшебные сказки в стихах, повесть). Произведения классиков детской литературы (стихотворения, рассказы, сказки, сказочные повести). Произведения современной отечественной (с учетом многонациональности России) и зарубежной литературы (стихотворения, рассказы, сказки, сказочная повесть). Разные виды книг: историческая, приключенческая, фантастическая, научно-популярная, справочно-энциклопедическая	42

		литература; детские периодические издания (детские журналы). Халык авыз иҗаты әсәрләре; фольклорның кече жанрлары (бишек җырлары, санамышлар, тизәйткечләр, табышмаклар, каргыш-теләкләр); халык әкиятләренең барлык төрләре, мәкальләр һәм әйтемнәр; автор әсәрләре, мәсәлләре; безнең илнең 19 – 20 нче гасыр әдәбияты классикларының әсәрләре (шигырьләр, хикәяләр, шигырь формасында язылган тылсымлы әкиятләр, повестьлар); балалар әдәбияты классикларының әсәрләре (шигырьләр, хикәяләр, әкиятләр, әкияти повестьлар); күпмилләтле Россиянең һәм чит илләрнең бүгенге көн әдәбияты классиклары әсәрләре (шигырьләр, хикәяләр, әкиятләр, әкияти повестьлар). Төрле төрдәге китаплар: тарихи, маҗаралы,фантастик, фәнни-популяр, белешмә-энциклопедик әдәбият; Балалар матбугаты басмалары (балалар журналы).	
	Итого Барлыгы		**68**

ТЕМАТИЧЕСКОЕ ПЛАНИРОВАНИЕ,
1 класс.

№ №	Тема урока. Элементы содержания. Дәрес темасы, эчтәлек элементлары	Сәг.са ны
	1 чирек-17 сәг. **Виды речевой и читательской деятельности. Сөйләм һәм уку эшчәнлегенең төрләре-17 сәг.**	
1.	1 сентября- День знаний. Речь. Летние воспоминания. Цели общения. 1сентябрь-Белем бәйрәме. Сөйләм. Җәйге истәлекләр. Телдән аралашуның максатларын аңлау	1
2.	Предложение. Слово. Слог. Деление слов на слоги. Ударение в словах. Җөмлә.Сүз.Иҗек. Тел берәмлекләрен сөйләм ситуациясенә бәйле рәвештә сайлый белү Сүзләрне иҗекләргә бүлү. Иҗек калыплары, сүз басымын билгеләү. *Сөйләмне ишетеп аңлау,*	1
3.	Звук. Твердые и мягкие гласные. Звуко-буквенный анализ слов. Гласные и согласные звуки. Определение количества звуков в слове. Аваз.Калын һәм нечкә сузыклар. Сүзгә аваз-хәреф анализы ясау. Сузык һәм тартык авазлар. Сүздәге авазларның санын һәм эзлеклелеген билгеләү.	1
4.	Звук. Выделение из слова отдельных гласных или согласных. Диалогическая и монологическая речь. Беседа а отдельные темы. Авазлар. Әйтелгән сүздән аерым сузык яки тартык авазны ишетеп, аерып алу. Диалогик һәм монологик сөйләмдә катнашу, аерым темалар буенча әңгәмә кору.	1
5.	Звук [а]и буквы А,а. Различение твердых, мягких, гласных, согласных звуков. Ударные и безударные гласные. Донесение мысли соблюдая орфоэпические и интонационные нормы. [а] авазы һәм Аа хәрефләре. Сузык һәм тартык авазларны, калын һәм нечкә сузыкларны аеру Басымлы һәм басымсыз сузыкларны аеру. Фикерне телнең орфоэпик һәм интонацион нормаларын саклап җиткерү; сөйләм әдәбе үрнәкләрен дөрес куллану.	1
6.	Звук [ә], буквы Әә. Различение твердых, мягких, гласных, согласных звуков. Ударные и безударные гласные. [ә]сузык авазы һәм Әә хәрефләре. Сузык һәм тартык авазларны, калын һәм нечкә сузыкларны аеру Басымлы һәм басымсыз сузыкларны аеру	1
7.	Звук [ы], буквы Ы,ы. [ы] сузык авазы һәм Ыы хәрефләре.	1
8.	Звук [э], буквы Э,э,е. Понимание прослушаннго, ответы на вопросы, участие в беседе. [э] сузык авазы һәм Э,э(е) хәрефләре. Тыңланган мәгълүматның эчтәлегенә төшенү, аның буенча сорауларга җавап бирү, әңгәмәдә катнашу.	1

9.	Звк [и], буквы И,и. Различение твердых, мягких, гласных, согласных звуков. Ударные и безударные гласные. [и] сузык авазы һәм Ии хәрефләре. Сузык һәм тартык авазларны, калын һәм нечкә, басымлы һәм басымсыз сузыкларны аеру	1
10	Звуки [у], буквы У,у. [у] сузык авазы һәм Уу хәрефләре. Понимание прослушаннго, ответы на вопросы, участие в беседе. Диалогик һәм монологик сөйләмдә катнашу, аерым темалар буенча әңгәмә кору.	1
11	Звуки [ү], буквы Үү Выделение из слова отдельных гласных или согласных [ү] сузык авазы һәм Үү хәрефләре . Сүздәге авазларның санын һәм эзлеклелеген билгеләү. Бер яки берничә авазы белән аерыла торган сүзләрне чагыштыру	1
12	Звуки [о] , буквы О,о. Формирование навыков чтения по слогам. [о] сузык авазы Оо хәрефләре. Иҗекләп уку күнекмәләрен формалаштыру (сузык аваз хәрефләренә карап, сүзләрне калын һәм нечкә итеп уку)	1
13	Звуки [ө], буквы Ө,ө. Сравнивание слов, отличающихся одной или несколькими буквами. Бер яки берничә авазы белән аерыла торган сүзләрне чагыштыру.	1
14	Сонорные согласные звуки[н], буквы Н,н. Различение звонких и глухих согласных звуков. [н] сонор тартык авазы һәм Нн хәрефләре. Яңгырау һәм саңгырау тартык авазларны аеру	1
15	Сонорные согласные звуки[л], буквы Л,л. Выделение из слова отделных гласных или согласных. [л] сонор тартык авазы һәм Лл буквы М,м. Звуки. хәрефләре. Авазлар. Әйтелгән сүздән аерым сузык яки тартык авазны ишетеп, аерып алу.	1
16	Сонорный согласный звук [м], буквы М,м формирование навыков чтения по слогам. [м] сонор тартык авазы һәм М м хәрефләре. Иҗекләп уку күнекмәләрен формалаштыру (сузык аваз хәрефләренә карап, сүзләрне калын һәм нечкә итеп уку).	1
17	Сонорный согласный звук [р], буквы Р,р. Чтение текста. [р] сонор тартык авазы һәм Рр хәрефләре. *Текстны кабул итү*	1
	2чирек-14 сәг. **Виды речевой и читательской деятельности»Сөйләм һәм уку эшчәнлегенең төрләре-14 сәг.**	
18	Сонорный согласный звук[й], буквы Й,й. Вопросы по содержанию текста. [й] сонор тартык авазы һәм Й,й хәрефләре. *Эчтәлек буенча ишетеп сораулар төзү.*	1
19	Сонорный согласный звук [ң], буквы ң. Формирование навыков чтения по слогам.чтение вслух, соблюдая нормы литературного произношения. [ң] сонор тартык авазы һәм ң хәрефе. Иҗекләп уку күнекмәләрен формалаштыру. Әдәби әйтелеш нормаларын саклап, иҗекләрне һәм сүзләрне тиешле тизлек белән уку. *Вакыйгаларның эзлеклеген төзү.*	1
20	Буквы Я,я. Формирование навыков чтения по слогам. Яя хәрефләре. Иҗекләп уку күнекмәләрен формалаштыру (сузык аваз хәрефләренә карап, сүзләрне калын һәм нечкә итеп уку).	1
21	Буквы Ю,ю. Формирование навыков чтения по слогам.чтение вслух, соблюдая нормы литературного произношения. Юю хәрефләре. Әдәби әйтелеш нормаларын саклап, иҗекләрне һәм сүзләрне тиешле тизлек белән уку	1

22	Буквы Е,. Смысловое чтение коротких текстов, словосочетаний, слов. Ее хәрефләре. Сүзләрне, сүзтезмәләрне, җөмләләрне һәм кыска текстларны аңлап уку.	1
23	Согласный звук [д], буквы Д,д.чтение кортких текствов нужной интонацией, обращая внимание на однородные члены, обращения [д]тартык авазы һәм Дд хәрефләре. Дәү әни. гади җөмлә ахырындагы тыныш билгеләренә игътибар итеп, тиңдәш кисәкләрне, эндәш сүзләрне тиешле интонация һәм пауза белән уку.	1
	Согласные звуки [т], буквы Т,т. Чтение простых предложений. Смысловое чтение коротких предложений, словосочетаний, слов. [т] тартык авазы һәм Тт хәрефләре. Гади җөмлә ахырындагы тыныш билгеләренә игътибар итеп уку Сүзләрне, сүзтезмәләрне, җөмләләрне һәм кыска текстларны аңлап уку	1
24	Звук [з], буквы З,з. Составление текста по сюжетным рисункам. [з] Зз хәрефләре.Сюжетлы рәсемнәр, буенча хикәяләү характерындагы зур булмаган текстлар төзү	1
25	Звук [с], буквы С,с. Звуки [г], [гъ, буквы Г,г. Составление небольшого текста по сюжетным рисункам. [с] авазлары Сс хәрефләре. [г], [гъ] авазылары һәм Гг хәрефләре. Сюжетлы рәсемнәр, буенча хикәяләү характерындагы зур булмаган текстлар төзү.	1
26	Звуки [къ], буквы К,к. Скороговорки. Осмысленное чтение заданного текста соблюдая орфоэпичесие нормы, разделяя текст на синтагмы [к] [къ],[к] тартык авазлары һәм Кк хәрефләре.Тизәйкечләр. Тәкъдим ителгән текстның эчтәлеген аңлап орфоэпик нормаларны саклап, җөмләләрне синтагмаларга бүлеп, уку.	1
27	Губно-губной [w] и губно-зубной звук [в]. В селе. Осмысленное чтение вслух и про себя. Ирен-ирен [w] һәм ирен-теш [в] авазлары Вв хәрефләре.Авылда.Укылган текстның эчтәлеген үзлегеңнән кычкырып укыганда яки тыңлаганда аңлау	1
28	Согласный звук [ф], буквы Ф,ф. Осмысленное чтение вслух и про себя. [ф] тартык авазы һәм фФ хәрефләре.Укылган текстның эчтәлеген үзлегеңнән кычкырып укыганда яки тыңлаганда аңлау	1
29	Согласный звук [б], буквы Б,б. Чтение слов с соблюдением орфоэпических норм. Тартык [б] авазы һәм Бб хәрефләре. Сүзләрне укуга күчкәч, орфоэпик нормаларны саклау.	1
30	Согласный звук [п], буквы П,п. На лугу. Национальный праздник- Сабантуй. Осмысление и беседа по содержанию текста. [п]тартык авазы һәм Пп хәрефләре. Болында. Милли бәйрәмебез– Сабантуй. *Сорау һәм биремнәргә нигезләнеп текстны аңлау һәм фикер алышу.*	1
31	Согласный звук [ш], буквы Ш,ш. Басни. Чтение текста с логическим ударением на новости в тексте. Тартык [ш] авазы һәм Шш хәрефләре. Мәсәл. Текстны сөйләм яңалыгын белдергән кисәкләргә логик басым ясап, йөгерек укый белү	1
	3чирек-19 сәг.Сөйләм һәм уку эшчәнлегенең төрләре -9 сәг. Балаларның уку даирәсе –4 сәг.Ишетеп аңлау (аудирование)- сәг.Әдәбият белеменә кереш-2 сәг. Сөйләм-1 сәг. Кычкырып уку-2 сәг.	

32	Согласный звук [ж], буквы Жҗ . составление небольших текстов по сюжетным рисункам, наблюдениям, играм. Тартык [ж] авазы һәм Жҗ хәрефләре. . Сюжетлы рәсемнәр, үзеңнең уеннарың, күзәтүләрең буенча хикәяләү характерындагы зур булмаган текстлар төзү.	1
33	Согласный звук [ч], буквы Ч,ч. Осмысление текста, нахождение в тексте важных моментов. [ч]тартык авазлары һәм Чч хәрефләре. *Текст эчтәлеген аңлау, текст эчендә өлешләрне, әһәмиятле сүзләрне табу;*	1
34	Согласный звук [х], буквы Х,х. Работа над текстом. Формирование навыков беголого, осмысленного чтения небольших тестов и стихотворений. [х]тартык авазы һәм Хх хәрефләре. Текст өстендә эш. Зур булмаган текстны һәм шигырьләрнең эчтәлеген аңлап, сәнгатьле итеп уку күнекмәләрен шомарту	1
35	Согласный звук [h], буквы Һһ.беглое чтение текста с соблюдением норм литературного произношения. Тартык [h] авазы һәм Һһ хәрефләре. Әдәби әйтелеш нормаларын саклап, иҗекләрне һәм сүзләрне тиешле тизлек белән уку.	1
36	Согласный звук [щ], [ц], буквы Ц,ц, Щ,щ. Закрепление навыков выразительного чтения. Тартык [щ], [ц] авазлары һәм Цц,Щщ һәм Ёё хәрефләре. Сәнгатьле итеп уку күнекмәләрен шомарту. *Зур булмаган текстларны мөстәкыйль укый белү.*	1
37	Твёрдый знак и разделительный ъ. Калынлык һәм аеру билгесе ъ. Формирование навыков беголого, осмысленного чтения небольших тестов и стихотворений. Зур булмаган текстны һәм шигырьләрнең эчтәлеген аңлап, сәнгатьле итеп уку күнекмәләрен шомарту. *Кече яшьтәге мәктәп баласының дәрестән тыш эшчәнлеген оештыру: өй, мәктәп китапханәләреннән файдалану.*	1
38	Чтение стихотворений. Г.Тукай "Родной язык". Беглое чтение соблюдая нормы литературного произношения. Чтение с правильной интонацией, с паузами в нужном месте. Шигырьләр уку. Г.Тукай "Туган тел". Әдәби әйтелеш нормаларын саклап, иҗекләрне һәм сүзләрне тиешле тизлек белән уку..Тиешле интонацияне дөрес сайлап һәм тиешле урында тукталышлар ясап укый белү;	1
39	Р.Башар "Родая земля" древня Универсиады. Нахождение нужной информации при выборочном чтении. Р.Бәшәр"Туган җир". Универсиада авылы. Сайлап уку барышында өйрәнелә торган тексттан һәм сүзлекләрдән кирәкле мәгълүматны таба белү	1
40	Й. Шарипова "Герой" чтение с соблюдением орфоэпических норм. Ориентирование в учебнике. Й.Шәрәпова"Батыр"шигыре.Сүзләрне укуга күчкәч, орфоэпик нормаларны саклау. *Дәреслектә җиңел генә ориентлашырга өйрәтү: эчтәлектән кирәкле әсәрне тиз генә эзләп таба белү.*	1
41	**Круг детского чтения.** Знакомство с новым учебником. Работа по детской книге. Народное творчество.: фольклор, колыбельные песни. **Балаларның уку даирәсе** Яңа дәреслек белән танышу. "Балалар китабы белән эшләү. *Халык авыз иҗаты әсәрләре; фольклорның кече жанрлары (бишек җырлары, санамышлар, тизәйткечләр)*	1
42	**Круг детского чтения.** С Саубанова сказка "Почему не боится ёжик". Осмысление услышанного текста. Различение основных элементов учебника: обложка, страницы. Бережное обращение с учебником.	1

	Балаларның уку даирәсе Сәмига Сәүбәнова "Керпе нигә курыкмый"әкияте. *Яңгыраган сөйләмне ишетеп аңлау.* Балалар китабы белән эшләү. Катапның төп элементларын аеру: китап тышлыгы, китап төпсәсе, битләре. Китапны саклап тоту күнекмәләре булдыру	
43	**Круг детского чтения.** Загадки. Ф Яруллин "Сорока" народное творчество: загадки, скороговорки, понимание особенностей жанров.(волшебные сказки, сказки, рассказы, колыбельные песни, гимн) **Балаларның уку даирәсе** Табышмаклар. Эндәшләр. Ф.Яруллин "Саескан". *Халык авыз иҗаты әсәрләре(тизәйткечләр), табышмаклар, каргыш-теләкләр). Текстларның жанр үзенчәлекләрен аңлау (тылсымлы әкият, аптыраткыч-йөдәткеч әкият, хикәя, бишек җыры, гимн һ.б.).*	1
44	Скороговорки. Омонимы. М.Галиев "Эхо" Р.Валиев "Где живет эхо" произведения народного творчества. Систематизация знаний о произведениях малого фольклора(считалки, загадки, скороговорки, пословицы, колыбельные песни, бытовые, волшебные сказки, сказки о животных). Тизәйткечләр. Такмазалар.Охшаш яңгырашлы сүзләр.М.Галиев"Кайтаваз". Разил Вәлиев "Кайтаваз кайда яши", Аптыраткыч әкиятләр. Песәй..*Халык авыз иҗаты әсәрләре. Әсәрнең халык авыз иҗатына караганын яки автор әсәре икәнлеген аера белү.* Кече фольклор әсәрләре (санамышлар, табышмаклар, тизәйткечләр, мәкальләр, бишек җырлары; тылсымлы, көнкүреш, хайваннар турындагы әкиятләр) жанрлары турында белемнәрен системалаштыру.	1
45	**Литературная пропедевтика.** Слово в слове. Ш.Галиев "Жало" "Палка" Часы шавали" "Секрет Шавали" **Әдәбият белеменә кереш** Сүз эчендә сүз. Ш.Галиев "Чагу", "Таяк"Шәвәли сәгате", "Шәвәли сере", "Мин". *Язучының, сәнгать кешесенең, композиторның дөньяны күзаллау үзенчәлекләрен чагыштыру.*	1
46	**Чтение вслух.** Ш Галиев" Нашли ежа" "Не бойся, не трону" Чтение по цепочке, по ролям. Формирование желания к самостоятельному чтению. **Кычкырып уку**Ш.Галиев"Керпе таптык", "Курыкма тимим!"" *Чылбырлап уку, рольләргә бүлеп уку теләге формалаштыру. Укучыларны әдәби китапларны мөстәкыйль укый алу өчен әзерләү;балаларда әдәби китаплар укуга теләк булдыру.*	1
47	**Литературная пропедевтика.** Р.Газизов "Знаете" "Играем" "в ожидании снега" Схожесть звуков. Р.Курбан "Щенок" "При дожде" Представление литературы как один из видов культуры. **Әдәбият белеменә кереш** Рафаил Газизов "Беләсезме...", Уйныйбыз","Кар чакыру" Сүз сыйфатлары. Авазлар охшашлыгы. Р.Корбан "Көчек","Яңгыр яуганда". *Әдәбиятны сәнгатьнең бер төре буларак күзалдына китерү.*	1
48	**Речь** Шуточные стихи. Л.Лерон "В стране " **"**Приключения на сабантуе" Ф.Яруллин "Сабантуй". Виды монологической речи**.** **Сөйләм** Шаян шигырьләр.Л.Лерон "Бутамышлар илендә", "Сабантуй галәмәтләре" ", Ф.Яруллин "Сабантуй", *Монологик сөйләмнең төрләрен үзләштерү.*	1
49	**Чтение вслух.** Х.Халиков "Медведь,который не умеет танцевать", "Дразнилка" "Сказка по цепочке. "Медведь и три девушки" (тат нар сказка). Переход от слогового чтения к беглому чтению. **Кычкырып уку** Хәкимҗан Халиков "Бии белмәгән аю", "Кушамат ",“ Чылбыр әкият. "Аю белән өч кыз"(Татар халык әкияте)	1

	Иҗекләп укудан сүзләп укуга күчү һәм уку тизлеген үстерә бару.	
50	**Круг детского чтения.** Сказка по цепочке. “Варежки” (украинская нар сказка. Р.Башар “Возвращение в деревню”. Звуки. “Пчела” “Хромая коза” ф Яруллин “ Песня комаров”. Все виды народных сказок. Пословицы, и поговорки. Авторские произведения., басни. **Балаларның уку даирәсе** Чылбыр әкият. “Бияләй” (Украин халык әкияте) Яңгыравык шигырьләр Р.Бәшәр”Авылга кайту”,”Авазлар” “Бал корты”,”Авазлар”, “Аксак кәҗә”, Ф.Яруллин “Черкиләр җыры. *Халык әкиятләренең барлык төрләре, мәкальләр һәм әйтемнәр; автор әсәрләре, мәсәлләре;*	1
	4нче чирек-16 сәг. **Кычкырып уку-3 сәг. Балаларның уку даирәсе-1 сәг. Ишетеп аңлау (ауд)-1 сәг. Иҗ. эшч. элементлары-2 сәг. Әдәбият белеменә кереш-3 сәг. Сөйләм-5 сәг**	
51	Ф Яруллин “Мечтательный цыплёнок” осмысление чтения учителя, рассказ друзей, чтение одноклассников. Ф.Яруллин “Хыялый чебеш”. *Укытучы һәм сыйныфташлары кычкырып укыганны, иптәшләре сөйләгәнне, үзенә бирелгән сорауларны кабул итү.*	1
52	Э.Шарифуллина “Праздничное угощение друг друга” Чтение литературных произведений по цепочке и по ролям. Э.Шәрифуллина “Бәйрәм ашы - кара-каршы”. *Әдәби әсәрләрне (яки өзекләрне) рольләргә бүлеп яки чылбырлап уку.*	1
53	Х.Халиков “Неужели и он знает”. “ Кошкина трава” “Клубника” “Подорожник” “Ландаш” “Кот-лодочник” усвоение особенностей выразительного чтения. Х.Халиков “Әллә ул да белә микән?”, “Песи үләне”,”Каен җиләге”, “Тузганак”, “Энҗе чәчәк”, “Көймәче мәче”. *Сәнгатьле уку үзенчәлекләрен үзләштерү.*	1
54	Юлдуз “Не ругай без причины”. Рассазы А.Баян “Белки и собака” “Ради цыплят” “Добро возвращается” умение читать с правильной интонацией, с паузами в нужном месте. Йолдыз “Урынсызга әрләмә”шигырьләре, Әхсән Баян “Эт янында тиеннәр”, Чебешләре хакына”, “Яхшылык кире кайта” хикәяләре. *Тиешле интонацияне дөрес сайлап һәм тиешле урында тукталышлар ясап укый белү*	1
55	Про мальчиков и девочек. Р.Миннулин. “Наедине” “На празднике мальчиков”. Ш.Галиев. “Не шумите, папа спит”. Считалки, скороговорки, дразнилки. Где ставить запятую? Малые жанры фолклора (колыбельные песни, считалки, скороговорки, загадки) Кызлар һәм малайлар турында.Р.Миңнуллин “Үзебез генә калгач”, “Малайлар бәйрәме иде”. Ш.Галиев ”Шауламагыз, әти йоклый”. Санамыш, тизәйткеч, үртәвеч. “Өтерне кайда куярга? *Фольклорның кече жанрлары (бишек җырлары, санамышлар, тизәйткечләр, табышмаклар, каргыш-теләкләр);*.	1
56	Юмор в стихах. Фантазия писателя. Р.Кутуй. “Ночная сказка” Р.Миннуллин “Лес без Шурале” Сравнивание разных видов произведений. Шигырьдә юмор хисе. Язучы фантазиясе. Р.Кутуй “Төнге әкият”, Р.Миңнуллин “Шүрәлесез урман”. *Төрле сәнгать төренә кергән әсәрләрне чагыштыру*.	1
57	Кто как видит мир. Р.Хисматуллин “Доброе утро” Х.Халиков. “Если увидите”. Что видит и слышит поэт? Усвоение особенностей выразительного чтения.	1

	Дөньяны кем ничек күрә.Р.Хисмәтуллин “Хәерле иртә”, Х.Халиков”Әгәр күрә белсәгез” Шагыйрь нәрсә күрә һәм нәрсә ишетә. *Сәнгатьле уку үзенчәлекләрен үзләштерү.*	
58	Р.Валиева “Колокольчик” Чтение вслух, чтение по цепочке. Р.Вәлиева “Кыңгырау чәчәк”. *Кычкырып уку, чылбырлап уку.*	1
59	Что видит и слышит поэт. Х.Халиков “Разговор с перепелом””Хромая коза” И.Туктар “”Жем жем чвик” Ф.Зиятдиннова “Яне такой парень”. Представление литературы как один из видов искусства. Шагыйрь нәрсә күрә һәм нәрсә ишетә. Х.Халиков”Тартар белән сөйләшү”, “Аксак кәҗә” . Идрис Туктар “Җем-җем!.. Чвик!..”хикәясе, Фирая Зыятдинова “Мин андый малай түгел!” Әдәбиятны сәнгатьнең бер төре буларак күзалдына китерү	1
60	Ф.Муслимова “Хитрое перо” Авторсике произведения. Сравнение видения мира писателя, человека искусства, композитора. Фәйрүзә Мөслимова “Хәйләкәр каләм”. Автор әсәрләре. *Язучының, сәнгать кешесенең, композиторның дөньяны күзаллау үзенчәлекләрен чагыштыру. Алар арасында уртаклык һәм специфик аермалыкларны табу.*	1
61	Р.Валиева “Лесная сказка”. Кратки и полный пересказ текста. Р.Вәлиева “Урман әкияте” . *Эчтәлекне тулы һәм кыскартып сөйли белү.*	1
62	Сказки “Кто что любит” “медведь и мышь” “Брат и братишка”. Усвоение особенностей диалогического общения. Умение слушать собеседника и выражать свои мысли. Әкиятләр : “Кем нәрсә ярата?, “Аю белән тычкан”, “Абый белән эне”. *Диалогик аралашуның үзенчәлекләрен үзләштерү; иптәшеңнең сөйләмен тыңлый һәм аның сөйләменә карата үз фикереңне белдерү;*	1
63	М.Галиев “Шурале и ветер” Р.Курбан “Шурале поблагодарил” В.Хайруллина “Слово съело слово” “Шурале-охранник” чтение литературных произведений по ролям и по цепочке. М.Галиев “Шүрәле һәм Җил”, Р.Корбан,”Шүрәле рәхмәт әйткән”. В.Хәйруллина “Сүзне сүз ашаган”, “Сакчы Шүрәле”.Әдәби әсәрләрне (яки өзекләрне) рольләргә бүлеп яки чылбырлап уку; проза һәм поэзия әсәрләрен сәнгатьле итеп укый белү.	1
64	Г.Тукай “Шурале” Б.Гримм “несуществующая сказка” произведения классиков 19-20 века нашей страны. (стихотворения, рассказы, волшебные сказки, повести) Габдулла Тукай “Шүрәле”әкияте. Бутамыш әкият.Шүрәле.Бертуган Гриммнар “Дөньяда булмаган әкият”. *Безнең илнең 19 – 20 нче гасыр әдәбияты классикларының әсәрләре (шигырьләр, хикәяләр, шигырь формасында язылган тылсымлы әкиятләр, повестьлар)*	1
65	М.Аглямов “Пусть придет к нам сказка” Р.Харис “Ждет тебя спокойное утро””Красивый дом”.Что видит художник. М.Әгъләмов “Килсен безгә әкият” Ренат Харис “Сине көтә тыныч таң”,”Матур өй”. . Рәссам нәрсә күрә. *Дәрестән тыш аралашу вакытында сөйләм әдәбе нормаларыннан тайпылмау.*	1
66	Х.Туфан “Сказки Юкмыш бабая” Р.Файзуллин “На природе” “Мечта” “Секретная мечта” Рифмованные слова. Упражнения в совершенствовании техники чтения. Х.Туфан “Юкмыш бабай әкияте”, *Р.Фәйзуллин Табигать кочагында”, “Хыял”* “Серле ачкыч” мәктәп клубына хат язу Рифмалашкан сүзләр. Уку техникасын үстерү күнегүләре. *Текстка һәм шәхси тәҗрибәгә нигезләнеп, текст турында үз фикереңне әйтү.*	1

2 КЛАСС

№	**Тема урока,элементы содержания** Дәрес темасы, эчтәлек элементлары	**К-во/чСәг.са-ны**
	Виды речи и учебной деятельности.4 ч.Чтение вслух.-5 ч.Чтение про себя-4 ч. Аудирование -1ч.Речь-3ч.Сөйләм һәм уку эшчәнлеге төрләре – 4 сәг. Кычкырып уку-5 сәг.Эчтән уку-4 сәг.Ишетеп аңлау (аудирование) -1 ч.Сөйләм -3 сәг.	
1.	Виды речи и учебной деятельности .4ч. *В гостях у умного ежа (21ч.)Определение основных элементов учебника:обложка,основа и страницы.Преобретение навыков бережного отношения к учебнику.* Аудирование ,восприятие текста. Сөйләм һәм уку эшчәнлеге төрләре - 4с. *Белдекле керпедә кунакта (21с)* *Белдекле керпедә кунакта* *Катапның төп элементларын аеру: китап тышлыгы, китап төпсәсе, битләре. Китапны саклап тоту күнекмәләре булдыру. Сөйләмне ишетеп аңлау, текстны кабул итү.*	1
2.	Жанровые особенности сказки Г.Тукая “Коза и овец “ .Ответы на вопросы по содержанию. *Преобретение навыков быстро ориентироваться и находить нужный материал в учебнике* Г.Тукай “Кәҗә белән Сарык “ әкиятенең жанр үзенчәлеге. *Эчтәлек буенча сорауларга җавап бирү. Дәреслектә җиңел генә ориентлашырга өйрәтү: эчтәлектән кирәкле әсәрне тиз генә эзләп таба белү*	1
3	Чтение сказки Г.Тукая. “Коза и овец” Составление вопросов и последовательности событий по содержанию. Г.Тукай “Кәҗә белән Сарык “ әкиятен уку. *Эчтәлек буенча ишетеп сораулар төзү, вакыйгаларның эзлеклеген төзү*	1
4.	Отражение устного народного творчества в произведениях Г.Тукая. Понятие устного народного творчества ,система знаний о малых фольклорных произведениях (загадки,скороговорки ,пословицы,колыбельные песни,волшебные ,бытовые сказки и сказки о животных) Г.Тукай әсәрләрендә халык авыз иҗатының чагылышы. *“Халык авыз иҗаты” төшенчәсен аңлау, кече фольклор әсәрләре (санамышлар, табышмаклар, тизәйткечләр, мәкальләр, бишек җырлары; тылсымлы, көнкүреш, хайваннар турындагы әкиятләр) жанрлары турында белемнәрен системалаштыру*	1
5	Чтение вслух -5 ч. Устное народное творчество (11ч). Сказки о животных и народные сказки. Чтение татарской народной сказки “Храбрый петух” Развитие скорости чтения.Показ внутреннего мира героев через познания окружающего мира. Кычкырып уку– 5. Халык авыз иҗаты (11с) Хайваннар турындагы һәм халык әкиятләре. “Батыр әтәч” татар халык әкиятен уку. *Иҗекләп укудан сүзләп укуга күчү һәм уку тизлеген үстерә бару. Геройның эчке дөньясын аның әйләнә-тирә дөньяны танып белүе аша күрсәтү.*	1

6	Чтение сказок о животных и народных сказок.Чтение стихотворений Йолдыз “Ответ солнцу” Воспитывать у детей любовь к внеклассному чтению.Понимание жанровых особенностей текста. Хайваннар турындагы һәм халык әкиятләрен уку. Йолдыз “Кояшка җавап”шигырен уку. *Балаларда әдәби китаплар укуга теләк булдыру.Текстларның жанр үзенчәлекләрен аңлау*	1
7.	Внеклассное чтение. Чтение народных сказок о домашних животных .Подготовка учеников к самостоятельному чтению книг.Ориентировка в библиотеке. Сыйныфтан тыш уку. Йорт хайваннары турындагы халык әкиятләрен уку. *Укучыларны әдәби китапларны мөстәкыйль укый алу өчен әзерләү.Китапханәдә ориентлашу.*	1
8.	Чтение народных сказок о домашних животных “Царь петух”. Чтение вслух,чтение цепочкой, формирование желаний читать по ролям, изучение особенностей выразительного чтения. Йорт хайваннары турындагы халык әкиятләрен уку. “Әтәч патша”. *Кычкырып уку, чылбырлап уку, рольләргә бүлеп уку теләге формалаштыру; сәнгатьле уку үзенчәлекләрен үзләштерү*	1
9.	Чтение народных сказок о диких животных"Тетерев и лиса ”.Понимание жанровых особенностей текста (волшебные сказки,рассказ,колыбельные песни,гимн и т.д.) Кыргый җәнлекләр турындагы әкиятләр."Бүдәнә белән төлке”. *Текстларның жанр үзенчәлекләрен аңлау (тылсымлы әкият, аптыраткыч-йөдәткеч әкият, хикәя, бишек җыры, гимн һ.б.).*	1
10.	Чтение про себя. -4 ч. Чтение народных сказок о диких животных .”Медведь и лиса ” Объяснение переживаний героев.Умение читать небольших текстов самостоятельно.Различие произведений устного народного творчества и авторских произведений. Эчтән уку – 4с.Кыргый җәнлекләр турындагы әкиятләр.”Аю белән төлке” әкиятен уку. *Герой кичерешләрен аңлату.Зур булмаган текстларны мөстәкыйль укый белү.Әсәрнең халык авыз иҗатына караганын яки автор әсәре икәнлеген аера белү.*	1
11.	Хоть и мало ,пусть будет свой ум. .М.Гафури.“Курица и утка”. Умение находить из текста и из словарей нужный материал. Аз булса да үз акылың булсын.М.Гафури.“Тавык белән үрдәк”. *Сайлап уку барышында өйрәнелә торган тексттан һәм сүзлекләрдән кирәкле мәгълүматны таба белү.*	1
12.	Чтение гуцулских народных сказок о диких животных .“Хитрый ёж”. Определение темы,основного смысла ,дать характеристики героям.Нахождение и выбор нужной информации из текста. Җәнлекләр турында гуцул халык әкияте.“Хәйләкәр керпе”. *Геройга бәяләмә бирә белү,“тема”, “төп фикер” төшенчәләрен белү.* *Шулай ук сүзлекләрдән кирәкле сүзлек мәкаләләрен таба белү һәм сайлап уку рамкасы эчендә алардан тиешле информацияне чыгару.*	1
13.	Пословицы о дружбе. Г.Юнысова “Горе ежа”. Различие произведений устного народного творчества и авторских произведений. Дуслык турында мәкальләр. Г.Юнысова “Керпе кайгысы”. *Әсәрнең халык авыз иҗатына караганын яки автор әсәре икәнлеген аера белү.*	1
14	Аудирование .-1ч.Внеклассное чтение.Чтение волшебной сказки “Гулчачак”. Аудирование речи учителя и учеников.Ответы на вопросы, составление вопросов к тексту ,понимание содержания текста. Ишетеп аңлау (аудирование): – 1с.	1

	Сыйныфтан тыш уку. Тылсымлы әкиятләр. “Гөлчәчәк” әкиятен уку. *Яңгыраган сөйләмне ишетеп аңлау укытучы һәм сыйныфташлары кычкырып укыганны, иптәшләре сөйләгәнне, үзенә бирелгән сорауларны кабул итү; ишеткән сөйләмнең эчтәлеген аңлау, эчтәлек буенча сораулар төзү һәм бирелгән сорауларга җавап бирү.*	
15	Речь -4ч.Волшебные сказки.Работа над сказкой.”Три девочки” Самостоятельная работа №1”Устное народное творчество”Усвоение монологической речи.Все виды народных сказок. Сөйләм- 4с Тылсымлы әкиятләр.”Өч кыз” әкияте өстендә эш. Мөстәкыйль эш №1 “Халык авыз иҗаты” *Монологик сөйләмнең төрләрен үзләштерү. Халык әкиятләренең барлык төрләре.*	1
16.	Идейное сходство между авторскими сказками и старинными сказками.Подробный и краткий пересказ текста.Знание о фольклорных произведениях и о их видах. Автор әкиятләре белән борынгы әкиятләр арасындагы идея уртаклыгы. *Эчтәлекне тулы һәм кыскартып сөйли белү. Фольклор әсәрләре һәм аларның төрләре турында белү.*	1
17.	Смешные задачи в призведениях Ш.Галиева.Усвоение особенностей диалогического общения. Ш.Галиев әсәрләрендә мәзәк мәсьәләләр. *Диалогик аралашуның үзенчәлекләрен үзләштерү.*	1
18.	Ш.Галиев “Котбетдин марган” (смешная история) Умение слушать речь собеседника и выразить свое отношение. Ш.Галиев “Котбетдин мәргән”(мәзәк маҗара). *Иптәшеңнең сөйләмен тыңлый һәм аның сөйләменә карата үз фикереңне белдерү.*	1
	Письмо (культура письменной речи)-3ч.Речь-11ч.Язу(язма сөйләм культурасы) -3 сәг.Сөйләм-11 сәг.	
19.	Письмо (культура письменной речи)-3ч Стихи про насекомых. .З.Мансур”Муравей и мальчик”. Выполнение письменных упражнений в тетрадях. Язу(язма сөйләм культурасы) – 3с.Бөҗәкләр турындагы шигъри әсәрләр.З.Мансур”Кырмыска һәм малай”. Эш дәфтәрендә язмача күнегүләр башкару.	1
20.	Внеклассное чтение.Выдуманные сказки. Н.Исанбат “Хитрость дяди Мыраужан”. Письмо кратких сочинений по наблюдениям и по жизненному опыту . Сыйныфтан тыш уку. Уйдырма әкиятләр.Н.Исәнбәт “Мыраужан агай хәйләсе”. *Күзәтүләрдән һәм тормыш тәҗрибәсеннән чыгып кыска сочинениеләр язу*	1
21.	Авторские сказки. .”Путешествие в дом Музея”. Чтение сказки Г.Валиевой “Сказка о воде ”Письмо мини-сочинения по рисункам. Автор әкиятләре.”Музей йортына сәяхәт”. Г.Вәлиева “Су әкияте”н уку. *Рәсемнәргә карап мини-сочинениеләр язу.*	1
22.	Речь-11ч. *В гостях у Незнайки– 4ч.Чтение текста* Йолдыз. “Не знаю”.Выражение своих мыслей к тексту при помощи текста и жизненного опыта. Сөйләм – 11с. *Белмәмештә кунакта– 4с* Йолдыз. “Белмим” әсәрен уку. *Текстка һәм шәхси тәҗрибәгә нигезләнеп, текст турында үз фикереңне әйтү.*	1
23.	Ребенок века. Р.Валиева “Ребёнок века “ Неотклонение при внеклассном общении от норм литературной речи. Замана баласы. Р.Вәлиева “Замана баласы”. *Дәрестән тыш аралашу вакытында сөйләм әдәбе нормаларыннан тайпылмау*	1

24.	Работа учит работать. Ф.Яруллин “У работы ничего нет”. Подробный и краткий пересказ текста. Усвоение особенностей диалогического общения. Эш эшкә өйрәтә. Ф.Яруллин “Эшнең аның берние юк”. *Эчтәлекне тулы һәм кыскартып сөйли белү; диалогик аралашуның үзенчәлекләрен үзләштерү.*	1
25.	Кто любит Родину тот мужчина Д.Дарзаман “Был солдатом”. Усвоение особенностей выразительного чтения. Илен сөйгән, ир булган. Җ.Дәрзаман “Солдат булдым”. *Сәнгатьле уку үзенчәлекләрен үзләштерү.*	1
26.	*У Умной Совы.-4 ч.* ”Путешествие в дом Музей”. Усвоение видов монологической речи. *Укымышлы Ябалак янында– 4с .*”Музей йортына сәяхәт”. *Монологик сөйләмнең төрләрен үзләштерү*	1
27.	Хокку.Короткие стихи. Н.Ахунова “Хоккуы” . ” Путешествие в дом Музей ”. .Хоккулар. Кыска шигырьләр.Н.Ахунова “хоккулар”ы Кыска шигырьләр. ”Музей йортына сәяхәт”.	1
28.	Контрольная работа по теме “Повторение пройденного материала,изученного в 1 полугодии”. “1нче яртыеелыкта үткәннәрне кабатлау” Контроль эш.	1
29.	Работа над ошибками..Внеклассное чтение. Единство сказки и действительности. . Э.Шарифуллина “Золотая рыбка”. Умение слушать и выразить своих мыслей при общении с собеседником. Хаталар өстендә эш. Сыйныфтан тыш уку. Әкият һәм чынбарлык бергәлеге. Э.Шәрифуллина “Алтын балык”. *Иптәшеңнең сөйләмен тыңлый һәм аның сөйләменә карата үз фикереңне белдерү*	1
30.	*В берлоге медведя.-4ч.* И.Лерон “Как прекрасен мир!” .Особенности лирических произведений (ритм,рифма) *Аю өнендә– 4с.* И.Лерон “И ямьле дә соң дөнья!” *Лирик әсәрләрнең үзенчәлекләре (ритм, рифма);*	1
31.	Путешествие в дом Музей“.Проверка техники чтения. .”Музей йортына сәяхәт”. “Музей йорты”. Уку техникасын тикшерү	1
	Речь-1ч.Элементы творческой деятельности.-8ч.Вводная часть литературного знания -9ч. (Сөйләм-1с Иҗади эшчәнлек элементлары- 8с Әдәбият белеменә кереш – 9с.)	1
32.	Кто умеет наблюдать – тот счастливый человек. . И.Туктар “Букет леса”. Показ авторскую позицию в авторском тексте и в лирических стихах показ душевного состояния героев. Күзәтә белгән кеше– бәхетле кеше. И.Туктар “Урман букеты”. *Автор текстында автор позициясен күрсәтү, шулай ук лирик шигырьдә геройның хис-кичерешләрен аңлау.*	1
33.	Элементы творческой деятельности.-8ч .Письмо школьному клубу “Волшебный ключ” . Р.Миннуллин “Вокруг елки ”Умение находить и определить выразительных средств. Иҗади эшчәнлек элементлары- 8с “Серле ачкыч” мәктәп клубына хат язу.Р.Миңнуллин “Чыршы әйләнәсендә”. *Сәнгатьлелек чараларын билгели һәм таба белү;*	1
34.	*Точка зрения. (19ч) Точка наблюдения.* Р.Харис “Цветной рисунок”. А.Юнысова “Телевизор*”. Чтение литературных произведений по ролям или по цепочке.* *Күрү ноктасы(19с)* Күзәтү ноктасы.Р.Харис “Төсле рәсем”. А.Юнысова “Телевизор*”. Әдәби әсәрләрне (яки өзекләрне) рольләргә бүлеп яки чылбырлап уку*	1

35.	Новые формы познания мира. Ш.Галиев “Новый фотоаппарат”.Ф.Садриев.” Опыт.” Работа с иллюстрациями учебника и сравнение их с текстом. Дөньяны танып белүнең яңа ысуллары.Ш.Галиев “Яңа фотоаппарат”.Ф.Садриев. Тәҗрибә. *Дәреслектәге иллюстрацияләр белән эшли белү һәм аларны әдәби текст белән чагыштыру*	1
36.	Мир в наших мечтах. Р.Миннуллин “Рисунок”. Р.Сарби “Рисунок”. Устный и письменный обмен своими личными впечатлениями (краткие сочинения и устное собеседование) Хыялда тудырган дөнья. Р.Миңнуллин “Рәсем”. Р.Сарби “Рәсем”. *Телдән һәм язмача үзеңнең шәхси тәэсирләреңбелән уртаклаша алу (кечкенә сочинение һәм телдән фикерләмә)*	1
37.	Внеклассное чтение . ”Путешествие в дом музей”. Р.Миннуллин “Белая зима”.Быстрая ориентировка в литературных книгах. .Сыйныфтан тыш уку. ”Музей йортына сәяхәт”. Р.Миңнуллин “Ак кыш”. *Әдәби китапларда җиңел ориентлашу*	1
38.	Работа над текстами Г.Гилманова “Глаза души”. Г.Юнысовой “Глаза” Знание понятий “тема”,”Основная мысль”.Объяснение переживаний героев. Г.Гыйлманов “Күңел күзе”. Г.Юнысова “Күзләр”әсәрен уку. *“Тема”, “төп фикер” төшенчәләрен белү; герой кичерешләрен аңлату;*	1
39.	Работа над текстами Р.Миннуллина“На что похожа луна?”.Н.Арсланова “Ваше”. Умение выразительно читать прозаических и поэтических произведений ,выбор правильной интонации и пауз. Р.Миңнуллин“Ай нәрсәгә охшаган”.Н.Арсланов “Сезнеке”. *Проза һәм поэзия әсәрләрен сәнгатьле итеп укый белү;тиешле интонацияне дорес сайлап һәм тиешле урында тукталышлар ясап укый белү*	1
40.	Разные мировоззрения. М.Агълямов “Зелёная”.М.Шабаев “Вода Волги”. Н.Мадьяров “Напугал свою тень ”Умение определить характера героев ,наблюдать за развитием героев и дать оценку поступкам героев.. Дөньяга төрлечә караш.М.Әгъләмов “Ямь-яшел”.М.Шабаев “Идел суы”. Н.Мадьяров “Үз шәүләсен куркыткан”. Геройның характерын билгели алу, геройның үсешен күзәтү; төрле геройларның эш-гамәленә бәя бирү.	1
41.	Вводная часть литературного знания -9ч.Ознакомление миром (через лед) Ф Садриев “На льду” Представление литературы -как одно из разновидностей искусства. Әдәбият белеменә кереш – 9с. Дөнья белән танышу (боз аша). Ф Садриев “Боз өстендә” *Әдәбиятны сәнгатьнең бер төре буларак күзалдына китерү.*	1
42.	Как мир поместился в одной капли воды? Работа над текстом Г.Шаги “Капля”. Бер тамчы суга дөнья ничек сыйган? Г.Шаһи “Тамчы”.	1
43.	Внеклассное чтение.Наблюдение из бинокля .Р.Файзуллин “Бинокль”.Г.Тукай “Ласточка”. Умение говорить о выразительном строении текста. Сыйныфтан тыш уку. Бинокльдән күзәтү.Р.Фәйзуллин “Бинокль”.Г.Тукай “Карлыгач”. *Тестның сәнгатьлелек ягыннан төзелешен әйтә белү;*	1
44.	Ты-на меня, я –на тебя смотрю. Работа над текстом ..Р.Хафизовой “Глаза души”. Сравнение произведений, принадлежащих к разным видам искусства.	1

	Син– миңа, мин – сиңа карыйм..Р.Хафизов “Күңел күзе”. *Төрле сәнгать төренә кергән әсәрләрне чагыштыру.*	
45.	Они-на нас,мы –на них смотрим. Работа над текстом Д.Дарзамана “Ловил рыбу”, Б.Рахмат “Гульюзем и муха”.Р.Корбана “Воробей”.Понимание в лирических произведениях внутренние переживания героев ;знание противоречивых мыслей героев и найти авторское заключение. Алар– безгә, без– аларга карыйбыз.Ж.Дәрзаман “Балык тотты”, Б.Рәхмәт “Гөлйөзем белән чебен”.Р.Корбан “Чыпчык” Лирик әсәрләрдәге эчке кичерешләрне аңлау; геройларның капма-каршы фикерен һәм авторның нәтиҗәсен таба белү;	1
46.	Растения тоже умеют мечтать. Ф.Зыятдинов “Ворона и Шмель ”.Л.Лерон “Хрен”. Составление плана для пересказа. Үсемлекләр дә хыяллана. Ф.Зыятдинов “Карга белән Шөпшә”.Л.Лерон “Керән”. *Эчтәлекне сөйләү өчен план төзү.*	1
47.	Работа над текстом “Путешествие в дом Музей”,Д.Дарзаман “Липкий снег”,Ш.Галиев “Острый лук”.Сравнение особенностей восприятия мира писателя, человека искусства и композитора.Нахождение общего и различий между ними. “Музей йортына сәяхәт”,Ж.Дәрзаман “Күбәләк кар”,Ш.Галиев “Сизгер суган”.Язучының ,сәнгать кешесенең ,композиторның дөньяны кузаллау үзенчәлекләрен чагыштыру.Алар арасында уртаклык һәм специфик аермаларны табу.	1
48.	Разные точки мировоззрения на один предмет. Работа над текстом Р.Миннуллина “Кто такая моя бабушка?”. Бер предметка төрлечә караш. Р.Миңнуллин “Кем соң минем Әби?”.	1
49.	Маленький ,но удаленький. Работа над текстом.А. Моталлапов “Маленький да удаленький”. Л.Шаех “Почему рады старики ?”.Понимание интонации в разных произведениях (колыбельные песенки,гимн и т .д. Кечкенә дә төш кенә.Ә Моталлапов “Кечкенә дә төш кенә”. Л.Шәех “Картлар нигә шатлар?”. *Төрле төр әсәрләрдәге интонация аңлау һәм белдерү (бишек җыры, сөйләк, гимн һ.б.);*	1
50.	Работа с текстом литературных произведений .-3ч. Внеклассное чтение. Работа над текстом ”Путешествие в дом Музей ”.Р.Миннуллин “Деревья дома”Проверка техники чтения. Определение характеров героев,наблюдение за их поведением. “Йорт агачлары”. Әдәби әсәр тексты белән эшләү– 3с. Сыйныфтан тыш уку. ”Музей йортына сәяхәт”.Р.Миңнуллин “Йорт агачлары”. Уку техникасын тикшерү. *Сөйләменә һәм эш-гамәлләренә карап, геройның характерын билгели алу, геройның үсешен күзәтү. Автор текстында автор позициясен күрсәтү, шулай ук лирик шигырьдә геройның хис-кичерешләрен аңлау.*	1
51.	Заседание школьного клуба “Волшебный ключ”. Работа над текстом. Г.Тукая “Когда это бывает?”, Р.Корбана “Времена года ”, Г.Афзала “Первый снег”. Самостоятельная работа №2.Точка зрения.Составление маленького сборника по произведениям.Определение видов текста(литературный,научно-популярный и т.д.) “Серле ачкыч” мәктәп клубы утырышы. Г.Тукай “Бу кайчак була?”, Р.Корбан “Ел фасыллары”, Г.Афзал “Беренче кар”. Мөстәкыйль эш №2 “Күрү ноктасы” . *Теге яки бу язучы, шагыйрь иҗатын өйрәнгәннән соң, аның әсәрләреннән нәни җыентыклар төзү.Текстларны аера белү (әдәби, фәнни-популяр)*	1
52	Я всегда останусь самим собой. Работа над текстом..Р.Миңнуллина “Разные люди бывают”,”Зря не был мальчиком”Дать оценку поведениям героев произведения.Особенности прозы и поэтических произведений. ..Мин һәрвакыт үзем булып калам.Р.Миңнуллин “Төрле кешеләр була”,”Юкка малай булганмын”. *Төрле геройларның эш-гамәленә бәя бирү .Чәчмә (проза) һәм шигъри (поэзия) әсәрләрнең үзенчәлекләрен аңлау.*	1

	Работа с учебными и научно-популярными текстами -5ч.Детское чтение 11ч. .Уку текстлары һәм фәнни-популяр текстлар белән эш– 5 сәг.Балаларның уку даирәсе– 11 сәг**.**	
53.	Работа с учебными и научно-популярными текстами -5ч. Кто чему радуется? Р.Валиева “Девочка радости”.Понимание содержания текста,составление плана текста для пересказа. Понимание особенностей прозы и поэтических произведений. Уку текстлары һәм фәнни-популяр текстлар белән эш– 5с Кем нәрсәгә шатлана?Р.Вәлиева “Шатлык кызы”. *Текст эчтәлеген аңлау, эчтәлекне сөйләү өчен план төзү. Чәчмә (проза) һәм шигъри (поэзия) әсәрләрнең үзенчәлекләрен аңлау*	1
54.	*Детские газеты и журналы. -5ч.* Работа над текстом Р.Миннуллина “Мальчики разговаривают”. *Детские газеты и журналы. Балалар өчен газета һәм журналлар.(5с)* Р.Миңнуллин “Малайлар сөйләшә”. *Балалар матбугаты басмалары (балалар журналы).*	1
55	Как распространяются новости? Нахождение частей текста и ключевых слов . Яңалыклар ничек тарала? *Текст эчендә өлешләрне, әһәмиятле сүзләрне табу*	1
56	Внеклассное чтение. *Детские газеты и журналы* .Книга – как часть мирового искусства. Сыйныфтан тыш уку. Балалар журналлары. *Китапны кешелек мәдәниятенең бер өлеше буларак кабул итәргә өйрәтү*	1
57	*Детские газеты. Понимание текста при помощи вопров и заданий .Постановка вопросов.* *Балалар газеталары.Сорау һәм биремнәргә нигезләнеп текстны аңлау һәм сораулар бирү.*	1
58	Детское чтение 11ч**.”**Заседание школьного клуба “Волшебный ключ” Ш.Галиев “Тишина”.Произведения классиков 19-20 в. Серле ачкыч” мәктәп клубы утырышы.Ш.Галиев “Тынлык” 19-20 гасыр әдәбияты классикларының әсәрләре.	1
59	*Для поэта природа –волшебный и живой мир. 4ч.* Г.Хасанов “Ворона дуба *“Нахождение с помощью учителя выразительных средств. :сравнение,олиццетворение,гипербола,повторение и их значение.* *Шагыйрь өчен табигать– серле һәм җанлы дөнья(4с)* Шагыйрь өчен табигать– серле һәм җанлы дөнья.Г.Хәсәнов “Имән каргасы”. *Укытучы ярдәмендә әдәби тексттан сәнгатьлелек чараларын: сынландыру, чагыштыру, гипербола, каршылык, кабатлауларны табу һәм аларның әһәмиятен билгеләү.*	1
60	Работа над текстом Г.Мората “Природоведение”. Работа с иллюстрациями учебника и сравнение их с текстом. Г.Морат “Табигать белеме”. Дәреслектәге иллюстрацияләр белән эшли белү һәм аларны әдәби текст белән чагыштыру	1
61	Перед ясным окном.Путешествие на дом Музей. Красота зимнего леса. А.Еники “Зимний лес”, Йолдыз “Счастливое дерево”. Литература,художество,искусство,музыка, Сходство и различие между ними. Якты тәрәзә каршында. ”Музей йорты”на сәяхәт. Кышкы урман матурлыгы.Ә.Еники “Кышкы урман”, Йолдыз “Бәхетле агач”. *Әдәбият, рәсем сәнгате, гамәли сәнгать,сынлы сәнгать, музыка. Алар арасында уртаклык һәм специфик аермалыкларны табу*	1
62	У юмора тоже есть смысл. М.Галиев “Перед зеркалом”, М.Шабаев “Синий кот”. Произведения детских классиков (стихи,рассказы,сказки,повести) Шаяртуның да бер төп мәгънәсе була. М.Галиев “Көзге каршында”, М.Шабаев “Зәңгәр песи”. *Балалар әдәбияты классикларының әсәрләре (шигырьләр, хикәяләр, әкиятләр, әкияти повестьлар)*	1
63	Печаль Ясного озера. Ф.Сафин”Печаль Ясного озера”,М.Файзуллина “Деревья тоже меняют свои платья”.	1

	Якты күл сагышы.Ф.Сафин”Якты күл сагышы”,М.Фәйзуллина “Агачлар да күлмәк алыштыра”.	
64	Внеклассное чтение.Смешные и интересные события.-6ч.Как рождается смех? Л.Лерон “Плохая память”.Понимание понятия сюжет. Сыйныфтан тыш уку. *Кызык һәм көлкеле хәлләр– 6с.* Көлке ничек туа? Л.Лерон “Тишек хәтер” *Сюжет төшенчәсен аңлау.*	1
65	Работа над ошибками.Чудно так чудно,смешно так смешно Э.Шарифуллина “Проиграл”, Л.Лерон “Удивительные случаи” Авторские произведения. *Нахождение с помощью учителя выразительных средств:сравнение,олиццетворение,гипербола,повторение и их значение.* .Хаталар өстендә эш. Гаҗәпнең дә гаҗәбе, мәзәкнең дә мәзәге.Э.Шәрифуллина “Оттырды”, Л.Лерон “Гаҗәп хәлләр” *Автор әсәрләре. Укытучы ярдәмендә әдәби текстан сәнгатьлелек чараларын: сынландыру, чагыштыру, гипербола, каршылык, кабатлауларны табу һәм аларның әһәмиятен билгеләү.*	1
66	Контрольная работа по теме “Повторение пройденного материала, изученного во 2 полугодии” “2нче яртыеллыкта үткәннәрне кабатлау” Контроль эш	1
67	Невероятные события.М.Галиев “События”, М.Мухамматшин“Если я был сильным”. .Искитмәле тамашалар.М.Галиев “Тамаша”, М.Мөхәммәтшин“Көчле булсам”.	1
68	Работа над текстом Р.Корбана”.Солнце – наш друг”.Устный и письменный обмен своими впечатлениями (краткое сочинение или устное собеседование) Р.Корбан.Кояш – безнең дустыбыз. *Телдән һәм язмача үзеңнең шәхси тәэсирләрең белән уртаклаша алу (кечкенә сочинение һәм телдән фикерләмә)*	1
69	Работа над текстом Йолдыза “Красота”. Р.Валиевой “Новая лопата”. Йолдыз “Матурлык”. Р.Вәлиева “Яңа көрәк”.	1
70	Задания членам школьного клуба “Волшебный клуб .Итоговой урок. “Серле ачкыч” мәктәп клубы членнарына биремнәр. Йомгаклау дәресе.	1

3 класс

№ №	Раздел. Бүлек исеме	Тема урока. Элементы содержания. Дәрес темасы, эчтәлек элементлары	Кол-во уроков Сәг.саны
1 нче чирек -24 сәг. Речь и виды читательской деятельности. Сөйләм һәм уку эшчәнлегенең төрләре- 7сәг. Читательский круг. Балаларның уку даирәсе-2 сәг. Речь Сөйләм- 10сәг. Чтение, чтение вслух. Уку,кычкырып уку-5 сәг.			
1	Речь и виды речевой деятельности. Сөйләм һәм уку эшчәнлегенең төрләре	Самое веселое время. Б.Рахмат “Самое веселое время” “Экскурсия в дом-музей” И.Грабарь “Сентябрьский снег” Музыка “В тихом саду” Р.Валиева “Лето и ребёнок” Р.Хисматуллин “Июльское поле” Различение основных элементов учебника: Обложка, страницы, Бережное отношение к учебнику. Иң күңелле чак. Б. Рәхмәт “Иң күңелле чак”, “Музей йорты”на сәяхәт. И. Грабарь”Сентябрь кары”.Музыка “Тын бакчада(Ә. Ерикәй сүз,М. Мозаффаров муз.) Р. Вәлиева “Җәй һәм бала” Р. Хисмәтуллин “Июль аланы” *Китапның төп элементларын аеру: китап тышлыгы, китап төпсәсе, битләре. Китапны саклап тоту күнекмәләре булдыру.*	1
2	Речь и виды читательской деятельности. Сөйләм һәм уку эшчәнлегенең төрләре	Скучаем по лету. М.Галиев “Возвращение со сбора земляники” Г Эйдинов “Она мастерской” Музыка “Заря” М Мирза “Однажды осенью” “Осень” “Облака” М Гафури “Луг” Понимание услышанного, восприятие текста, ответы на вопросы по содержанию, Җәйне сагыну . М. Галиев “Җиләктән кайтканда”, “Музей йорты”на сәяхәт. Г. Эйдинов “Мастерской тәрәзә-се” Музыка “Таң атканда” (С. Хәким сүз, т.х.к.) М. Мирза “Көздә бермәл”, “Көз”, “Болыт” М. Гафури “Болын” *Сөйләмне ишетеп аңлау, текстны кабул итү, эчтәлек буенча сорауларга җавап бирү, эчтәлек буенча ишетеп сораулар төзү, вакыйгаларның эзлеклеген төзү.*	1
3	Речь формирование библиографической культуры. Сөйләм Библиографик культура формалаштыру	Облака- рисунки на небе. Б Рахимова “Озорные облака, смелый ветер, светлое солнце” Р Курбан “Почему осень скучает” Р Валиева “Дождик, приходи” Йолдыз “Радуга” Н.Даули “Облако-ребенок” Изучение видов монологической речи, умение рассказывать вкратце. Умение ориентироваться в учебнике. “Күк йөзендә болыт-рәсемнәр. Б. Рәхимова”Шук болытлар, батыр җил, якты кояш”,Р. Корбан “Көз нигә моңая” Р. Вәлиева “Яңгыр, яу!”, Йолдыз “Салават күпере” Н. Дәүли “Бала болыт” *Монологик сөйләмнең төрләрен үзләштерү; эчтәлекне тулы һәм кыскартып сөйли белү Дәреслектә җиңел генә ориентлашырга өйрәтү: эчтәлектән кирәкле әсәрне тиз генә эзләп таба белү.*	1
4		Выходной для дождя. ЛюЛерон “Выходной дождя” Ф Васильев “Перед дождем” Музыка. “Дождик, приходи” Р Валиева “Не уходи, останься” М Алимбаев”Радуга” М Джалиль “Дождь” Изуение особенностей диалога.	1

		Яңгырның ял көне Л.Лерон”Яңгырның ял көне”. “Музей йорты”на сәяхәт.Ф. Васильев “Яңгыр алдыннан” Музыка. “Яңгыр, яу !”җыры. Р. Вәлиева “Китмә әле, бераз тор”,М. Әлимбаев “Салават күпере” М. Җәлил “Яңгыр *Диалогик аралашуның үзенчәлекләрен үзләштерү.*	
5	Чтение. Чтение вслух. Уку Кычкырып уку	На землю сыплются листья. Р Мингалим “Берёзы августа” З.Туайлова “Листопад” Ш Маннур “В осеннем лесу” Умение писать краткие сочинения исходя из наблюдений. Җир өстенә яфрак ява. Р. Мингалим “Август каеннары”, З. Туфайлова “Яфрак ява. Ш. Маннур “Көзге урманда” *Күзәтүләрдән һәм тормыш тәҗрибәсеннән чыгып кыска сочинениеләр язу.*	1
6	Речь Сөйләм	Внеклассное чтение. Золотая осень. Ф Хосни”В листопад” И Остроухов “Золотая осень” К Тахау “Осенний лес” Х Аюп “Бабье лето” Р Ахметзян “Последний лист” Изучение видов монологической речи. Особенности диалога, умение слушать друга и обмен мениями. Сыйныфтан тыш уку. Алтын көз. Ф. Хөсни “Яфрак коелганда”, “Музей йорты”на сәяхәт. И. Остроухов “Алтын көз”. Музыка Н. Җиһанов “Кырлай” симфоник поэмасы.. К. Тәхау “Көзге урман” Х. Әюп “Әбиләр чуагы”, Р. Әхмәтҗан “Соңгы яфрак” *Монологик сөйләмнең төрләрен үзләштерү; диалогик аралашуның үзенчәлекләрен үзләштерү; иптәшеңнең сөйләмен тыңлый һәм аның сөйләменә карата үз фикереңне белдерү*	1
7	Речь и виды речевой леятельности. Сөйләм һәм уку эшчәнлегенең төрләре Ишетеп аңлау (аудирование)	Дикие гуси улетают в теплые края. М Мазунов “Смотрю” Г Хасанов “Дикие гуси” Картина “Гуси” Понимание услышанного, восприятие речи одноклассников, чтения учителя. Кыр казлары китә җылы якка. М. Мазунов “Карап торам”, Г. Хәсәнов “Кыр казы”, “Музей йорты”на сзяхәт.. “Казлар” картинасы *Вакыйгаларның эзлеклеген төзү.Сөйләмне ишетеп аңлау; укытучы һәм сыйныфташлары кычкырып укыганны, иптәшләре сөйләгәнне, үзенә бирелгән сорауларны кабул итү; ишеткән сөйләмнең эчтәлеген аңлау, эчтәлек буенча сораулар төзү һәм бирелгән сорауларга җавп бирү.*	1
8	Речь Сөйләм	Домашние гуси- забавные птицы. Г Баширов “Гусак, гусыня и их двенадцать гусят” Н Гиматдинова “Гуси” Умение пересказывать краткое и полное содержание. Йорт казлары — гаҗәп кызык кошлар. Г. Бәширов “Ана каз белән ата каз һәм аларның уникe бәбкәсе” Н. Гыйматдинова “Казлар”. *Эчтәлекне тулы һәм кыскартып сөйли белү*	1
9	Читательский круг. Балаларның уку даирәсе	Попугай-воспитатель. Г Остер “Выдал секрет” В Хайруллина “Воспитатель попугай” Произведения классиков детской литературы. Тәрбияче попугай .Г. Остер “Серне ачты”. В. Хәйруллина “Тәрбияче попугай” *Балалар әдәбияты классикларының әсәрләре (шигырьләр, хикәяләр, әкиятләр, әкияти повестьлар)*	1

10	Речь и виды речевой деятельности. Сөйләм һәм уку эшчәнлегенең төрләре	Записная книжка Анаса Шакирова. Н Сладков. “Воображения” Февральская синева” Картины зимней синевы. Понимание услышанного. Әнис Шакировның куен дәфтәре. Н. Сладков “Күзалдавычлар” , “Музей йорты”на сәяхәт. “Февраль зәңгәрлеге”, “Кышкы зәңгәрлек” картиналары” *. Әминәнең куен дәфтәреннән өзекләр *Сөйләмне ишетеп аңлау.*	1
11	Чтение. Чтение вслух. Уку Кычкырып уку	Р Ахмат “Изморозь” ” Февральская синева” Картины зимней синевы. Понимание услышанного. Р. Әхмәт “Сыкы”, “Музей йорты”на сәяхәт. “Февраль зәңгәрлеге”, “Кышкы зәңгәрлек” картиналары”. Әминәнең куен дәфтәреннән өзекләр” *Сәнгатьле уку үзенчәлекләрен үзләштерү.*	1
12	Речь формирование библиографической культуры. Сөйләм Библиографик культура формалаштыру	Н Сладков “Кто искуснее” Р Курбан “Праздник провожания в школу” Умение слушать друга и выражать свое мнение. Понятие о тематических и монологических сборниках. Н. Сладков “Кем остарак”, Р. Корбан “Мәктәпкә озату бәйрәме”. Әмирнең куен дәфтәреннән табышмаклар.” *Иптәшеңнең сөйләмен тыңлый һәм аның сөйләменә карата үз фикереңне белдерү. Тематик һәм монографик җыентыклар турында күзаллау булдыру*	1
13		Внеклассное чтение. Сыйныфтан тыш уку. Г Паушкин “Зима” Г Рахим “На нашей горе” Р Щамсутдинов “Ботинки” М кузнецов “Улица моего детства” Выражение своего мнения о тексте исходя из собственных наблюдений. Ориентирование в литературных книгах. Серле ачкыч” мәктәп клубы утырышы. Г. Паушкин “Кыш”,Г. Рәхим “Безнең тауда”, “Музей йорты”на сәяхәт. Р. Шәмсетдинов “Ботинкалар” . “Музей йорты” М. Кузнецов “Балачагым урамы”. *Текстка һәм шәхси тәҗрибәгә нигезләнеп, текст турында үз фикереңне әйтү .Әдәби китапларда җиңел ориентлашу.*	1
14	Чтение. Чтение вслух. Уку Кычкырып уку	Секретный грустный родник. Н Ахмадиев “Иду за водой в родник” К Каримов “Зимние душицы” Изучение особенностей выразитеьного чтения. Чтение вслух, по цепочке, по ролям. Серле чишмә, моңлы. Н. Әхмәдиев “Чишмәгә суга барам” . К. Кәримов “Кышкы мәтрүшкәләр”. *Сәнгатьле уку үзенчәлекләрен үзләштерү.Кычкырып уку, чылбырлап уку, рольләргә бүлеп уку теләге формалаштыру*	1
15	Речь. Формирование библиографической культуры. Сөйләм	Героизм Сарбая. Н Гиматдинова “Сарбай” Изучение видов монологической речи” работа с содержанием в конце текста. Афганская народная сказка “Лучшее лекарство”. Умение пользоваться библиотекой, умение выбирать книги по списку. Сарбайның батырлыгы. Н.Гыйматдинова “Сарбай” *Монологик сөйләмнең төрләрен үзләштерү. Китап ахырында бирелгән эчтәлек белән эшләү.* Эш кешене тәрбияли, ялкаулык боза. Әфган халык әкияте “Иң яхшы дару”, . Йолдыз ”Охшашлык”	1

	Библиографик культура формалаштыру	1чирек уку тизлеген тикшерү. *Эчтәлекне тулы һәм кыскартып сөйли белү. Китапханәләрдән файдалана белү осталыгын үстерү, тәкъдим ителгән исемлек буенча китаплар сайлый белергә өйрәтү.*	
16	Чтение вслух. Кычкырып уку	Работа вооспитывает члеовека, а лень портит. Уйгурская народная сказка. “Волшебная мотыга” Л Лерон “Сказочные начинания” Изуение особенностей выразительного чтения. Эш кешене тәрбияли, ялкаулык боза. Уйгур халык әкияте “Тылсымлы китмән” . Л. Лерон “Әкияти башламнар” *Сәнгатьле уку үзенчәлекләрен үзләштерү.*	1
17	Читательский круг. Балаларның уку даирәсе	У каждого зверя свой цвет. Һәр җәнлекнең үз төсе.Инглиз халык әкияте “Көрән төстәге пингвин баласы” . Э. Шәрифуллина “Әкият кайда?” **. Нугай халык әкияте “Карт белән Су анасы” *Халык әкиятләренең барлык төрләре, мәкальләр һәм әйтемнәр; автор әсәрләре, мәсәлләре*	1
18	Речь и виды читательской детельностиСөйләм һәм уку эшчәнлегенең төрләре	Бесполезно жалеть, когда всё прошло. Монгольская народная сказка.”Почему по утрам кричит петух” Алманская народная сказка. “Соловей и медведь” Эвенкская народная сказка “ Почему кричит петух” Ответы на вопросы п содержанию. Эх, заяц, заяц. Мансийская народная сказка “Почему у зайца длинные уши” Каракалпакская народная сказка “Почему не встречаюся зима и лето” Эш үткәч үкенүдән файда юк. Монгол халык әкияте “Әтәч таңда нигә кычкыра?”. Алман халык әкияте “Сандугач белән Аю”. Эвенк халык әкияте “Әтәч нигә кычкыра?” *Эчтәлек буенча сорауларга җавап бирү.* И куян, куян.... Манси халык әкияте “Куянның колагы нигә озын?”. Каракалпак халык әкияте “Җәй белән кыш нигә күрешми *Вакыйгаларның эзлеклеген төзү.*	1
2нче чирек- 21сәг Детский читательский круг. Балаларның уку даирәсе-1сәг. Чтение вслух. Кычкырып уку-8 сәг. Элементы творческой деятельности. Иҗади эшчәнлек элементлары-6 сәг.Сөйләм- 6 сәг.			
19	Чтение вслух. Кычкырып уку	И среди зверей бывают цари. Кабардинская народная сказка “Царь зверей” Латышская народная сказка “Сколько лет шайтану” Чтение вслух, по цепочке, по ролям. Җәнлекләр арасында да патша була.Кабардин халык әкияте. “Җәнлекләр патшасы” . Латыш халык әкияте “Шайтанга ничә яшь” *Кычкырып уку, чылбырлап уку, рольләргә бүлеп уку теләге формалаштыру*	1
20	Сөйләм Библиографик культура формалаштыру	И среди зверей бывают цари. Казакская народная сказка “Щедрый верблюд” Изучение особенностей диалогической речи. Элементы учебника: титульный лист, аннотация, художники иллюстраторы. Җәнлекләр арасында да патша була. Кабардин халык әкияте. “Җәнлекләр патшасы” Казакъ халык әкияте “Юмарт дөя” *Диалогик аралашуның үзенчәлекләрен үзләштерү. Китапның элементлары: титул бите, аннотация, китапның рәссам-бизәүчеләре турында өйрәнүне дәвам итү.*	1

21	Речь народное творчество. Сөйләм Халык авыз ижаты	Беда от жадности. Венгерская народная сказка. “Беда от жадности” Сказка африканских негров “ Как поделили сыр” Умение слушать друга и выражать свое мнение. Фольклорные произведения и их виды. Комсызлык китергән бәла. Венгр халык әкияте. “Комсызлык бәласе”, Африка негрлары әкияте “Сырны ничек бүлгәннәр” . *Иптәшеңнең сөйләмен тыңлый һәм аның сөйләменә карата үз фикереңне белдерү*. Фольклор әсәрләре һәм аларның төрләре турында белү	1
22		Беда от жадности. Литвийская народная сказка “ Вежливый кот” Афганская народная сказка “Как поделить добычу” Норвежская народная сказка “Колобок” Выражение своего мнения о тексте, исходя из наблюдений. Понятия литературные сказки, тема, главная мысль. Комсызлык китергән бәла. Литва халык әкияте “Итагатьле мәче” . Әфган халык әкияте “Табышны ничек бүләргә?” Новег халык әкияте“Кабартма” *Текстка һәм шәхси тәҗрибәгә нигезләнеп, текст турында үз фикереңне әйтү.* Әдәби әкиятләр, “тема”, “төп фикер” төшенчәләрен белү	1
23		В мире мечты. Л Лерон “Мечта” Йолдыз “картофель с антенной” Л.Лерон “Мечтательный Акбай” А Габиди “ Жиыве антенны” Соблюдение речевых норм при общении. Обьяснение впечатлений героев, понимание понятия сюжет, дать характеристику герою. Хыял дөньясында. Л. Лерон “Хыял”, Йолдыз “Антенналы бәрәңге” . Л. Лерон “Хыялый Акбай”, Ә. Габиди “Тере антенналар” *Дәрестән тыш аралашу вакытында сөйләм әдәбе нормаларыннан тайпылмау.* Герой кичерешләрен аңлату; сюжет төшенчәсен аңлау; геройга бәяләмә бирә белү	1
24	Речь народное творчество. Сөйләм Халык авыз ижаты	Котенок Шукбай. Л.Лерон “Котенок Шукбай. Ф Муслимова “Мечтательный” Г Гумарова “Мечты мои” Л.Лерон “Шукбай ловит рыбу” “Письмо” Б Рахмат “Как научиться” Соблюдение литературыхнорм речи при общении. Мәче малае Шукбай. Л. Лерон “Мәче малае Шукбай”-1, 2 ,бүлек. Ф. Мөслимова “Хыялый”. З. Гомәрова “Хыялларым” *Эчтәлекне тулы һәм кыскартып сөйли белү. Әсәрләрнең үзенчәлекләре (ритм, рифма)*Сыйныфтан тыш уку. Мәчеләр дә кешеләрчә яши. Л. Лерон “Шукбай балык тота”, “Хат”. Б. Рәхмәт “Ничек өйрәнергә” *Дәрестән тыш аралашу вакытында сөйләм әдәбе нормаларыннан тайпылмау. Автор шигърияте*	1
25	Элементы народного творчества. Иҗади эшчәнлек элементлары	Р Файзуллин “”На лугу” А Ахметгалиева “В облаках растт ягоды” Ф Садриев “Напрасно ждали” Чтение по цепочке литературных произведений А Гилязев “Мороз” Выразительное чтение прозы и пэзии. “Серле ачкыч” мәктәп клубы утырышы. Р. Фәйзуллин “Тугайда”, А. Әхмәтгалиева “Болытта җиләк үсә” . Ф. Садриев “Юкка көттеләр” *Әдәби әсәрләрне (яки өзекләрне) рольләргә бүлеп яки чылбырлап уку*Нәниләрнең хыялы. А. Гыйләҗев “Суык” *Проза һәм поэзия әсәрләрен сәнгатьле итеп укый белү*	1
26		Четвероногий друг. А Алланазаров “Ищу друга” В Хайруллин “Кем я буду” Йолдыз “Потерял собаку”чтение с правильной интонацией и паузами. Дүрт аяклы дустым . А. Алланазаров “Дустымны эзлим” *. В.Хәйруллина “Кем булам ” Йолдыз “Этем югалды бүген” *Тиешле интонацияне дөрес сайлап һәм тиешле урында тукталышлар ясап укый белү*	1

27		Геройзму есть место. Р Гиззатуллин “Героизм” Умение работать с иллюстрациями в учебнике, и сопоставление с текстом. Г Рахим “Труба старого самовара. Батырлыкка җирдә урын бар. Р. Гыйззәтуллин “Батырлык”. *Дәреслектәге иллюстрацияләр белән эшли белү һәм аларны әдәби текст белән чагыштыру*Г. Рәхим “Иске самавыр торбасы” *Телдән һәм язмача үзеңнең шәхси тәэсирләреңбелән уртаклаша алу (кечкенә сочинение һәм телдән фикерләмә).*	1
28	Читательский круг. Балаларның уку даирәсе	Люблю всех. Р Валиев “Всех люблю” Ш Маннур “Люблю” М Хусаин “Книга” Разнве книги: истрические, фантастические, научно-популярные, энциклопедические. Барысын да яратам. Р.Вәлиев “Барысын да яратам”, Ш. Маннур “Яратам”. М. Хөсәен “Китап” *Төрле төрдәге китаплар: тарихи, маҗаралы,фантастик, фәнни-популяр, белешмә-энциклопедик әдәбият; Балалар матбугаты басмалары (балалар журналы).*	1
29	Чтение вслух. Чтение про себя. Кычкырып уку. Эчтән уку	Люблю всех. Р Валиев “Воробей” С Урайский “Родина” “Деревня Кырлай. Мост” Чтение вслух, чтение по цепочке. Умение находить из словаря нужные слова. Барысын да яратам. Р. Вәлиев “Чыпчык”. С. Урайский “Туган ил”.Музей йорты “Кырлай авылы.Күпер” *Кычкырып уку, чылбырлап уку. Сүзлекләрдән кирәкле сүзлек мәкаләләрен таба белү һәм сайлап уку рамкасы эчендә алардан тиешле информацияне чыгару.*	1
30	Чтение вслух. Работа с текстами разного жанра. Кычкырып уку.	Люблю всех. Ш маннур “Люблю” Р Валиев “Воробей” “Люблю всех” М Хусаин “Книга” С Урайский “Родина” Формирование навыка чтения вслух. Показ позиции автора в авторском произведении. Барысын да яратам. Ш. Маннур “Яратам”, Р. Вәлиев “Чыпчык”,”Барысын да яратам”. М. Хөсәен “Китап” ** С. Урайский “Туган ил”.Музей йорты “Кырлай авылы.Күпер” *Кычкырып уку телгә формалаштыру.* Автор текстында автор позициясен күрсәтү, шулай ук лирик шигырьдә геройның хис-кичерешләрен аңлау.	1
31	Төрле төрдәге һәм жанрдагы текстлар белән эшләү	Приключения села. А.Гимадиев “Приключения Шамси” Формирование навыков чтения по цепочке. Раазличение текстов: литературное, научно-популярное, проза, поэзия.Н.Каримова “Песня села” Дом -музей “Зуя-татаррская река” Показ внутреннего мира геоя через его кругозор. Авыл хикмәтләре. А. Гыймадиев “Шәмси маҗаралары”. *Чылбырлап уку телгә формалаштыру.* Текстларны аера белү (әдәби, фәнни-популяр); чәчмә (проза) һәм шигъри (поэзия) әсәрләрнең үзенчәлекләрен аңлау. Н. Кәримова “Авылым җыры” Музей йорты “Зөя — татар елгасы” *Рольләргә бүлеп уку телгә формалаштыру* . Геройның эчке дөньясын аның әйләнә-тирә дөньяны танып белүгә аша күрсәтү	1
32	Чтение вслух. Работа с текстом. Кычкырып уку.	Под летним солнцем. В.Нуриев “Кто сильнее стукнет” экскурсия в “Дом-музей” Б.Кустодиев “Волга. Радуга” Формирование желания читать вслух. Понимание и беседа по содержанию текста. Җәйге кояш астында. В. Нуриев “Кем катырак суга”, “Музей йорты”на сәяхәт.Б. Кустодиев “Идел. Салават күпере.” *Кычкырып уку телгә формалаштыру. Сорау һәм биремнәргә нигезләнеп текстны аңлау һәм фикер алышу*	1

33	Әдәби әсәр тексты белән эшләү	Экскурсия в “Дом-музей” Б.Кустодиев “Волга. Радуга Р.Валиева “Дождь и солнце” Формирование желания читать вслух. Внеклассное чтение. Г.Сабитов “Первая радость” А.Баянов “Жаворонок” Формирование понимание преживаний в лирических произведениях.. “Музей йорты”на сәяхәт.Б. Кустодиев “Идел. Салават күпере” Р. Вәлиева “ Яңгыр белән Кояш” *Чылбырлап уку теләге формалаштыру. Лирик әсәрләрдәге эчке кичерешләрне аңлау* Сыйныфтан тыш уку. Шатлык— тәнгә сихәт. Г. Сабитов “Тәүге шатлык” . Ә. Баянов “Тургай” . *Рольләргә бүлеп уку теләге формалаштыру Китапны саклап тоту күнекмәләре булдыру. Тематик һәм монографик җыентыклар турында күзаллау булдыру.*	1
34	Элементы народного творчества. Иҗади эшчәнлек элементлары	Контрольная работа № 1. “ Основная тема произведения. Обменивание своими личными переживаниями. Контроль эш №1 “Әсәрләрнең төп темалары” *Язмача үзеңнең шәхси тәэсирләрең белән уртаклаша алу (кечкенә сочинение һәм телдән фикерләмә).*	1
3нче чирек- 30сәг. Введение в литературоведение. Әдәбият белеменә кереш Работа с произведениями разного вида (литература, искусство, архитектура, музыка) Сәнгатьнең төрле төрләренә караган әсәрләр белән эшләү (әдәбият, рәсем сәнгате, гамәли сәнгать,сынлы сәнгать, музыка һ.б)-9 сәг. Речь. Сөйләм-14 сәг. Читательский круг. Балаларның уку даирәсе-2сәг. Элементы творческой деятельности.Иҗади эшчәнлек элементлары-5 сәг.			
35	Литературная пропедевтика. Работа с произведениями разного жанра. Әдәбият белеменә кереш Сәнгатьнең төрле төрләренә	Царь полей. Н.Гиматдинова “Царь полей” Экскурсия в “Дом-музей”Ф.Халиков. “Семейный портрет” сравнивание особенностей видения миа писателя, композитора, человека искусства. Болын патшасы. Н. Гыйматдинова “Болын патшасы”, “Музей йорты”на сәяхәт. Ф. Халиков “Гаилә портреты”.*Язучының, сәнгать кешесенең, композиторның дөньяны күзаллау үзенчәлекләрен чагыштыру.Геройларның капма-каршы фикерен һәм авторның нәтиҗәсен таба белү*	1
36		У ручья. А.Ахматгалиева “Наш ручей” Ф.Аминов “У реки” музыка “Извилистая река” сравнивание разных произведений. Зима родного края. Г.Баширов “первый снег” Р.Маннан “Зима идет” Н.Сладков “Летняя зима” Представление литературы как один из видов искусства. Чишмә буенда.А. Әхмәтгалиева “Безнең чишмә”, “Музей йорты”на сәяхәт.Ф. Әминов “Су буе”, Музыка “Бормалы су” т. х. к. *Төрле сәнгать төренә кергән әсәрләрне чагыштыру.Текстның сәнгатьлелек ягыннан төзелешен әйтә белү*	1

	караган әсәрләр белән эшләү	Туган як кышы Г. Бәширов “Беренче кар” Р. Мәннан “Кыш килә” ** Н. Сладков “Кышкы җәй” *Әдәбиятны сәнгатьнең бер төре буларак күзалдына китерү. Сәнгатьлелек чараларын табу.*	
37	Әдәби әсәр тексты белән эшләү Народное творчество. Халык авыз иҗаты	Снег- богатство. М.мазунов “Идет новый снег” И.Султан “Почему скрипит снег” “Почему идет снег” Ф Зиятдинов “Знак богатства”М.Мирза “Зима не хочет уходить” Сравнивание произведений разных жанров. Зимние радости. Р.Миннуллин “Праздник снега” “Волшебная зима” Сравнивание видения мира писателя, композитора, человека искусства” Кар ул муллык билгесе М. Мазунов “Яңа карлар ява”, И. Солтан “Кар ник шыгырдый” . И. Солтан “Кар ник ява” Ф. Зыятдинов “Муллык билгесе”, М. Мирза “Кышның китәсе килми”. *Төрле сәнгать төренә кергән әсәрләрне чагыштыру.* Кыш шатлыгы. Р. Миңнуллин “Кар бәйрәме”, “Музей йорты”на сәяхәт. “Тылсымлы кыш”,-”Серле ачкыч” мәктәп клубы утырышы *Язучының, сәнгать кешесенең, композиторның дөньяны күзаллау үзенчәлекләрен чагыштыру.*	1
38		Узнаем секреты басни. Эзоп “Ветер и солнце” “рыбак” Г тукай “Ветер и солнце” Ф Яруллин “Беда от хвастовства” К Насыри “Лиса и петух”Нахождение сходства и различия между ними. Знакомство с баснями. Нахождение при помощи учителя в тексте сравниваний, гиперболы, противоречий, повторений. Мәсәл серләренә төшенәбез. Эзоп “Давыл белән Кояш”,”Балыкчы”,Г. Тукай “Җил илә кояш”. Ф. Яруллин “Мактану бәласе” . К. Насыйри “Төлке белән Әтәч” ” *Алар арасында уртаклык һәм специфик аермалыкларны табу. Төрле сәнгать төренә кергән әсәрләрне чагыштыру.Мәсәлләр турында белү; укытучы ярдәмендә әдәби тексттан сәнгатьлелек чараларын: сынландыру, чагыштыру, гипербола, каршылык, кабатлауларны табу һәм аларның әһәмиятен билгеләү.*	1
39	Речь. Народное творчествоСөйләм Халык авыз иҗаты	Находчивость спасает от смерти. Н Исанбат “Сова и воробей” Народная сказка “Сова и воробей. М.Гафури “Мартышка и очки” “Стрекоза и муравей” Г Тукай “ Мартышка и зеркало” Г.Шамуков “Зеркало и обезьяна” Краткий пересказ текста. Тапкырлык үлемнән коткара. Н. Исәнбәт “Ябалак белән чыпчык”, Татар халык әкияте “Ябалак белән чыпчык” . М. Гафури “Мәймүн белән күзлекләр”, “Чикерткә белән кырмыска” . Г. Тукай “Көзге белән маймыл”, Г. Шамуков “Көзге белән маймыл” . *Эчтәлекне кыскартып сөйли белү. Сәнгатьлелек чараларын билгеләи һәм таба белү*	1
40	Речь. Сөйләм	Хвала без причины- вредное занятие. Т.Яхин “Ворона и лиса” Ф.Яхин “Беда с сыром” Г.Шамуков “Ворона и лиса” Ф.Яруллин “Хитрый заяц”М Гафури “Лягушка и два гуся” В Гаршин “Лягушка-путешественница” Краткий и полный пересказ содержания. Юк урында мактау— зарарлы эш. Т. Яхин “Карга белән төлке”, Ф. Яхин “Сыр бәласе”, Г. Шамуков “Карга белән Төлке” . Ф. Яруллин “Хәйләкәр куян” . М. Гафури “Ике Каз белән бака”, В. Гаршин “Ил гизүче Бака”. Музей йорты “Ил гизүче бака” *Эчтәлекне тулы һәм кыскартып сөйли белү*	1

41		Когда не хватает сил-можно победить умом. В Радлов “Хитрость вороны” Л.Толстой “ Умная сорока” К Насыри “Ненасытность собаки” С Шакир “Камень и муравей” Обмен мнениями о тексте. Көч җитмәслек нәрсәне акыл белән җиңеп була. В. Радлов “Карганың хәйләсе”, Л. Толстой “Зирәк Чәүкә”, К. Насыйри “Комсыз эт” . С. Шакир”Таш белән Кырмыска” . *Текстка һәм шәхси тәҗрибәгә нигезләнеп, текст турында үз фикереңне әйтү.*	1
42	Речь Сөйләм.	К каждой цели есть свой путь. А.Исхак “ Древняя сосна и молодой парень” М.гафури “Две мухи. М.Саттар “ Муравей и жук навозник” Г.Тукай “Молодое дерево” . Умение слушать и дать оценку чужому рассказу. Һәр максатка чара бар. Ә. Исхак “Карт имән белән яшь егет”, М. Гафури “Ике чебен” . М. Саттар “Кырмыска белән тирес корты” . Г. Тукай “Яшь агач”.. Музей йорты “Бөкре агач” . *Иптәшеңнең сөйләмен тыңлый һәм аның сөйләменә карата үз фикереңне белдерү.*	1
43	Читательский круг. Балаларның уку даирәсе	Если что-то не получается- ищи причину в себе. Г.Тукай “Лиса и изюм” А.Исхак”Лиса и виноград” Г.Валиева “Современная сказка” “Эшең барып чыкмаса, гаепне үзеңнән эзлә. Г. Тукай “Төлке һәм йөзем җимеше ”, Ә. Исхак “Төлке белән виноград” *. Г.Вәлиева “Заман әкияте” . *Автор әсәрләре, мәсәлләре*	1
44	Речь Формирование библиографической культуры. Сөйләм	Внеклассное чтение. Сила в единстве. Г.Тукай “Лебедь, рак и щука” И Крылов “Лебедь, рак и щука” М Гафури “ Коза и лиса” Сыйныфтан тыш уку. Бердәмлектә көч. Г. Тукай “Аккош, Чуртан һәм Кыскыч”. И. Крылов “Аккош, Чуртан һәм Кысла ” . М. Гафури “Кәҗә белән Төлке” .*Дәрестән тыш аралашу вакытында сөйләм әдәбе нормаларыннан тайпылмау. Китапханәләрдән файдалана белү осталыгын үстерү, тәкъдим ителгән исемлек буенча китаплар сайлый белергә өйрәтү. Алфавитлы каталогыннан файдалану*	1
45	Библиографик культура формалаштыру	Ученье свет- неученье тьма. Ш Галиев «Польза от сочинения» «Слова и сами» В Нуриев «Сочинение» Л. Лерон «Если не хочешь вставать утром». Белмәү гаеп түгел, белергә теләмәү гаеп. Ш. Галиев “Иншаның файдасы”, ”Сүзләре һәм үзләре” .В. Нуриев ”Инша”. Л. Лерон “Иртән уянасың килмәсә”. *Төрле тематик җыентыклар төзү күнекмәләре бирү. Теге яки бу язучы, шагыйрь иҗатын өйрәнгәннән соң, аның әсәрләреннән нәни җыентыклар төзү*	1
46	Речь Работа с текстами разного жанра. Сөйләм Төрле төрдәге һәм жанрдагы текстлар белән эшләү	Р Валиева “ Сильный ученик” К Танрекулиев “ Работящий Гельд” Л.Лерон”Если не хочешь слушаться” Выражение своего мнения о прочитанном. Различение текста литературный, научно-популярный, проза,поэзия. Белгән белгәнен эшләр. Р. Вәлиева “Көчле укучы”, К. Тәңрекулиев “Эшчән Гельды» .Л. Лерон “Сүз тыңлыйсың килмәсә” . *Текстка һәм шәхси тәҗрибәгә нигезләнеп, текст турында үз фикереңне әйтү. Текстларны аера белү (әдәби, фәнни-популяр);чәчмә (проза) һәм шигъри (поэзия) әсәрләрнең үзенчәлекләрен аңлау.*	1

47	Читательский круг. Балаларның уку даирәсе	Подарок большим не бывает, ученый не пропадет. И Юзеев “Как писать без ошибок” Р миннуллин “Работа над ошибками. Л.Лерон “Сочинение” Г Морат “кем быть” Р Низамова “Явления природы” Призведения современных писателей многонациональной России и зарубежных писателей. Бүләк зур булмас, укыган кеше хур булмас. И. Юзеев “Хатасыз ничек язарга”, Р. Миңнуллин “Хаталар өстендә эшләү” . Л. Лерон”Инша” . Г. Морат “Үскәч кем булырга”, Р. Низамова “Табигать күренеше”. *Күпмилләтле Россиянең һәм чит илләрнең бүгенге көн әдәбияты классиклары әсәрләре (шигырьләр, хикәяләр, әкиятләр, әкияти повестьлар)*	1
48	Речь. Сөйләм	Р Файзуллин “Как быть хорошим” Йолдыз “Загадка с двумя отгадками” Н каримоова “Воробей из колодца” выражение своего мнения о тексте. Акылның кадере әдәп белән, куәтнең кадере сәләт белән. Р. Фәйзуллин “Ничек яхшы булырга”, Йолдыз “Ике җаваплы табышмак” . Н. Кәримова “Кое чыпчыгы” . *Текст турында үз фикереңне әйтү. Эш дәфтәрендә язмача күнегүләр башкару*	1
49	Элементы творческой деятельности. Иҗади эшчәнлек элементлары	Пусть день не пройдет зря. Г мурат “Ругают” З Туфайлова “Трай” В Валиев “Моё” Р Валиева “Когда ищешь корову” А Алиш “Горячее яйцо” Выразительное чтение прозы и поэзии. Көнең бушка үтмәсен. Г. Морат “Тиргиләр”, З. Туфайлова “Трай”,Р. Вәлиев “Минеке” . Р. Вәлиева “Сыер эзләгәндә” . А. Алиш “Утлы йомырка” . *Проза һәм поэзия әсәрләрен сәнгатьле итеп укый белү*	1
50		Сильный победит одного, умный победит тысячу. Р Мингалим “Надо подумать” Чтение по ролям и по цепочке Беләге юан берне егар, белеме булган меңне егар. Р. Мингалим “Уйларга кирәк”. *Әдәби әсәрләрне (яки өзекләрне) рольләргә бүлеп яки чылбырлап уку;*	1
51		Ф Яруллин “Волшебный ключ” чтение с правильной интонацией и паузами. Виды монологической речи. Ф. Яруллин “Тылсымлы ачкыч”. *Тиешле интонацияне дөрес сайлап һәм тиешле урында тукталышлар ясап укый белү. Монологик сөйләмнең төрләрен үзләштерү*	1
52		Внеклассное чтение. Ф Яруллин “Волшебный ключ” Р Харис “Одного бы оставили “ Умение делится своим личным мнением устно и письменно. Сыйныфтан тыш уку. Ф. Яруллин “Тылсымлы ачкыч”. Р. Харис “Берсе калсын иде”. *Телдән һәм язмача үзеңнең шәхси тәэсирләрең белән уртаклаша алу (кечкенә сочинение һәм телдән фикерләмә).*	1
53	Речь. Сөйләм	Чтобы знать правду, надо много читать. Р Валиева “Зимняя красота” Ф Суюров “Музей Тукая” Краткий пересказ текста. Книга-ключ к знаниям. Йолдыз” Не знает, что не знает. Белер өчен дөресен, бик күп укырга кирәк. Р. Вәлиева “Кышкы ямь”, “Музей йорты” на сәяхәт Ф. Суюров “Тукай музее” . *Эчтәлекне тулы һәм кыскартып сөйли белү* Гыйлем ачкычы—китап. Йолдыз “Белмәгәнен белми” . *Иптәшеңнең сөйләмен тыңлый һәм аның сөйләменә карата үз фикереңне белдерү*	1

54		Внеклассное чтение. Капель. М Мирза “первые дни весны” И Рафиков “Идут в гости” Г Хасанов “Жукоед” Г Хасанов “Губля” Сыйныфтан тыш уку. Шыбырдашып тама тамчылар. М. Мирза “Язның тәүге көннәре”, “Музей йорты”на сәяхәт .И. Рафиков “Кунакка баралар” . Г. Хәсәнов “Корташар” **. Г. Хәсәнов “Гөблә” . *Текстка һәм шәхси тәҗрибәгә нигезләнеп, текст турында үз фикереңне әйтү.* Беренче күкрәү. Г. Хәсәнов “Май”, Ә. Рәшит “Яшенле яңгыр. *Дәрестән тыш аралашу вакытында сөйләм әдәбе нормаларыннан тайпылмау.*	1
55	Литератрная проподевтика. Әдәбият белеменә кереш	Первый гром. Экскурсия в музей-дом. Ф Васильев “Мокрый луг” Г.Гильманов “Осенний лес” Беренче күкрәү. ” Музей йортына сәяхәт. Ф. Васильев “Юеш болын. Г. Гыйльманов “Көзге урман” . *Язучының, сәнгать кешесенең, композиторның дөньяны күзаллау үзенчәлекләрен чагыштыру.*	1
4 нче чирек-27 сәг. Әдәбият белеменә кереш Сәнгатьнең төрле төрләренә караган әсәрләр белән эшләү (әдәбият, рәсем сәнгате, гамәли сәнгать,сынлы сәнгать, музыка һ.б)- 1 сәг. Уку,кычкырып уку – 13 сәг. Сөйләм – 1 сәг. Балаларның уку даирәсе -2 сәг. Иҗади эшчәнлек элементлары- 10 сәг.			
56	Вступление Әдәбият белеменә кереш	Пирода – самая секретная книга. Г.Хасанов “Май” Сравнивание видения мира писателя, человека искусства, композитора. Табигать — иң серле китап. Г. Хәсәнов “Май”. *Язучының, сәнгать кешесенең, композиторның дөньяны күзаллау үзенчәлекләрен чагыштыру. Алар арасында уртаклык һәм специфик аермалыкларны табу.*	1
57	Чтение, чтение вслух. Уку,кычкырып уку Эчтән уку	Природа- мамач секретная книга. Ф.Садриев “Учёная бабушка” Чтение небольших текстов . Полезные дожди. Х.Халиков “Витаминный суп” Умение находить из словаря нужные слова и пословицы. Табигать — иң серле китап. Ф. Садриев ”Белемле әби”. *Зур булмаган текстларны мөстәкыйль укый белү* Шифалы яңгырлар. Х.Халиков “”Витаминлы аш. *Сүзлекләрдән кирәкле сүзлек мәкаләләрен таба белү һәм сайлап уку рамкасы эчендә алардан тиешле информацияне чыгару*	1
58	Речь Сөйләм	Не забывай прошлое. Р.Файзуллин “Не забывай” М.Мирза “Волга дом.” Р Ракипов “Я люблю тебя Татарстан” Виды монологической речи. Үткәнеңне онытма син! Р. Фәйзуллин “Онытма син!” . М. Мирза “Идел – йорт. Р. Рәкыйпов “Мин яратам сине, Татарстан” . *Монологик сөйләмнең төрләрен үзләштерү*	1
59	Читательский круг. Балаларның уку даирәсе	Древняя башня. Л.Шагирзян “Башня Сююмбике” В.Нуриев “ На горе хозяинов” Х.Туфан “Казан” Книги разных видов: исторические, приключенческие, фантастические, научно-популярные, энциклопедические. Понимание содержания текста. Бик борынгы манара. Л. Шагыйрьҗан “Сөембикә манарасы”, В. Нуриев “Хуҗалар тавында” .	1

	Уку текстлары һәм фәнни-популяр текстлар белән эш	Х. Туфан “Казан”. *Төрле төрдәге китаплар: тарихи, маҗаралы,фантастик, фәнни-популяр, белешмә-энциклопедик әдәбият. Текст эчтәлеген аңлау; текст эчендә өлешләрне, әһәмиятле сүзләрне табу; эчтәлекне сөйләү өчен план төзү.*	
60	Читательский круг Балаларның уку даирәсе	Древняя башня. Экскуррсия в Дом-музей. А Пашин “Башня Сююмбике” В.нуриев “На горе хозяев” Х.туфан “ Казан” произведения классиков литературы 19-20 века. Эхо войны. М.Мирза. “Мы росли без дедушки” Чтение вслух небольших текстов, понимание содержания Бик борынгы манара. “Музей йорты”на сәяхәт. А. Пашин “Сөембикә манарасы”, фото. В. Нуриев “Хуҗалар тавында”. Х. Туфан “Казан”. *Безнең илнең 19 – 20 нче гасыр әдәбияты классикларының әсәрләре (шигырьләр, хикәяләр, шигырь формасында язылган тылсымлы әкиятләр, повестьлар)* Сугыш кайтавазы. М. Мирза “Без бабайсыз үстек” *Зур булмаган текстларны мөстәкыйль укый белү Сөйләмне ишетеп аңлау, текстны кабул итү, эчтәлек буенча сорауларга җавап бирү, эчтәлек буенча ишетеп сораулар төзү, вакыйгаларның эзлеклеген төзү.*	1
61	Чтение, чтение вслух. Уку,кычкырып уку	Внеклассное чтение. Эхо войны. М.Мирза “Мы росли без дедушки” Л.Фаттахов “Сабантуй” Нахождение нужного текста. Сыйныфтан тыш уку. Сугыш кайтавазы. М. Мирза “Без бабайсыз үстек”, “Музей йорты”на сәяхәт Л. Фәттахов “Сабантуй” . *Кирәкле әсәрне тиз генә эзләп таба белү*	1
62	Библиографик культура формалаштыру	З.Гумарова “О героях” Р.Харис “Старики говорят про войну” Организация внеурочной времени детей младшего школьного возраста” З. Гомәрова “Батырлар хакында” Р. Харис ”Сугыш турында сөйләшә картлар. *Кече яшьтәге мәктәп баласының дәрестән тыш эшчәнлеген оештыру: өй, мәктәп китапханәләреннән файдалану.*	
63	Чтение, чтение вслух. Уку,кычкырып уку Язу(язма сөйләм к.)	Дерево наследия. Экскурсия в Дом-музей. Е.Хилкова “Портрет Матюниных” Мини-сочинения по рисункам. Нәсел агачы. “Музей йорты”на сәяхәт. Е. Хилкова “Матюниналар портреты” . Г. Гыйльманов “Нәсел агачы” . В. Хәйруллина “Хозурлык һәм горурлык”. *Рәсемнәргә карап мини-сочинениеләр язу*	1
64	Элементы творческой деятельности.	Они сражались за Родину. Ф Карим “”Честное слово” “За Родину” Г Гильманов “Папа дедушки” Выразительное чтение прозаических произведений и поэзии. Спасибо Вам, втетераны. Чтение с правильной интонацией и паузами. Алар Ватан өчен көрәште. Ф. Кәрим “Ант”, “Ватаным өчен”. Г. Гыйльманов “Дәү әтинең әтисе” *Проза һәм поэзия әсәрләрен сәнгатьле итеп укый белү*	1

	Иҗади эшчәнлек элементлары	Рәхмәт сезгә, ветераннар! М. Җәлил “Кичер илем!”. Х. Халиков “Рәхмәт сезгә, ветераннар”. *Тиешле интонацияне дөрес сайлап һәм тиешле урында тукталышлар ясап укый белү*	
65		Дети войны. В Нуруллин “Волки, бык и мы” С Рахматуллин “Богатства в сундуке” Р Маннан “Мы идем в музей” Умение делиться своими мнениями. Сугыш чоры балалары. В. Нуруллин “Бүреләр, үгез һәм без”, С. Рәхмәтуллин “Сандыктагы хәзинә”, Р. Мәннан “Без музейга барабыз”. *Телдән һәм язмача үзеңнең шәхси тәэсирләреңбелән уртаклаша алу (кечкенә сочинение һәм телдән фикерләмә).*	1
66		Деети войны. Экускурсия в дом- музей. М.Хайрутдинов “Пахнет черемухой” Р Рахматуллин “Богатства в сундуке. Р Маннан “Мы идем в музей” Сугыш чоры балалары. Музей йорты”на сәяхәт. М. Хәйретдинов “ Шомырт исе килә”. С. Рәхмәтуллин “Сандыктагы хәзинә”, Р. Мәннан “Без музейга барабыз”. *Дәреслектәге иллюстрацияләр белән эшли белү һәм аларны әдәби текст белән чагыштыру*	1
67		Куда ведут крылья. Г.Ахунов “Куда ведут крылья” пословицы, экскурсия в дом-музей. “Портрет Деевятаева. Г.Моратов “Как закалялась сталь” Канатлар кая илтә? . Г. Ахунов “Канатлар кая илтә?”, мәкальләр,”Музей йорты”на сәяхәт.” купов Девятаев портреты”. Г. Моратов “Корыч шулай чыныкты”. *Проза һәм поэзия әсәрләрен сәнгатьле итеп укый белү*	1
68	Элементы творческой деятельности. Иҗади эшчәнлек элементлары	Контрольная работа № 2. “ Особенности произведений” И.Юзеев “Возьми с собой прекрасное” М.Рафиков “В обьятиях земли” Выразительное чтение прозы и поэзии. Экскурссия в Дом-музей. И.Шишкин “Лес на строительство кораблей” М.Рафиков “ В обьятиях земли” Контроль эш№2 “Әсәрләрнең үзенчәлекләре” Матурлыкка бай ул безнең заман. И. Юзеев “Матурлыкны гына алып кит”. М. Рафиков “Җир куены”. *Проза һәм поэзия әсәрләрен сәнгатьле итеп укый белү* “Музей йорты”на сәяхәт И. Шишкин “Корабль төзерлек урман” . М. Рафиков “Җир куены”. *Телдән һәм язмача үзеңнең шәхси тәэсирләреңбелән уртаклаша алу (кечкенә сочинение һәм телдән фикерләмә).*	1

4 КЛАСС.

№	**Тема урока,элементы содержания** Дәрес темасы, эчтәлек элементлары	**К-во /ч**
	Речь и учебная деятельность 1ч.Мир детской литературы.Круг детского чтения-8ч.Речь-1ч.Письмо- 1 ч.ЧтениеЧтение вслух-2ч.Вводная часть литературного знания.-2ч.Аудирование.-1ч *Сөйләм һәм уку эшчәнлегенең төрләре – 1 сәг. Балалар әдәбияты дөньясы. Балаларның уку даирәсе – 8 сәг.Сөйләм – 1 сәг. Язу – 1 сәг.Уку. Кычкырып уку – 2 сәг.Әдәбият белеменә кереш – 2 сәг. Ишетеп аңлау (аудирование) – 1 сәг.*	
1	***Первобытные люди.****Миф о Хапи алла.. Аудирование Восприятие текста.Ответы на вопросы по содержанию.Составление вопросов и последовательность событий .* ***Җир йөзендә яшәгән беренче кешеләр.*** *Хапи алла турында миф Сөйләмне ишетеп аңлау, текстны кабул итү, эчтәлек буенча сорауларга җавап бирү, эчтәлек буенча ишетеп сораулар төзү, вакыйгаларның эзлеклеген төзү.*	1
2	***Как образовалась Земля?(легенда)****Миф о появлении Земли. Р.Вәлиева. “Гора свещенных”.Изучение монологической речи; подробный и краткий пересказ ; особенности диалогической речи.Аудирование речи собеседника и высказать свое отношение.* ***Җир ничек барлыкка килгән?*** *Җир ничек яралган? (легенда) . Дөнья яратылу турында миф.* *Р.Вәлиева. “Изгеләр тавы”. Монологик сөйләмнең төрләрен үзләштерү; эчтәлекне тулы һәм кыскартып сөйли белү; диалогик аралашуның үзенчәлекләрен үзләштерү; иптәшеңнең сөйләмен тыңлый һәм аның сөйләменә карата үз фикереңне белдерү.*	1
3	***Что говорят старые легенды?****Поднятие неба. Бумеранг (Австрийская народная сказка) “ Сорок девочек”.Легенда.Представление литературы как одно из разновидности искусства.* ***Борынгы легендалар ни сөйли****? Күкнең күтәрелүе. Бумеранг (Австралия халкы әкияте) .* *“Кырык кыз”. Риваять. Әдәбиятны сәнгатьнең бер төре буларак күзалдына китерү*	1
4	***Деревья.*** *Айдархан и сахабы. Р.Миннуллин. “На Сабантуе “Чтение вслух ,цепочкой ,по ролям .Изучение особенностей выразительного чтения.* ***Тотем агачлар*** *Айдархан и сахабы. Р.Миңнуллин. “Сабантуйда . Кычкырып уку, чылбырлап уку, рольләргә бүлеп уку теләге формалаштыру; сәнгатьле уку үзенчәлекләрен үзләштерү.*	1
5	***Рождение Пәйгамбаря.*** *“Рождение Пейгамбара” рассказ, А.Абзгильдина “Рождение Мухамеда ” Столица Марджан и рассказ о двенадцати девочек”.Аудирование и понимание содержания прочитанного.* ***Пәйгамбәрнең тууы.*** *“Пәйгамбәрнең тууы” хикәяте, А.Абзгильдинның “Мөхәммәднең тууы” картинасы* “Мәрҗән каласы һәм унике кыз хикәяте”. Ишеткән сөйләмнең эчтәлеген аңлау.*	1

6	***Красавица родного края- белая береза.*** *З.Ярмаки. “Белая берёза”. “Почему ёлка всегда зеленая?” (легенда) М. Сафин. “Деверь,шурин”.* ***Туган як сылуы — ак каен*** *З.Ярмәки. “Ак каен”. “Чыршы ни өчен мәңге яшел?” (легенда)* *М. Сафин. “Каенага, каенишләр”.*	1
7	***Цветок папоротника.*** *Г.Кутуй. “Приключения Рустама”.* ***Абага чәчәге*** *Г.Кутуй. “Рөстәм маҗаралары”.*	1
8	***Внеклассное чтение.Татарская народная сказка “ Белый жеребец “*** ***Сыйныфтан тыш уку.*** *Ак байтал (Татар халык әкияте).*	1
9	***Животные.*** *Р.Шамсутдинов. “Золотая Урда. Хан на охоте” картина. Р.Миннуллина “Золотая Урда”. Письмо мини-сочинения по рисункам.* **Тотем хайваннар** Р.*Шәмсетдинов*. “Алтын Урда. Хан ауда” картинасы. *Р.Миңнуллин. “Алтын Урда”. Рәсемнәргә карап мини-сочинениеләр язу*	1
10	***Белый волк в татарской мифологии.Герб Татарстана(легенда)*** *Дардеманд Гали (рассказ).Выполнение письменных упражнений в рабочих тетрадях.* ***Татар мифологиясендә Ак бүре***. *Татарстан гербы Ак бүре (легенда). Дәрдемәнд Гали (хикәят) . Эш дәфтәрендә язмача күнегүләр башкару*	1
11	***“Белый волк” и” Две девочки.”Татарские народные сказки.*** *Ак бүре (Татар халык әкияте) Ак бүре (Татар халык әкияте). Ике кыз (Татар халык әкияте) ..*	1
12	***Белая змея в сказках.* Падчерица. Татарская народная сказка*** *.Разные типы книг: исторические,фантастические, научно-популярные,справочно-энциклопедическая литература.* ***Әкиятләрдә Ак елан**** *Үги кыз (Татар халык әкияте)* ***.*** *Төрле төрдәге китаплар: тарихи, маҗаралы, фантастик, фәнни-популяр, белешмә-энциклопедик әдәбият.*	1
13	***Царь змеи Шахмара .Сказка.*** *Умение быстро ориентироваться в учебнике и найти по содержанию нужное произведение.* ***Еланнар патшасы Шаһмара*** *әкияте) . Дәреслектә җиңел генә ориентлашырга өйрәтү: эчтәлектән кирәкле әсәрне тиз генә эзләп таба белү.*	1
14	***Древний поэт- Раб Гали.*** *Ш.Галиев. “Рабу Галию****”,*** *Р.Шамсутдинов. “Раб Гали” картина .****“****Песня пленницы Суембика” . Р.Зайдулла “Раб Гали”.Формирование представлений о тематических и монографических сборниках.* ***Борынгы шагыйрь*** *— Кол Гали Ш.Галиев. “Кол Галигә”, Р.Шәмсетдинов. “Кол Гали” картинасы,* ***“****Тоткын Сөембикә җыры” .“Кол Гали”. Р.Зәйдулла хикәяләвендә. Тематик һәм монографик җыентыклар турында күзаллау булдыру.*	1
15	***Внеклассное чтение Рассказы о Йосыфе*** *“Раб Гали. “Рассказы о Йосыфе”. М.Рафиков. “Разговаривают осиновые листья”. Р. Харис. “Зуляйха” (отрывок)По предмету работа со словарем,справочной литературой,временным изданием.* ***Сыйныфтан тыш уку***. *Кыйссаи Йосыф Кол Гали. “Кыйссаи Йосыф”. М.Рәфыйков. “Усак яфраклары сөйләшә”. Р. Харис. “Зөләйха” (өзек).Фән буенча сүзлек, белешмә әдәбият, вакытлы матбугат белән эшләү.*	1
16	***Мы-татарские дети.*** *Г.Латыйп. “Наше родословное”, Э.Шарифуллина. “ Мы- татарские дети” Р.Миннуллин. “Мой татар” (отрывок).Литературные произведения классиков 19-20 веков (стихи,волшебные сказки в форме стихов ,повести)*	1

	Без — татар балалары *Г.Латыйп. “Безнең нәсел”, Э.Шәрифуллина. “Без - татар балалары”.Р.Миңнуллин. “Татарларым” (өзек). Безнең илнең 19 – 20 нче гасыр әдәбияты классикларының әсәрләре (шигырьләр, хикәяләр, шигырь формасында язылган тылсымлы әкиятләр, повестьлар.*	
	Круг детского чтения -6ч .Письмо -1 ч..Речь-7ч. *Балаларның уку даирәсе – 6 сәг.Язу– 1 сәг.Сөйләм– 7 сәг****.***	
17	***Родословное.*** *А.Рашит. “Родословное ”, Ф.Гыйрфанов. “ Родословное Булгарских ханов”. Х.Камалов. “Археолог”.Ф.Байрамова. “Чёрный пулат”.* ***Нәсел агачы*** *Ә.Рәшит. “Нәсел агачы”, Ф.Гыйрфанов. “Болгар ханнары шәҗәрәсе****”****. Х.Камалов. “Археолог”.Ф.Бәйрәмова. “Кара пулат”.*	**1**
18	***В подводном царстве.*** *Н.Саяр. “Айсылу”. Ф.Мажитов. “Девочка дождя Гултамчы”. Навыки составления разных тематических сборников.* ***Су асты патшалыгында*** *Н.Сәйяр. “Айсылу”. Ф.Мәҗитов. “Яңгыр кызы Гөлтамчы”. Төрле тематик җыентыклар төзү күнекмәләре бирү.*	1
19	***Водяная.*** *Н.Саяр. “Айсылу”.Батулла. “Водяная”. Самостоятельный выбор 2 текстов: Ф.Яруллин. “Ядовитая змея”. Р.Миннуллин. “Машина... маленькая сказка”****.*** ***Су кызы*** *Н.Сәйяр. “Айсылу”.Батулла. “Су иясе”. Мөстәкыйль рәвештә сайлап уку өчен 2 текст: Ф.Яруллин. “Буар елан”. Р.Миңнуллин. “Машина... кечкенә әкият”.*	1
20	***Айсылу — счастливый ребенок.*** *Н.Саяр. “Айсылу”. Г.Валиева. “Хоть и заинтересовали”. Г.Гильманов. “Легенда без ответа”. Понимание внутренних переживаний героев в лирических произведениях.* ***Айсылу — бәхетле бала*** *Н.Сәйяр. “Айсылу”. Г.Вәлиева. “Кызыктырсалар да”. Г.Гыйльманов. “Җавапсыз легенда”. Лирик әсәрләрдәге эчке кичерешләрне аңлау*	1
21	***Что нужно мне на Земле?*** *Ш.Галиев. “Алый мир”, Ш.Галиев. “Что нужно мне на Земле?”. Г.Гильманов. “Ходили на родник” Подготовка учеников к самостоятельному чтению литературных книг.* ***Җирдә миңа ни кирәк?*** *Ш.Галиев. “Алсу дөнья”, Ш.Галиев. “Җирдә миңа ни кирәк?”. Г.Гыйльманов. “Чишмәгә бардык” Укучыларны әдәби китапларны мөстәкыйль укый алу өчен әзерләү.*	1
22	***Внеклассное чтение.Стихи Шаехзада Бабич*** *Ш.Бабич. “Габдулла господин Тукаев”, “Тихая ночь” * В.Хайруллина. “Стрекоза ” . Р.Миннуллин. “Мысли,появившие при чтении Утыз Имани”. Составление мини сборников после изучения произведений того или иного писателя ,поэта.* ***Сыйныфтан тыш уку.*** *Шәехзадә Бабич шигырьләре Ш.Бабич. “Габдулла әфәнде Тукаев”, “Тын төн” * В.Хәйруллина. “Чикерткә” . Р.Миңнуллин. “Утыз Имәнине укыганда туган уйлар”. Теге яки бу язучы, шагыйрь иҗатын өйрәнгәннән соң, аның әсәрләреннән нәни җыентыклар төзү.*	1
23	***Мгновения осенней природы.*** *Г.Рахим. “Осенний лес”,М.Усманов, “Озеро леса”, О.Кульпин. “Синий пролив****” .*** *Музагит. “Недовольство одного листа”. Г.Рахим. “Осень бродит”. М.Мирза. “Осень”, К.Булатова. “Только вчера”, Р.Корбан. “Поможем!”.Тексты дается для выборочного чтения.Понятие “Избранные произведения.*	1

	Көзге табигать мизгелләре *Г.Рәхим. “Көзге урман*”,М.Усманов, “Урман күле”, О.Кульпин. “Зәңгәр култык” . *Мөҗәһит. “Бер яфрак зары”. Г.Рәхим. “Көз йөри”. М.Мирза. “Көз”, К.Булатова. “Кичә генә”, Р.Корбан. “Ярдәм итик”.Текстлар сайлап уку өчен бирелә. «Сайланма әсәрләр» төшенчәсе бирү.*	
24	***Зимний соловей.*** *Рахим. “Синица”. М.Сафин. “Не смогу любоваться”, Г.Юнысова. “Сорока хвастунка”. Составление характеристики героям по их речи и по поступкам,наблюдение за их развитием.* ***Кышкы сандугач****.Рәхим. “Песнәк”. М.Сафин. “Сокланмый булдыра алмыйм”, Г.Юнысова. “Мактанчык саескан”. Сөйләменә һәм эш-гамәлләренә карап, геройның характерын билгели алу, геройның үсешен күзәтү.*	1
25	***Красота утра,мелодия утра –душевное питание*** *З.Ярмаки. “Утро” . Р.Корбан. “Как колыбель берез”, “Почему осень печальная ”. Н.Думави. “Первый снег”. Р.Харис. “Среди белого снега”.Объяснение своих мыслей о тексте ,используя текст и личный опыт.* ***.Иртә яме, иртә моңы — җан азыгы*** *З.Ярмәки. “Иртә” . Р.Корбан. “Каеннар бишек шикелле”, “Көз нигә моңлы”. Н.Думави. “Беренче кар”. Р.Харис. “Ак карлар арасында”. Текстка һәм шәхси тәҗрибәгә нигезләнеп, текст турында үз фикереңне әйтү.*	1
26	***Портрет матери.*** *. Г.Рахим. “Апрель” (портрет). Г.Сабитов. “Дорог он родной край !”. Неотклонение при общении во внеурочное время от норм литературной речи.* ***Әнкәм портреты*** *. Г.Рәхим. “Апрель” (портрет). Г.Сабитов. “Кадерле ул туган як!”. Дәрестән тыш аралашу вакытында сөйләм әдәбе нормаларыннан тайпылмау.*	1
27	***Самое красивое слово*** *Н.Исанбат. “Три красивых слов”, пословицы о словах.. С.Шакир. “Цветок ландыша ”, Р.Валиева. “Ландыш”. Г.Сабитов. “Почему цветок стал печальным?”Умение дать оценку героям произведения.* ***.Иң матур сүз*** *Н.Исәнбәт. “Өч матур сүз”, сүз турында мәкальләр. С.Шакир. “Ландыш чәчәге”, Р.Вәлиева. “Энҗе чәчәк”. Г.Сабитов. “Чәчәк нигә боекты?” . Геройга бәяләмә бирә белү.*	1
28	***Внеклассное чтение.Хотя и правда не говори плохих слов.*** *Л.Лерон. “Кыхмырый, Мыхмырый и Шыхмырый”, И.Гилязев. “Нержавеющая ручка”. И.Набиуллина “Сладкий язык” (сказка) М.Агълямов. “Красота со мной”.* ***Сыйныфтан тыш уку. Кеше ышанмаслык сүзне чын булса да сөйләмә*** *Л.Лерон. “Кыхмырый, Мыхмырый һәм Шыхмырый”, И.Гыйләҗев. “Тутыкмас тотка”. И.Нәбиуллина “Тәмле тел” (әкият) М.Әгъләмов. “Матурлык минем белән”.*	1
29	***Контрольная работа №1.***	1
30	***Маленькая слуга..*** *Ф.Амирхан. “Маленькая слуга ”.А.Файзи. “Даю ребёнка на воспитание”. Н.Думави. “Сирота”. Трудная судьба. Г.Галиев. “Полянка Бибкай” З.Башири. “Недовольство одной служанки”.Нахождение с помощью учителя выразительных средств :сравнение,олицетворение,гипербола,повторение и их значение.* ***Кечкенә хезмәтче*** *Ф.Әмирхан. “Кечкенә хезмәтче”.Ә.Фәйзи. “Асрарга бала бирәм”. Н.Думави. “Ятим бала”. Газаплы язмыш Г.Галиев. “Бибкәй аланы” З.Бәшири. “Бер асрауның аһзары”.Укытучы ярдәмендә әдәби тексттан сәнгатьлелек чараларын: сынландыру, чагыштыру, гипербола, каршылык, кабатлауларны табу һәм аларның әһәмиятен билгеләү*	1
	Вводная часть литературному знанию -4 ч.Круг детского чтения -13ч.Элементы творческой деятельности.-3ч. *Әдәбият белеменә кереш – 4 сәг.Балаларның уку даирәсе – 13 сәг. Иҗади эшчәнлек элементлары -3 сәг.*	

31	***Печальное детство.*** *К.Нажми. “Один рабочий день Насими”, В.Маковский. “Встреча”. Д.Аппакова. “История маленькой Бану ”. Особенности поэтических произведений.(ритм,рифма и т.д.)* ***Күз яшьле балачак.*** *К.Нәҗми. “Нәсимәнең беренче эш көне”, В.Маковский. “Күрешү”. Д.Аппакова. “Кечкенә Бануның тарихы”. Шигъри әсәрләрнең үзенчәлекләрен белү (ритм, рифма һ.б).*	1
32	***Каникулы-весёлые времена.*** *Г.Ибрагимов. “После учёбы****”,*** *“Начало весны”(отрывок), Ф.Решетников. “Приехал на каникулы” Г.Тукай. “Таз”. Ф.Хусни. “Мальчик и солдат”. Творчество Г. Афзала. Р.Харис. “Фронтовики”. Сравнение разных видов произведений искусства.* ***Каникуллар — рәхәт вакыт*** *Г.Ибраһимов. “Укудан кайткач****”,*** *“Яз башы”(өзек), Ф.Решетников****.*** *“Каникулга кайтты” Г.Тукай. “Таз”. Ф.Хөсни. “Малай белән солдат”. Г. Афзал иҗаты. Р.Харис. “Фронтовиклар”. Төрле сәнгать төренә кергән әсәрләрне чагыштыру.*	1
33	***Памяти детства.*** *С.Хаким. “Я люблю”.А.Ахмат. “Чья эта работа?”. Познание литературных форм.(сравнение,олицетворение\,противоставление\\\\\\и т.д.)\\ роли их использования.\\\\\\\.* ***Балачак хатирәләре*** *С.Хәким. “Яратам мин”.А.Әхмәт. “Кем эше бу?”. Әдәби алымнарны тану (чагыштыру, сынландыру, каршы кую һ.б.) һәм аларны куллануның кирәклеген, әһәмиятен аңлау.*	1
34	***Внеклассное чтение .Красота спасает мир.Итог 1 части.*** *Зульфат. “Гора девочки”.* *М.Магдиев. “Прощание” (отрывок).Отличие особенностей жанров.(народные ,авторские сказки,) Чтение произведений по ролям и по цепочке.* ***Сыйныфтан тыш уку.*** *Матурлык дөнь-яны коткара (1 нче кисәкне йомгаклау) Зөлфәт. “Кыз тавы”.* *69-70 нче битләр. М.Мәһдиев. “Бәхилләшү” (өзек). Жанр үзенчәлекләрен аеру (халык авторлар иҗат иткән әкиятләр). Әдәби әсәрләрне (яки өзекләрне) рольләргә бүлеп яки чылбырлап уку.*	1
35	***Пусть дни мои будут хороши*** *В.Хайруллина. “Добрый день”, Р.Миннуллин. “С самого утра”. Д.Гайнетдинова. “Здравствуй,новый день”. Н.Ахмадиев. “Доброе утро”.Понимание внутренних переживаний героев в лирических произведениях.* ***Көннәрем гөрләп торсын*** *В.Хәйруллина. “Хәерле көн”, Р.Миңнуллин. “Иртән иртүк”. Д.Гайнетдинова. “Исәнме, яңа көн”. Н.Әхмәдиев. “Хәерле иртә”. Лирик әсәрләрдәге эчке кичерешләрне аңлау.*	1
36	***Береза –красавица леса.*** *С.Гафарова. “Осень”. И.Шишкин. “Березняк”, К.Максимов. “Березняк” .Авторские произведения.* ***Каен — урман чибәре.*** *С.Гафарова. “Осень”. И.Шишкин. “Березняк”, К.Максимов. “Березняк”* *Г.Гыйльманов. “Эхо”. Автор әсәрләре.*	1
37	***Внеклассное чтение .Весь мир белый.*** *Р.Валиева. “Весь мир белый” .Ш.Галиев. “Капает лес” .Умение разделить текст (художественные,научно-популярные),понимание особенностей прозаических и поэтических произведений****.*** ***Сыйныфтан тыш уку. Бөтен дөнья ак кына.*** *Р.Вәлиева. “Бөтен дөнья ак кына” .Ш.Галиев. “Урман ява”. Текстларны аера белү (әдәби, фәнни-популяр); чәчмә (проза) һәм шигъри (поэзия) әсәрләрнең үзенчәлекләрен аңлау.*	1
38	***Весенний слух.*** *Р.Гыйззатуллин. “Весенний звон”, М.Хайретдинов. “Быть матерью. Ласка”. В.Хайруллина. “Ласка”. Показ внутреннего мира героев через познания окружающей среды.* ***.Язгы моң.*** *Р.Гыйззәтуллин. “Язгы моң”, М.Хәйретдинов. “Ана булу. Назлылык”. В.Хәйруллина. “Наз”. Геройның эчке дөньясын аның әйләнә-тирә дөньяны танып белүе аша күрсәтү.*	1

39	***Таинственное небо.*** *Р.Мингалим. “Сегодня ночью смотри на небо”. Н.Исанбат. “Зимняя ночь”. Показ авторской позиции в авторских произведениях.Понимание в лирических стихах душевных переживаний героев.* ***Серле күк.*** *Р.Мингалим. “Бүген төнлә күккә кара”. Н.Исәнбәт. “Кышкы төндә”. Автор текстында автор позициясен күрсәтү, шулай ук лирик шигырьдә геройның хис-кичерешләрен аңлау.*	1
40	***Красота мира.*** *Л.Ихсанова. “Цветы черёмухи только белые”. Нахождение в словарях слов с непонятным значением.* ***Матурлык дөньясы.*** *Л.Ихсанова. “Шомырт чәчәкләре ак кына”. Мәгънәсе аңлашылмаган яисә авыр языльшлы сүзләрне сүзлекләрдән таба белергә өйрәтү.*	1
41	***Родина-на зеркальце Волги*** *К.Булатова. “Мы с тех краёв ,с тех земель.”, К.Максимов. “На зеркале Волги”* ***.Туган як - Идел көзгесендә****. К.Булатова. “Шушы яктан, шушы туфрактан без”, К.Максимов. “Идел көзгесендә”*	1
42	***К дню рождения –радуга.****“Где спит радуга?”Знание о избранных произведениях.* ***Туган көнгә — салават күпере.*** *Батулла. “Салават күпере кайда йоклый?” . Сайланма әсәрләр турында белешмә бирү*	1
43	***Природа-чудесный мир..*** *Д.Дарзаман. “Разговор с насекомыми”. Г.Гильманов. “Курай”.Быстрая ориентировка в литературных книгах.* ***Табигать - серле дөнья.*** *Ж.Дәрзаман. “Бөҗәкләр белән сөйләшү”. Г.Гыйльманов. “Курай”. Әдәби китапларда җиңел ориентлашу..*	1
44	***Лебеди-осторожные птицы.*** *Г.Хасанов.“Лededь”, Р.Файзуллин. “Нынешняя весна”, А.Тимергалина. “Лебедь”* ***.****Батулла. “Муравей”.Работа с содержанием книги.Элементы книги:титульный лист,аннотация ,продолжение изучении о художниках-иллюстраторах.* ***Аккошлар — сак кошлар.*** *Г.Хәсәнов.“Аккош”, Р.Фәйзуллин. “Быелгы яз”, А.Тимергалина. “Аккош”* *Батулла. “Терек-терек кырмыска”. Китап ахырында бирелгән эчтәлек белән эшләү. Китапның элементлары: титул бите, аннотация, китапның рәссам-бизәүчеләре турында өйрәнүне дәвам итү*	1
45	***Соловей-певец природы.*** *Р.Миннуллин. “Заслужанный соловей”, Музыка. “Голоса птиц – песня соловья”. К.Сибгатуллин. “Сегодня все люди такие хорошие”.Письмо аннотации отдельному произведению или книге.* ***Сандугач— табигать җырчысы****.Р.Миңнуллин. “Атказанган сандугач”, Музыка. “Кошлар тавышы - сандугач җыры”. К.Сибгатуллин. “Бөтен кеше бүген шундый әйбәт”. Аерым әсәр яисә китапка аннотация яза белергә күнектерү.*	1
46	***Волшебная ,могучая трава..*** *Г.Хасанов. “Папоротник”.Использование алфавитного каталога..Быстрая ориентировка в литературных книгах.Работа по содержанию книги.* ***Тылсымлы, кодрәтле үлән.*** *Г.Хәсәнов. “Абага”. Алфавитлы каталогыннан файдалану. Әдәби китапларда җиңел ориентлашу. Китап ахырында бирелгән эчтәлек белән эшләү.*	1
47	***Приключения Непослушного.*** *Р.Хафизова. “Непослушный”****.*** *Л. Толстой. “Кость сливы ”. Р.Хисматуллин. “Ах ,если один раз пошёл обратно”.Чтение текста по ролям или цепочкой;выразительное чтение прозаических и поэтических произведений ;чтение правильной интонацией и паузой.* ***Кирлемән мажаралары.*** *Р.Хафизова. “Кирлемән”****.*** *Л. Толстой. “Слива төше”. Р.Хафизова. “Кирлемән”. Р.Хисмәтуллин. “Аһ, бер китсәң кирегә”. Әдәби әсәрләрне (яки өзекләрне) рольләргә бүлеп яки чылбырлап уку; проза һәм поэзия әсәрләрен сәнгатьле итеп укый белү; тиешле интонацияне дөрес сайлап һәм тиешле урында тукталышлар ясап укый белү.*	1

48	***Внеклассное чтение.Доктор леса.*** *Д.Таржеманов. “Шуктуган”, Ш.Галиев. “ Пища дятла”. Д.Таржеманов. “Сын дятла Шуктуган”.Работа с иллюстрациями учебника и сравнение их с тестом.* ***Сыйныфтан тыш уку. Урман докторы.*** *Җ.Тәрҗеманов. “Шуктуган”, Ш.Галиев. “Тукран сые”. Җ.Тәрҗеманов. “Тукран малае Шуктуган” . Дәреслектәге иллюстрацияләр белән эшли белү һәм аларны әдәби текст белән чагыштыру.*	1
49	***Надо знать секрет грибов.*** *Н.Сладков. “Снаружи блестит ,внутри горит”, Е.Зуев. “Лесные богатства”.Устный и письменный обмен личных впечатлений (краткое сочинение и устное собеседование)* ***Гөмбәләр серен белү кирәк.*** *Н.Сладков. “Тыштан ялтырый, эчтән калтырый”, Е.Зуев. “Урман хәзинәләре”. Телдән һәм язмача үзеңнең шәхси тәэсирләрең белән уртаклаша алу (кечкенә сочинение һәм телдән фикерләмә).*	1
	Аудирование-3ч.Круг детского чтения.-15ч. *Ишетеп аңлау (аудирование) - 3 сәг.Балаларның уку даирәсе -15 сәг.*	
50	***Уроки бабушки Бану.*** *К.Тимбикова. “ Сундук бабушки Бану ”. Ф.Тарханова. “Мы готовим балеш”. Обучение учащихся о том ,что книга является одной из частей человеческой культуры.* ***Бану әби сабагы.*** *К.Тимбикова. “Бану әби сабагы”. Ф.Тарханова. “Без бәлеш пешерәбез”. Китапны кешелек мәдәниятенең бер өлеше буларак кабул итәргә өйрәтү.*	1
51	***Секреты подготовки супа..*** *К.Тимбикова. “Уроки бабушки Бану” *. Р.Рахман. “Кисель”.При выборочном чтении умение находить нужный материал из текста или из словаря.* ***Аш пешерү хикмәтләре.*** *К.Тимбикова. “Бану әби сабагы” *. Р.Рахман. “Кесәл”. Сайлап уку барышында өйрәнелә торган тексттан һәм сүзлекләрдән кирәкле мәгълүматны таба белү.*	1
52	***Татарские народные блюда.*** *Э.Шарифуллина. “Радость жизни”, В.Кочунов. “Праздничный натюрморт” . Ф.Тарханова. “Хочется ест пельмени”. При выборочном чтении умение находить нужный материал из текста или из словаря.* ***Татар халык ашлары.*** *Э.Шәрифуллина. “Тормыш яме”, В.Кочунов. “Бәйрәмчә натюрморт” . Ф.Тарханова. “Килде пилмән ашыйсы”. Сайлап уку барышында өйрәнелә торган тексттан һәм сүзлекләрдән кирәкле мәгълүматны таба белү.*	1
53	***Детский мир.*** *А.Байбеков.“Дети”. Г. Гильманов. “Моё имя — Шапка”. Г.Гайнетдинова. “Храбрый Хабир”. Л.Гимадиева. “Тёмный лес,тёмная ночь”. При выборочном чтении умение находить нужный материал из текста или из словаря и вывести информацию .* ***Балалар дөньясы.*** *А.Байбеков.“Балалар”. Г. Гыйльманов. “Минем исемем — Бүрек”. Г.Гайнетдинова. “Батыр Хәбир”. Л.Гыймадиева. “Кара урман, караңгы төн”. Сайлап уку барышында өйрәнелә торган тексттан һәм сүзлекләрдән кирәкле мәгълүматны таба белү. Шулай ук сүзлекләрдән кирәкле сүзлек мәкаләләрен таба белү һәм сайлап уку рамкасы эчендә алардан тиешле информацияне чыгару.*	1
54	***Бурек-маленький щенок.*** *Г.Гильманов. “ Моё имя — Шапка ”. Обучение учащихся о том ,что книга является одной из частей человеческой культуры.* ***Бүрек — нәни көчек.*** *Г.Гыйльманов. “Минем исемем — Бүрек”. Китапны кешелек мәдәниятенең бер өлеше буларак кабул итәргә өйрәтү.*	1
55	***Бурек-надежный защитник.*** *Г.Гыйльманов. “ Моё имя — Шапка ”. В.Нуриев. “Не ругай, Илгам “.Обучение учащихся о том ,что книга является одной из частей человеческой культуры.*	1

	Бүрек — ышанычлы сакчы. *Г.Гыйльманов. “Минем исемем — Бүрек”**.** В.Нуриев. “Ачуланма инде, Илһам!”. Китапны кешелек мәдәниятенең бер өлеше буларак кабул итәргә өйрәтү.*	
56	***Внеклассное чтение.Заседание школьного клуба “Волшебный ключ” в присутствии писателя.*** *Р.Валиев. “Птицы возвращаются”, “Возвращайся, Суембика”* ***.*** *Р.Харис. “Радуйся”.По содержанию составление вопросов и ответы на вопросы.* ***Сыйныфтан тыш уку. Язучы катнашында үткән “Серле ачкыч” мәктәп клубы утырышы.*** *Р.Вәлиев. “Кошлар кайта”, “Кайтчы, Сөембикә”* ***.*** *Р.Харис. “Елмай”. Эчтәлек буенча сораулар төзү һәм бирелгән сорауларга җавап бирү.*	1
57	***Трудности ухода за гусятами.*** *Р.Валиев. “Солнце собаки” (отрывок), К.Насыйри. “Гусиное мясо кушают с блинчиком и со сметаной”* ***.*** *В.Хайруллина. “Замена”Аудирование чужой речи.* ***Бәбкә үстерү кыенлыклары.*** *Р.Вәлиев. “Эт кояшы” (өзек), К.Насыйри. “Каз итен, коймакка төреп, каймакка манып ашау”* ***.*** *В.Хәйруллина. “Алмаштыру” . Яңгыраган сөйләмне ишетеп аңлау.*	1
58	***У воробья тоже есть своя песня.*** *Музагит. “Кому хочется петь?”, К.Сибгатуллин. “Воробей”* ***.*** *И.Туктар. “Букет”**.** И.Туктар. “Растёт одна берёза”.Р.Корбан. “Курай”.Восприятие текста ,прочитанного учителем ,учащимися и ответов,заданных им.* ***Чыпчыкның да үз җыры бар.*** *Мөҗәһит. “Кемнең сайрыйсы килми?”, К.Сибгатуллин. “Чыпчык”* ***.*** *И.Туктар. “Букет”**.** И.Туктар. “Бер каен үсә”.Р.Корбан. “Курай”. Укытучы һәм сыйныфташлары кычкырып укыганны, иптәшләре сөйләгәнне, үзенә бирелгән сорауларны кабул итү.*	1
59	***Весенние изменения.*** *Р.Ахматзянов. “Наше стихотворение”, Г.Рахим “Апрель”, И.Гилязев. “Похож”, Г.Тукай. “Весенние изменения”. В.Аршинов. “Весенние приметы”. Э.Шарифуллина. “Одно зернышко природы”. Произведения устного народного творчества: колыбельные песни,скороговорки,загадки,пословицы,желания);разные виды народных сказок ,пословиц и поговорок; авторские произведения,басни.* ***Яз галәмәтләре*** *.Р.Әхмәтҗанов. “Безнең шигырь”, Г.Рәхим “Апрель”, И.Гыйләҗев. “Охшашлык”, Г.Тукай. “Яз галәмәтләре”. В.Аршинов. “Яз билгеләре”. Илебездәге сынлы сәнгать музейлары. Э.Шәрифуллина. “Табигатьнең бер бөртеге”. Халык авыз иҗаты әсәрләре; фольклорның кече жанрлары (бишек җырлары, санамышлар, тизәйткечләр, табышмаклар, каргыш-теләкләр); халык әкиятләренең барлык төрләре, мәкальләр һәм әйтемнәр; автор әсәрләре, мәсәлләре.*	1
60	***Каждому дорога своя Родина.Неизвестный художник.“****Суембика ханбика со своей семьёй”. Р.Валиев. “Моя Родина ”. Слушание музыки. “Моя Родина”. Муз.Р.Абдуллина..Элементы книги: титульный лист,аннотация,художники –оформители.Продолжение изучений о них.* ***Һәркемгә үз Ватаны кадерле. Билгесез рәссам. “****Сөембикә ханбикә үз гаиләсе белән”. Р.Вәлиев. “Ватаным”. Музыка тыңлау. “Ватаным”. Р.Абдуллин көе. Китапның элементлары: титул бите, аннотация, китапның рәссам-бизәүчеләре турында өйрәнүне дәвам итү.*	1
61	***Флаг Татарстана.*** *Р. Харис. “ Флаг Татарстана”. В.Худяков. “Суембику ханбику увозят из Казани”. А.Алиш. “Гадкий Утёнок” (сказка-пьесса). Разговор о секрете.. Пословицы. Основываясь вопросам и заданиям понимание текста ,собеседование.* ***Татарстан флагы*** *Р. Харис. “Татарстан әләме”. В.Худяков. “Сөембикә ханбикәне Казаннан алып китү”. Сорау һәм биремнәргә нигезләнеп текстны аңлау һәм фикер алышу.*	1

62	***Мужественный мой народ с большой историей.*** *Н.Арсланов. “Народу”, Г.Морат. “Иностранный язык”. К.Вениг. “ Завоевание Казани”.Для самостоятельного чтения Г.Валиева.“Ушко старой лошади” .Пословицы,Беседа о татарском народе и о лошадях.Понимание внутренних переживаний героев в лирических произведениях.Умение находить авторских выводов..* ***Зур тарихлы батыр халкым.*** *Н.Арсланов. “Халкыма”, Г.Морат. “Чит тел”. К.Вениг. “Казанны яулап алу”.Мөстәкыйль уку өчен. Г.Вәлиева. “Карт алаша колагы”. Мәкальләр, татар халкы һәм ат турында әңгәмә. Лирик әсәрләрдәге эчке кичерешләрне аңлау; геройларның капма-каршы фикерен һәм авторның нәтиҗәсен таба белү.*	1
63	***Незабываемые детские воспоминания..*** *М.Мирза. “Детские воспоминания”* ***.*** *С.Хаким. “Надписи на стенах мельницы”.Определение типов текста: (литературные,научно-популярные):понимание особенностей прозаических и поэтических произведений.* ***Балачакның онытылмас истәлекләре.*** *М.Мирза. “Балачак хатирәсе”* ***.*** *С.Хәким. “Тегермән стенасындагы язулар”. Текстларны аера белү (әдәби, фәнни-популяр); чәчмә (проза) һәм шигъри (поэзия) әсәрләрнең үзенчәлекләрен аңлау.*	1
64	***В трудные годы..*** *Р.Файзуллин. “Мой папа”, А.Ширяева. “В трудные годы”* ***.*** *Н.Каштан. “Запах полыни”.Подготовка учащихся к самостоятельному чтению литературных книг.* ***Авыр елларда.*** *Р.Фәйзуллин. “Минем әти”, А.Ширяева. “Авыр елларда”* ***.*** *Н.Каштан. “Әрем исе”. Укучыларны әдәби китапларны мөстәкыйль укый алу өчен әзерләү .*	1
65	***Ласка-самое мощное лечение.*** *Р.Валиева. “Не забудь”, М.Джалиль “Лекарство”****.*** *М.Карим. “Наш дорогой гость”.Определение характера героев ,основываясь их речи и поступкам,наблюдение за развитием героев ,оценка поступкам героев .Проверка навыков работы с текстом.Мужественные пилоты. Г.Кутуй. “Молния”, А.Пластов. “Фашистский самолёт пролетел” ** ***Сөю — иң куәтле дәва.*** *Р.Валиева. “Онытма”, М.Җәлил. “Дару”****.*** *М.Кәрим. “Безнең кадерле кунак”. Сөйләменә һәм эш-гамәлләренә карап, геройның характерын билгели алу, геройның үсешен күзәтү; төрле геройларның эш-гамәленә бәя бирү.Әдәби әсәрләр өстендә эшләү күнекмәләрен тикшерү Кыю очучылар. Г.Кутуй. “Яшен”, А.Пластов. “Фашист самолёты очып үтте” **	1
66	***Контрольная работа №2***	1
67	***Внеклассное чтение.Всем близок он родной край..*** *Г.Мухамметшин. “Родной край”, М.Галиев. “Родной край”* ***Сыйныфтан тыш уку. Һәркемгә якын ул туган як.*** *Г.Мөхәммәтшин. “Туган як”, М.Галиев. “Туган як”*	1
68	***.Оценка авторским мыслям и переживаниям героев в лирических произведениях.*** *Н.Исанбат. “Родина”. Р.Харис. “Родная земля”. Ш.Рәкыйпов. “Ночной полёт”.* *Чәчмә әсәрләрдә авторның фикеренә һәм лирик әсәрләрдә кичерешләренә бәя бирү; сәнгатьлелек чараларын табу. Н.Исәнбәт. “Туган ил”. Р.Харис. “Туган җирем”. Ш.Рәкыйпов. “Төнге очыш”.*	1
69	***Заседание школьного клуба “Волшебный ключ” . Олимпиада.*** *Йолдыз. “Встреча”.* ***“Серле ачкыч” мәктәп клубы утырышы. Олимпиада.*** *Йолдыз. “Очрашу”.*	1
70	***Итоговой урок****.Развитие навыков пользоваться библиотекой,по заданному списку научить выбирать книг.* ***Йомгаклау дэресе****.Китапханәләрдән файдалана белү осталыгын үстерү, тәкъдим ителгән исемлек буенча китаплар сайлый белергә өйрәтү.*	1